

Ebreus

Txa²wã¹sũ³na² a²ki³lha³lhxu²

1 Kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
e³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na²
ye³ka³lxa¹txi³ e³kxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la².
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³hen³txi³te²kxi³nãu¹xa²
ĩ³yau¹ũ³ain¹sãn²nũ²la² txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na²
ĩ³tih³nxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la². Wi¹wi¹nxe²
wi¹wi¹nxe² ĩ³tih³nxain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Yu³ka³lxa¹txi³
ã³lxi³kxan²ti³ ĩ³tih³nxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la².
2 Nxe³ai¹nhĩ¹nu¹tai²nãn²tu³ta¹ hĩ¹na² sa²kxai³lu²
a²ki³lha³lxa² Je³su²jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²na²
a²wãn³txa² ĩ³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ka³tu³ta¹ a²ki³lha³lxa²li² ĩ³hxi²kat¹lsa²kxai³
nxe³te²hi²sen³kxai³lu² txa²wã¹ha³lo²a²
a²yo²ha³kxa¹ ĩ³yũ¹ljah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
A²nxe³jah¹la² sa²kxai³lu² ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹
ã³wa³kxẽn³txa³si¹jau³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² ĩ³yĩ¹li²ta¹hxai²hẽ¹la².
3 A²nxe³jah¹lai²na² sa²kxai³lu² a²hxi²kan¹ju³tain²txi³
Txa²wã¹sũ³na² a²hxi²kan¹ju³tain²txi³
ã³nhau³ko³ja³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ka³tu³ta¹
a²ki³lha³lxa² a²wi¹tãu³ain²txi³ Txa²wã¹sũ³na²
a²wi¹tãu³ain²txi³ nxe³te²ju²hẽ³la². Ha³lo²a²
yo²ha³kxa¹ oh³xan¹ko³su² ha²kxai³
yuh³xan¹ko³su² ha²kxai³ ha³lo²a² yo²ha³kxa¹
ĩ³ye³sxã³ ĩ³hau³ko³tũh¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Jã¹nxe³sxã³ a²kxã³nxai³tã² a²nũ²a² kq³nxe³ti³
kã³ki³kxe³su² ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³si¹ja³kxa³nũ³su²

ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe²
 ta³lun²nū²la² oh³nāu³a¹ nū¹ka³na¹
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la² a²wi¹nē³tāu³ai²na²
 ūh³wxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹ a²wa³kxēn³si²ta¹hxai²hē¹la².

Sū³na² a²ki³lha³lxa² oh³xan¹tū³ka³txa²
 nxe³nyhu¹kxi³jau³su²

4 Ūh³wxe³ka³tu³ta¹ Txa²wā¹sū³na² a²ki³lha³lhxu²
 i³yī¹li²ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³te²a² i³lxa² wxi²kan¹ta²
 i³lxi³la³ yā¹nxe³te²la³ oh³xan¹tū³ka³txai²nān²tu³
 nxe² i³yī¹li²ti³hex¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 Wa³li³kha³lai²la¹wi¹. Nxe² i³yī¹li²ta¹hxai²hē¹la².
 5 Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³
 oh³xan¹tū³ka³txa² i³ye³kxai¹nxa³wa².
 Nxe²nxa³te³nah¹lxi¹:

— Wxāi²li² Txa²wēt³su²khai³nxi¹lxi¹. Hī¹na¹
 wxa²wi³nu²khai³sa¹wi¹. A²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 i³hen³txai¹na¹tu¹wi¹.
 Nxe³jau³xai²li²i³ye³kxain¹nxa³wa². Te²yā¹nxe³jau³xa²
 oh³xan¹te²su² te²la³ e³kxi²nūn³nxa³wa².
 Nxe²nxa³te³nah¹lxi¹:

— Oh³xan¹jah¹lo² i³nxai²na² wī³nu²khai³sa¹wi¹.
 Txa²ki³lha³lhxu² nha¹lxi¹.
 Nxe³jau³la³ Txa²wā¹sū³na² nxe²
 e³ta¹hxai²nxa³hē¹la². 6 Nxe³yān¹ta¹
 kxā³nhxī¹nu¹tai²na² Txa²wā¹sū³nai²li² a²ki³lha³lxa²
 i³sa²si¹hā³hī¹nū¹tai²kxai³lu² a²ki³lha³lxa²
 ka³na³ka³nat³sxā³ yū³jah¹la² yuh³xan¹ko³xai²na²
 ū³sa²si¹hā³ū¹nhē³lhī¹nū¹tai²kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Oh³xan¹tū³ka³txai²na² a²yo²ha³kxa¹
 sa²nēn¹kxi²nxain¹txai²lxi¹.

Nxe³ta¹hxai²hē¹la².
e³kxi²te³nah¹lxi¹:

7 Te²yā¹nxe³sxā³

— Oh³xan¹tū³ka³txi³su² nxe³tū³ka³txai²li²
we¹tai¹na¹tū³ka³txai²la¹wi¹. Sū³nu²na¹xai²na²
we¹tai¹na¹tū³ka³txai²la¹wi¹. It3ta² we¹ta¹kxa²
yā¹nxe³sxā³ we¹tai¹na¹tū³ka³txai²la¹wi¹.
Ha³lai³xa² we¹ta¹kxa² yā¹nxe³sxā³
sa²si¹hā³a¹tū³ka³txi³su² we¹tai¹na¹jah¹lo²sa¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²hē¹la². 8 Nxe³yān¹ta¹ A²ki³lha³lxai²li²
nxe²ĩ³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Sū³nu²khai³si¹lxi¹. Wxa²hxi²ka¹nñ¹ju³ta²
hai³txi³ ne³ki³so³nxa³lho³li¹.
A²wa³kxēn³sai¹nñ¹tū³ka³txa² a²yo²ha³kxa¹
wain³txi³ sa²hau³kot3sa²tē³ai¹nñ¹tu¹wi¹.

9 Wain³txi³ kã³kxe³su² a³lxi¹nha²kxai³ ko³nxe³ti³
kã³kxe³su² yxo²kwĩ¹kxi¹nha²kxai³
nxi¹lxi¹. Nxe³ha²kxai³ Sū³na²
Si³yxau³jah¹lo²na¹xai²na² wxa²sū³nu²su²
na¹ha²kxai³ nxe³na¹te²na¹xai²na² ĩ²sxā³
so¹nxa²ha¹hē³li¹. Nxe³nxa²ha¹kxah³lo²
ĩ³nxai²li² wxi²kin³ti³to³nñ¹ju³tai²li²
wxa²ya³li³nãu³xa² ã³sen³sai¹ai¹ni¹lxi¹.
Nxĩ¹nha²kxai³ kãin² ka³lih³kxi¹nxain¹na³li¹.

Txa²wã¹sū³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

10 Te²yā¹nxe³sxā³ ãh¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lãi³. A²wi¹lhĩ¹nu¹tai²kxai³lu²
ha³lo²ai²li² yuh³xan¹ko³xu¹tai²li²
ĩ³yũ¹tin¹nhē³li¹. Wxa²hxi²kan¹khai³nxñ¹ju³tai²na²
sa²kxai³lu² oh³xan¹ko³xai²na² we¹tĩ¹nhē³li¹.

11 Nxe³ta³ko³xai²na² sa²kxai³lu² ĩ³yũ¹tin¹ko³xai²na²
sa²kxai³lu² ne³ki³son³sxā³ hxan³tu¹wi¹.
Txa²wã¹wã²la³ka³lo³a² wa³su¹txi³
tĩ³non³te²ju²hē³li¹. Nxe³kxa²

yā¹nxe³ju³ta² ha³lo²ai²na² a²yo²ha³kxa¹
 tĩ³non³khai¹nxe³tu¹wi¹. Yxān¹ta¹
 wxāi²lā²nxān³tho³li¹. Kxan²ti³
 yxau²xai³lin¹tu¹wi¹.

12 Jā¹nxe³sxā³ wā²la² tĩ³ka³lo³ai²li² wxa²ka³lũ³sxā³
 ũ³ha¹sān²nũ²la² wā²la² ka³lo³xā³xai²li²
 sa²wē³not³nha²hĩ³ki³tā³li¹. Te²yā¹nxe³ju³ta²
 ha³lo²ai²na² a²yo²ha³kxa¹ tah²ko³xai²na²
 ā³wē³not³tu¹wi¹. Nxe³yān¹ta¹ wxāi²kxai³
 ā³nā³lxi³to³txā²nxa³lho³li¹. Hai³txi³
 tĩ³non³nxā²nxa³lho³li¹.

Txa²wā¹sũ³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

13 Jā¹nxe³jut³su² oh³xan¹tũ³kā³txi³su² te²la³
 e³kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². E³kxai¹nxa³te³nah¹lxi¹,
 Txa²wā¹sũ³nai²nān¹jau³kxai³lu²:

— Txa²wi¹nē³tāu³a² ā³wxe³txu¹li¹.
 Nxĩn¹tāu³a² wxa²ko¹ko¹nũ³kā³txa²
 sa²yo²we¹txa²si¹hai¹na¹ju³ta²
 wā³kā³ti³lo³tai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³jau³xa² yā¹nxe³jau³xa² oh³xan¹tũ³kā³txa²
 e³kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². A²ki³lha³lxa²khai³xa²
 Je³su²jah³la² so¹lxi³ e³kxi²ta¹hxai²hē¹la².

14 Jā¹nxe³jut³su² oh³xan¹tũ³kā³txai²li²
 ĩh¹nxe³tũ³kā³txi³si²te²la¹xā³? Hāi¹sxā³
 ā³non²ta³kxi²nē³lain¹tũ³kā³txai²la¹wa². A²nũ²ai²li²
 yuh³xan¹ko³xan¹te²su² te²a² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta²
 sa²wa²su¹tain¹tũ³kā³txi³nũ³su² ā³non²ta³kxi²te³lhxā³
 sa²si¹hā³ain¹ta¹hxai²hē¹la².

2

Sa²wa²su¹tũ¹nhē³jau³su²

1 Jā¹nxe³jut³su² ha²kxai³ wān³txa²
 ya²la³lyau³xai²li² ain³kxi²ki³jau³xai²li²

wi¹lain³kxi²a³sah¹lxi³hē¹la². Yxān¹ta¹
 wi¹lain³kxi²kī³sxa³kxai²nān²tu³ wān³txai²li² yo³na²
 ā³nē³lha³ta²wa². 2 Nxe³sxā³ wān³txu¹ta²na²
 oh³xan¹tū³kā³txu¹ta²na² wān³txa² ya²la³tu³jau³su²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sxā³ a²nū²a²nāu³xai³tā²
 te²la³ wān³txai²li² wi¹lain³kxi²nha²sxā³
 sa²yo²we¹ta¹nxa³te²nāu³xai³tā² kō³nxe³ti³
 kāi³ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nx-
 ain¹ju³tan¹te²kxa³ya³tu³ kō³nxe³ti³
 kāi³ain¹kxa²yo³su² sa²so¹ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 3 Te²yā¹nxe³jut³su² txa²wā¹nū³kā³txi³na¹xai²li²
 te²yā¹nxa²sxā³ sa²wa³su³tū¹nhē³jau³nū³a²
 ā³na¹kī³kxai²nān²tu³ ā³non²ta³kxi²nē³te²la³
 hai³txi³ yū³nē³lxa³lho³la². Jā¹nxe³ju³ta²li²
 Je³su²jah³la² Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹lo²su²
 ha²kxai³ nxe³jah¹lo²su² hi²sen³kxai³lu²
 txa²nū² wān³txa² sa²wa²su¹tū¹nhē³jau³nū³a²
 ī³yau¹ū³nhē³lain¹na²hē³la². Nxe³nē³lhān²ka³tu³
 yxo²ī²ain¹tū³kā³txa² jau¹xain²txi³
 ī³yau¹ū¹nhē³lain¹na³la². Nxe³nē³lain¹te³nah¹lxi¹:
 — Txa²wā¹ē¹nai²na² sa²wa²su¹tū¹nhē³jau³nū³a²
 ya²la³lai²la¹wi¹. Nxe³nē³lain¹na³la².
 4 Nxe³tī³kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
 hi²sen³su² ī³ye³ū¹hain¹nūn³ta¹hxai²hē¹la².
 ī³ye³ū¹hain¹te³nah¹lxi¹, kāin²wā³nxīn¹nū¹hai¹nha²kxai³
 a²nū²a² hxi²ka¹nai¹nxa³kxe³su² ī³kāi³ha²kxai³
 a²nū³kxūn³ju³ta² on²txai¹nha²kxai³ nxe³ju³ta²na²
 yxo²ha³kxa¹ nxe² ī³ye³ū¹hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³kxa²yu³su² Txa²wā¹sū³na² A²yāu³ka³jxah¹la²
 ī³la³kxi²nū¹hain¹kxe³su² ū³hū²xai³ain¹ju³ta²
 te²yā¹nxe³sxā³ ī³ye³ū¹hain¹nūn³ta¹hxai²hē¹la²,
 Txa²wā¹sū³na² a²ten³jau³su² ha²kxai³la².

Je³su²Kris²tu³jah¹la²sa²wa²su¹tũ¹nhẽ³jah¹lo²su¹

5 Nxe³sxã³ yãn³txai²na¹ oh³xan¹tũ³ka³txa²kxai³lu²
 ha³lo²a² txah²ko³nũ³a² ã³yũ¹txa³ko³nũ³a²
 hai³txi³ ã³hũ¹ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la²;
 ã³wa³kxãn³txa³si¹jau³sa³. 6 Yxãn¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na²
 ã³wha²li¹txã³nxai³tã² nxe²e³te³nah¹li¹;
 — A²nũ²khai³xa² ã³h¹nxe³kxa²yãn³ti³su²
 hxi²ka¹nai¹nxa³kxan²ti³ ne³wã²na³ai¹nxãn³te²la¹xã³?
 ã³h¹nxe³kxa²yãn³ti³tã³ a²nũ²a² tah²nãu³xai²li²
 wi¹li²ai¹nĩn¹te²la¹xã³?
 7 Nxe³sxã³ oh³xan¹tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu²
 hxi²kan¹sxã³ ã³sen³sai¹ain¹si¹nhĩ¹li¹
 Jũ¹nxa² yan¹nãu³a¹ te²yã¹nxe³te²tu³
 nxe²yxau³ain¹tu¹wi¹. A²nxe³te²nãu³xa²
 wxi²kin³ti³ton³si¹hai¹nĩ¹nha²kxai³
 ã³sa²nẽn¹kxi²ha²kxai³ nxai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.
 Yen³kxa²whã²na¹ã³wa³kxãn³to³tai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.
 8 Yen³kxai²na² a²yo²ha³kxa¹ wxa²hxi²ka²
 ã³wxe³nũ¹hai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹txã³nxai³tã²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³kxai³lu² yen³kxai²li²
 ã³wxe³nũ¹hain¹kxe³su² ã³hũ²hxa³tai¹nhẽ¹la².
 Hai³txi³ a²yen³kxi³la³ wã³ko³nxa³wa². Nxe³yãn¹ta¹
 hĩ¹nai²li² txa²wã¹ye³nai²na² ã³ki³sxa³wa².
 ã³wxe²hxa³tũ¹hain¹kxe³su² ã³ki³sxa³wa².
 9 ã³ki³sxa³kxan²ti³ Je³su²jah³lho²khai³su²
 ã³ki³tã³la². A²nxe³jah¹lo²kxai³lu²
 kxã³nhxĩ¹nai³tã² oh³xan¹tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² ã³sen³sai¹si¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Yxãn¹ta¹ kwẽ³kxa² ka³lxa²nxa³hẽ³la².
 A²nxe³hĩ¹nai³tã² Txa²wã¹sũ³nai²li²
 wi¹li²ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² jah¹lo²kxai³lu²
 Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ã³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² khãuh³lxa³txi³nha²sxã³
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ya³lu²kxi²nẽ³nxa²ha¹te¹
nxe³sxã³ hĩ¹na² sa²kxai³lu² wxi²kin³ti³ton³ni²
kãin² sa²nẽn¹kxi² nxe³ti³hit¹ta¹hxai²hẽ¹la².
10 Jã¹nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
yen³kxa² a²yxo²ha³kxa¹ i³yũt¹si¹jah¹lo²su²
ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³ yen³kxai²li²
i³yũt¹si¹kxa² wi¹lha²tẽ³si¹jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah³lo²nu¹ta²kxai³lu²
ye³khãuh³lxa³thin³khaix¹nha²sxã³
ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lai²na²
hi²sen³kxai³lu² txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta²
ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³jah¹lai²la¹wa². Nxe³nũ¹nhẽ³lhxã³
Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² i³hxi²ka¹ta³lun²sxã³
yxau³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³tai²na²
wain³ye²na³la². A²nxe³ju³tan¹te²kxa³yan³tũ³
hã²wxã³txa³ oh³nãu³nũ¹ka³na¹ Sũ³na² ha³lo²a²
yxau²xai³ki³tu¹wa².

11 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³lai²li²
Txa²wã¹sũ³na² Ta²hai²la¹wa². Te²yã¹nxe³sxã³
txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta² sa²han³kxi²ti³nẽ³na³la².
Nxe³nẽ³lha²kxai³ Sũ³nu²kxai³lu² a²wẽ³ha³lxi³su²
ti³hi¹tẽ³na³la². Nxe³ti³hi¹tẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
Je³su²jah³la² hi²sen³su² ãu²li²nẽ³lxa³wa². Yxã¹ta¹
e³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Txa²lon³ti³tãu³su² yxah³lxi¹lxi¹. Nxe³nẽ³na³la².

12 Nxe³sxã³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Txa²wã¹sũ³nãi³. Txa²lon³txi³tãu³xa²
a²yxo²ha³kxa¹ wxi²kin³ta³ton³nĩn¹ju³ta²
i³yau¹ũ³ai¹na¹tu¹wi¹. Yxo²i²tũ³ka³txi³nãu³a²
sa²nẽn¹kxi¹nxa²ha¹jau³su²i³hain³kxai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²hē¹la². 13 Te²yā¹nxe³jau³xa²sa¹, āh¹e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Txa²wā¹sū³nu²khai³xa² yxo²i²a¹wi¹.
Nxe³ta¹hxai²hē¹la². Te²yā¹nxe³to³ha²kxai³:

— Wē³ha³lxa² Sū³na² ũ³hū¹sa³kxa² txai²na²sa²yxo²we¹txa²te³lhxā³ sī¹na¹wi¹. Nxe³ta¹hxai²hē¹la².

14 Jā¹nxe³jut³su² wē³ha³lxa²kxai³lu² a²sī³khai³xa²yū² a²ti³ha²yau³khai³xa² yū² nxain¹na³la².
Nxai¹nha²kxai³ Je³su²jah³la² sa²kxai³lu²
tū¹kā³txa² yā¹nxe² wen¹nūn³te²jai¹ti²tu³wa².
A²nū²khai³su² yū³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³ta²kxai³lu¹
Sa³ta³na²jah¹lo²su² te² hi²sen³su² a²nū²a²
ī³ya²lu¹tain¹ju³ta² hxi²kan¹te²jai¹ti²tu³wa².
Nxe³te²a²yan³txi³su² Je³su²jah¹lai²na²
sa²kxai³lu² ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Ya³lu²kxi²nē³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² a²ta³a²
a²hxi²kan¹jah³lo²kxai³lu² ī³ya²lu¹tē³ju³ta³nū³a²
hxi²ka¹nxa³ti³hi¹tā³la². 15 Te²yā¹nxe³sxā³

a²nū²ai²li² ya³lu²kxi²ju³ta³nū³a² yuh³lxi³sxā³
yxau²xai³te²la³ ā³non²ta³kxi²si¹nhē³jau³su²
Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
Ya³lu²kxi²nē³lha²kxai³ a²nū²a² ī²li³te²su²
te²a² ya³lu²ju³ta³nū³a² yuh³lxa³kxi²nha²sxā³
yxau²xai³ju³ta³nū³a² wxa²wa²su¹tu¹wa².

16 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² oh³xa² sa²si¹hā³tū³kā³txa²
ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta³la³ Je³su²jah³la² hxi²ki³kxai³lu²
sa²wa²su¹te³lhxā³ wxā³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa²
Yxān¹ta¹ A³bra³āu³ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nāu³su²
te²a² ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta² Je³su²jah³lain²txi³
sa²wa²su¹te³lhxā³ wxā³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

17 Nxe³ha²kxai³ a²lon³ti³tāu³xa²kxai³lu²
nxe³tū³kā³txa² yā¹nxe³khai¹xa² Je³su²jah³la²

nxe³sih¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Wã³nxĩn¹te²a²
 a²si³yxau³jah¹lo²su² te²lo³tã³la². Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² ĩ³ye³ũ¹nhẽ³na³la². A²nxe³jah¹lan²tu³
 wi¹lhin¹sxã³ thãĩ³ti³la² sa²hau³ko³tẽ³lha²kxai³
 wi¹wi¹nxe² kãĩ³ũ¹nhẽ³lha²kxai³ nxe³te²sẽ¹la².
 A²nxe³ju³kxai³lu² ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta² a²wah³xa²
 sa²wa²su¹tẽ³na³la². 18 Jã¹nxe³ju³kxai³lu²
 a²kxã³nxa² Je³su²jah¹lai²na² sa²kxai³lu² ko³nxe³ti³
 kãĩ³si¹jau³nũ³su² khãuh³lxa³ti³nũ¹hain¹na²hẽ³la².
 Nxe³kxan²ti³ hai³txi³ ko³nxe³ti³ kãĩ³xa³hẽ³la².
 Nxe²nxa³ha²kxai³lu¹ nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ ko³nxe³ti³
 kãĩ³si¹jau³nũ³su² khãuh³lxa³ti³nũ¹nhẽ³kxai²nãn²tu³
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² ã³non²ta³kxi²nẽ³kxi³nũ³su²
 hxi²kan¹nũ¹nhẽ³na³la².

3

Je³su²jah³la² Moi³se²ah³la² nxe³nyhu¹kxi³jau³su²

1 Nxe³nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 yxo²ĩ²ki³sa²kxai³ a²lon³sa²nyhu¹ki³tã³la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ĩ³kaix¹so¹nẽ³na³la².
 Oh³xai²nãn¹jau³xa² sa²yxowet¹sxã³
 yxau²xai³nẽ³si¹ja³kxa³nũ³su² ĩ³kaix¹so¹nẽ³na³la².
 Nxe³nẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 ĩ²yxau²xai³la³sah¹lxi³hẽ¹la². A²nxe³te²a²
 Txa²wã¹sũ³na²hxi²ki³kxai³lu²ĩ³sa²si¹ha³ũ¹nhẽ³kxah³lai²la¹wa².
 Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² yxo²ĩ²ki³sa²kxai³
 Txa²wã¹wã³nxĩn¹te²a² a²si³yxau³jah¹lo²lot³sxã³
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxah³lai²la¹wa², Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a²sa³. 2 Kxã³nhxĩ¹nu¹taĩ²na²
 Txa²wã¹sũ³na²a²yxowãn³txa²Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³
 kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
 sa³wi³ha³lxa² wain³txi³ sa²hau³kot³si¹jau³su²

kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Kwa³na³ha²kxai³
 Moi³se²ah³lo²nu¹ta²nān²tu³ wain³txi³
 sa²yxo²we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe²
 Je³su²jah³lo²nu¹ta²kxai³ Sū³na² hxi²ka²
 sa²si¹hā³ū¹nhē³kxah³lai²na² Sū³na²
 wān³txai²na² wain³txi³ sa²yxo²wet1sxā³
 yxau²xai³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 3 Nxe³sxā³
 Moi³se²ah³lo²kxai³lu² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta²
 kāin²na³la². Yxān¹ta¹ Je³su²jah³la²
 sa²kxai³lu² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³sxā³
 ā³sen³sai²na³la². Nxe³sxā³ sxi²su²
 a²wi¹ju³ta² i²ki³te²ju²hē³la². Yxān¹ta¹ sxi²ha²
 ton³jah¹la² sa²nēn¹kxi²khaix1nxe³ki³te²ju²hē³la².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³sxā³ Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 sa²kxai³lu² sxi²khai³xa² yā¹nxe³ha²kxai³
 Je³su²jah³la² sa²kxai³lu² sxi²ha² txon³jah¹la²
 yā¹nxe³ha²kxai³ nxe³hī³nx2na³la². Nxe³kxe³su²
 ha²kxai³ Je³su²jah³lai²na² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta²
 ā³sen³sai²na³la². 4 Jā¹nxe³sxā³ sxi²ha² i²li³thi³na²
 txon³jah¹la² yū³na³la². Te²yā¹nxe³sxā³
 Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu² yen³kxa²
 a²yxo²ha³kxa¹ wet1jah¹lai²la¹wa². 5 Jā¹nxe³sxā³
 Moi³se²ah³lo²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
 a²sa³wit3su² ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na²
 a²yen³kxi³su² te²kxai³lu² wi¹lhit1sxā³
 sa²hau³kot3sa²tē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sxā³
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² tah²yau³nū³a² yan¹na²
 e³kxi²jau³nū³a² i³ye³nūn¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 6 Nxe³nxa²ha¹te¹ Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³na² ta²hai²la¹wa². Txa²wā¹sū³na²
 sa³wi³ha³lxai²na² A²hxi²kan¹jah³lai²la¹wa².
 Txa²wā¹ki³na¹xai²na² Txa²wā¹sū³na²

wãn³txa² yxo²i²ki³tũ³ka³txi³ki³na¹xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² ki³tã³la².
 Ya³nãn³ta³ki²la²sxã³ yxo²i²sa²tẽ³ki³kxe³su²
 ha²kxai³ wah³nxe³kxi²sa²tẽ³ki³kxi³ju³ta³nũ³su²
 kan²txi³ i³ki³kxe³su² ha²kxai³ nxe³ki³kxai²nãn²tu³
 Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² ki³tã³la².

Txa²wã¹sũ³na² sa³wi³ha³lxa² i³ye¹nxi²kxi³jau³su²

7-8 Jã¹nxe³ha²kxai³lu¹ Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹lai²na² a²wãn³txi³su² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — Hĩ¹na²su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 i³ye³kxi¹nx2ti³jau³xa² ain³kxah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
 wxa²ẽ¹nãu³ai²na² sa²yxo²ã³sa²tẽ³ah³lxi³txa³hẽ¹li¹.
 Nxe³sxã³ a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
 txa²wãn³txa² sa²yxo²ã³sain¹na²hẽ³li¹.
 Ha³lo²ai²na² a²nũ²a²yxau³ai¹nxa³ko³xu¹ta²kxai³lu²
 ai³lha²thet3tai¹nhĩ¹nu¹tai²na²
 hxi²ye¹ta³lxi³nha²si¹sain¹na²hẽ³li¹. Nxe³sxã³
 a²ẽ¹na² e³kxi²nyhain¹te³nah¹lxi¹: “Sũ³na²
 wãn³txa² sa²yxo²ã³ki³kxan²ti³ ko³nxe³ti³
 kãi³ki³kxa²yo³ha² ũ³hũ¹sain¹sĩ¹nxa³lho³na¹.”
 Nxe³nyhain¹na²hẽ³li¹. Jã¹xah³lxi³txa³hẽ¹li¹.

9 A²nxe³hĩ¹nu¹tai²kxai³lu² wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²kxai³lu²
 txa²wã³nxĩ¹nũ¹hai¹na¹ju³ta² i²sain¹to³kxan²ti³
 kwẽ³kxa² ka³lxa¹txi³ 40 nxe²
 kwẽ³kon³sxã³ i²sain¹to³kxan²ti³
 txa²wãn³txa² sa²yxo²ã³sain¹to³sxã³
 hxi²ye¹ta³lxi³sain¹to³hẽ¹li¹.

10 Nxe³sain¹to³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 i³an³ta³kxai¹na¹hẽ³li¹. I³an³ta³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹:
 “Tũ¹ka³txai²na² a²ẽ¹nãn¹jau³xai²li² ko³nxe³ti³
 ai³nhain¹na²hẽ³na¹. Hai³txi³ tĩh³na²

ĩ³yau¹ũ³hai¹na¹tĩh³na² ã³nxai³ain¹nxa³hẽ³na¹.
Nxe³sain¹na²hẽ³li¹.

11 Nxe³sai¹nha²kxai³lu¹ ĩ³an³ta³kxi²nha²sxã³
ĩ³ye³kxai¹na¹te³nah¹lxĩ¹: “Txa²ha³lo²a²
ã³wih¹sxã³ ĩ³ye¹nxi²sa²tẽ³ya³sai¹nxa³lho³li¹.”
Nxe³ai¹na¹hẽ³li¹.
Txa²wã¹sũ³na²Yãu³ka³jxah¹la²nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

12 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² txa²wã³tã³sa²yah³lxĩ¹lxa².
Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² ĩ²khai¹nxe³nha¹jah³lxĩ³hẽ¹la².
Wxa²ẽ¹nãu³ai²li² kō³nxe³ti³hin¹nha²sxã³
yxo²ĩ²yah²lxan³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
Ka³ten³yah³lo²kxai³lu² ã³nxu²lot³jah³lxĩ¹nha³ta²wa².

13 Txa²wã¹sũ³nai²na² ũ³wha²li¹txã³nxa²
ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³xa² yũ³ki³tã³la².
Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² e³kxi²nũ¹nhẽ³na³la²;
Nxe³nẽ³tãu³a² txa²wã¹nũ³ka³txai²na²
ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹waun¹nha¹jah¹lxĩ³hẽ¹la².

Nxe³yãn¹ta¹a²hĩ¹nai²na²ĩ²li³te²ĩ³nxai²na²kō³nxe³ti³
ain³yah³lxĩ¹ju³ta² ĩ³ki³ha¹kxi¹sa²kex³so¹nx²ti³sxã³
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²kxai³lu²
ã³na¹yah³lxĩ¹kxa²yãn³txi³su² nxe³nx²ta¹wa².

14 Jã¹xah³lxĩ¹jut³su² yxo²ĩ²yah³lxĩ¹ju³tai³tã²
ya³lo³txi²yah³lxĩ¹nha²kxai³ hai³txi³
ã³na¹yah²lxa³nha²kxai³nxe³yah³lxĩ¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².
Jã¹yah³lxĩ¹nha²kxai³Kris²tu³jah¹la²sa²yxo²wet¹sxã³
yxau²xai³lah³lxĩ¹lxa².

15 A²nxe³ju³tu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
ũ³wha²li¹txã³nxu¹tai²na² e³ta¹hxai²hẽ¹la².
E³te³nah¹lxĩ¹:

— Hĩ¹na²su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
ĩ³ye³kxi¹nx²ti³jau³xa²ain³kxah¹lxĩ¹kxai²nãn²tu³
wxa²ẽ¹nãu³ai²na²sa²yxo²ã³sa²tẽ³yah¹lxĩ³txa³hẽ¹li¹.

Nxe³sxã³ a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
txa²wãn³txa² sa²yxo²ã³sain¹na²hẽ³li¹.
Nxe³sxã³ a²ẽ¹na² e³kxi²nyhain¹te³nah¹lxi¹:
“Sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²ã³kĩ³kxan²ti³
ko³nxe³ti³ kãi³kĩ³kxa² yo³ha²
ũ³hũ¹sain¹sĩ¹nxa³lho³na¹.” Nxe³nyhain¹na²hẽ³li¹.
Jã¹xah³lxi³txa³hẽ¹li¹.

Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

16 Jã¹nxe³ju³kxai³lu²ĩh¹te²ta³kxã³nhxĩ¹nu¹tai²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ain³kxain¹sãn²sxã³
sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²te²sẽ¹na²? Kwa²hãi¹nxe³sxã³
tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
hxi²ka² sa²hau³ko³tũ³ka³txai²la¹wa². E³ji²ta²ko³xa²
sa²sai¹si¹hain¹tũ³ka³txa² sa²kxai³lu² Sũ³na²
wãn³txu¹tai²na² sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

17 Te²yã¹nxe³sxã³ kwẽ³kon³ka³lxa¹txi³ 40 nxe²
kwẽ³kon³tãu³a² Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ĩh¹te²ta³
ĩ³an³ta³kxi²ta¹hxai²te²sẽ¹na²? Kwa²hãi¹nxe³sxã³,
ha³lo²a² a²nũ²a² yxau³ai¹nxa³ko³xai²na² ai³lhxã³
yxau²xai³tãu³a² ko³nxe³ti³ kãi³tũ³ka³txa²
yan¹nãu³a¹ ya³lu²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² ĩ³an³ta³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la².
18 Te²yã¹nxũn³sxã³ Txa²wã¹sũ³nai²li² a²kxã³nxa²
e³kxi²jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²ha³lo²a²ã³wih¹sxã³ĩ³ye¹nxi²sa²tẽ³ya³sai¹nxa³lho³li¹.
Nxe³jau³jau¹xu¹tai²li² ĩh¹te²ta³ ain³kxi²tũ³ka³txi³su²
hĩ³te²la¹xã³? Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a²
ã³wih¹xa³kxi³nũ³su²ĩh¹te²ta³ã³wih¹si¹hai¹nxa³te²la¹xã³?
Kwa²hãi¹nxe³sxã³ tũ¹ka³txu¹tai²kxai³lu²
wãn³txai³tã² sa²yxo²ã³tũ³ka³txu¹tai²na²

e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 19 Nxe³jut³su²
 hī¹na² ī²ki³tā³la². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 yxo²i²ai¹nxa³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a²
 ā³wi¹hain¹ju³ta³nū³su² hxi²ka¹nai¹nxa³lho³la².
 Ju¹tai²li² txa²wā¹ē¹nāu³a² ī²nha²ki³tā³la².

4

1 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² Txa²wā¹sū³nai²na²
 ha³lo²a² ā³wih¹sxā³ ī³ye¹nxi³ki³ju³ta³nū³su² ā²la²
 ī³ye³kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nē³lha²kxai³
 ī²khaix¹nha²xai³jah³lxi³hē¹la².

— Ha³lo²a² ī³ye¹nxi³na¹ju³ta³nū³a²
 ā³wih¹si¹sa²nxa³jau³su² ī³yī¹li²sa²na³na¹.
 Nxe³yah³lxin¹kxa²yan³ti³su² ya³nx²ta¹wa².
 2 Jā¹nxe³jau³xu¹tai²na² ī³hen³txi³nx²ti³jau³xu¹tai²li²
 jau³xain²txi³ ī³hen³txi³nē³jau³xain²txi³
 nxe³jau³xai²li² ain³kxi²nūn³ki³tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³jau³jau¹xu¹tai²na² ain³kxain¹kxan²ti³ hai³txi³
 yxo²i²ai¹nxa³ha²kxai³lu¹ ī³hxi²ka¹tain¹ju³ta³nū³a²
 yū³ain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².

3 A²kxā³nhxī¹nu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na²
 hi²sen³kxai³lu² ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹
 ī³yū¹ta³lu²nhī¹nu¹tai²kxai³lu² ī³ye¹nxi³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²kxā³nhxī¹nu¹tai²kxai²lu² nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yxān¹ta¹ yxo²i²te²ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a² ā³wih¹sxā³
 ī³ye¹nx²sa²tē³ki³ju³ta³nū³a² yū³ki³tu¹wa².
 Yxān¹ta¹ tū¹ka³txi³nu¹ta²kxai³lu² kxā³nāu³a¹
 yū³ai¹nxa³lho³la². Nxe³jau³xai²li² Txa²wā¹sū³na²
 wān³txu¹tai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — ī³an³ta³kxai¹na¹ha²kxai³ Txa²ha³lo²a² ā³wih¹sxā³
 ī³ye¹nxi²sa²tē³ya³sai¹nxa³lho³li¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 4 Nxe³ha²kxai³la¹
 āh¹ wān³txa² ā³xa² e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹ a³la²ni²ti³xa²
 e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². E³kxi²te³nah¹lxi¹.
 — Ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ a³lan²tāu³a²
 wa³kon³sān²nū²la² a³lan²nūn³tāu³a¹
 ī³ye¹nxi²ta¹hxai²hē¹li¹, Txa²wā¹sū³na²su¹.
 Txa²wā¹sū³na² sa²kxai³lu² a²wa³ka³la²
 ā³na¹sān²nū²la² ī³ye¹nxi²ta¹hxai²hē¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 5 A²nxe³jau³su²
 Txa²wā¹sū³na² ũ³wha²li¹txā³nxa² nxe³te³nah¹lxi¹.
 — Txū¹ka³txai²na² sa²kxai³lu² Txa²ha³lo²a²
 ā³wih¹kxi²sān²sxā³ ī³ye¹nxi²sa²tē³ya³sai¹nxa³lho³na¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 6 A²nxe³jut³su²
 a²wi¹lhī¹na² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ain³kxi²tū³ka³txai²na² sa²kxai³lu²
 yxo²i²ai¹nxa³ha²kxai³ hai³txi³ Txa²wā¹sū³na²
 ha³lo²a² ā³wih¹sxā³ī³ye¹nxi²ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ai¹nxa³ha²kxai³ a²nū²a² ā³xa² ā³wih¹sxā³
 ī³ye¹nxi²ju³ta³nū³a² yū³tu¹wa². 7 Nxe³ha²kxai³
 ju¹tai²li² āh¹ ī³yau¹ū³te³lhxā³ ha²kxai³
 Txa²wā¹sū³nu¹kxai³lu² āh¹ a³la²ni²tāu³a¹
 ī³hau³ko³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³je³nai²li²
 hī¹nai²la²na³la². A²nxe³jau³jau¹xai²li² kwē³kxa³
 ko³ka³lxa¹tāu³a¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹txai²na²
 Ta³vi²yah³lu¹tai²na² ũ³wha²li¹jau³xu¹tain²txi³
 nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³te³nah¹lxi¹.
 — Hī¹na²su² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ī³ye³kxi¹nxi²ti³jau³xa² ain³kxah¹lxin¹kxai²nān²tu³
 wxa²e¹nāu³ai²na² sa²yxo²ā³sa²tē³ah³lxi³txa³hē¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 8 Jā¹nxe³ju³kxai³lu¹ a²kxā³nhxī¹nu¹tai²na²
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² yah³lon¹sxā³

ya³lu²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nũ²la²
 a²wē³not³jah¹la² Jo³su³e²ah³lu¹tai²na²
 sa²kxai³lu² I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
 a²wa³kxēn³txi³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³jah¹lu¹tai²na² sa²kxai³lu² I³sa³e²
 nũ³ka³txu¹tai²na² ĩ³ye¹nxi³si¹hain¹ke³la³te²kxai³
 hai³txi³ Txa²wā¹sũ³nu²la³ hai³txi³ āh¹
 yan¹nāu³la³ ĩ³ye¹nxi³ju³ta² ā³yu³ta³la³
 ĩ³ye³kxai¹nhĩ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³yān¹ta¹ e³kxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 9 Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sũ³na² yxo²i²ain¹tũ³ka³txa²
 sa²kxai³lu² Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²a²
 ĩ³ye¹nxi²ju³ta³nũ³a² yũ³ain¹tu¹wa².
 A²kxā³nxu¹ta²kxai³lu² Txa²wā¹sũ³nu¹ta²kxai³
 a²wa³ka³la² ta³lan²sān²nũ²la² a²lan²ta² ye³ha¹li¹
 ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ a³lan²tāu³a² wa³kon³sān²nũ²la²
 a³lan²nũn³tāu³a¹ ĩ³ye¹nxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Jā¹nxe³sxā³ ĩ³ye¹nxi²ki³ju³ta³nũ³su²
 yũ³nũ¹nhũn³ki³tu¹wa². 10 Nxe³sxā³ a²nũ²a²
 ĩ²li³te²la³ Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²a² ā³wih²kxi²sxā³
 ĩ³ye¹nxi²kxai²nān²tu³ a²wa³ka³li³yu³khai³xa²
 a²yxo²ha³kxa¹ ā³na¹hĩ³nx2na³la². Kxā³nhxĩ¹nai³kxai³
 Txa²wā¹sũ³na² ĩ³ye¹nxi²hĩ¹nai³kxai³ jā¹nxe³sxā³
 a²nũ²a² ĩ²li³te²la³ ĩ³ye¹nxi²nũ³nhĩ³nx2na³la².
 11 A²nxe³jut3su² Txa²wā¹sũ³na²
 ha³lo²a² ĩ³ye¹nxi²si¹nhē³ki³jau³nũ³su²
 ā³wih¹ki³sxa³kxa²yan³txi³su² sa²yxo²ā³ain¹kxai³
 jā¹xa³sah¹lxi³txa³hē¹la². Ya³lo³txi²sxā³
 ā³wih¹ha³sah¹lxi³wxa².
 12 Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² ka³ten³jah¹la²
 yā¹nx2na³la². Wā³nxĩn¹jah¹la² yā¹nx2na³la².
 Yũ³la² kāin²ta³wxi²a² txo¹khai¹nxe³te²ju²hē³la².

A²wxi²ai²na² txo¹ha²kxai³ a²ha³tih³nāu³a²
 txo¹ha²kxai³ nxe³te²ju²hē³la². Ka³yxuh³xai²na²
 a²sī³nai²na² ũ³whi²lho¹ki³te²ju²hē³la².
 Nxe³ki³kxai²nān²tu³ a²su³ai²na² e³lxah¹
 ī²ki³te²ju²hē³la². Nxe³ta³wxi²a² yā¹nx²na³la²,
 Sū³na² wān³txa²sa³. Nxe³sxā³
 Sū³nai²na² wān³txa² ain³kxi²ki³tāu³a²
 txa²wā¹ē¹nān¹jau³xai²na² e³lxah²lxi³nē³ye²na³la².
 Te²yā¹nxe² txa²wā¹ten³nha²ki³jau³xai²na²
 e³lxah²lxi³ye²nūn³ki³tā³la². 13 Jā¹nxe³ju³kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³ai²li² hxi²kan¹txi³
 hāi³a² yxau³ki³sxa³wa². Ha³lo²a²
 whāi²na¹ e³lxah²lxi³ye²na³la². Kāi³ki³ju³ta²
 e³lxah²lxi³ye²ha²kxai³ ain³nha²ki³jau³xa²
 e³lxah²lxi³ye²ha²kxai³ nxe³ye²na³la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² txa²wā¹si³yah³la²nāu³xu¹tai²na²
 kāi³ain¹kxai³ jā¹xa³sah¹lxi³txa³hē¹la². Wain³txi³
 sa²yo²we¹ja³sah¹lxi³wxa², Sū³na² ha³lo²a²
 ā³wih¹sxā³ī³ye¹nxi²ki³sxa³kxa²yan³txi³nū³sa³.

Je³su²jah³lai²na² Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a²
ī³ye³ū¹nhē³kxah³la² ī³yau¹ū¹nhē³jau³su²

14 Jā¹nxe³jut³su² kan²txi³ yxo²ī²a³sah¹lxi³wxa².
 Je³su²jah³la² Txa²wā¹sū³na² Tah²hai²la¹wa².
 Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a² ā³wih¹sxā³ yxau²na³la².
 A²nxe³jah¹lxain²txi³ Txa²wā¹wā³nxīn¹te²a²
 a²si³yxau³jah¹lai²la¹wa². Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹
 ī³ye³ū¹nhē³na³la². 15 Nxe³sxā³ txa²wā¹wā³nxīn¹te²a²
 a²si³yxau³jah¹la²kxai³lu² txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
 nū³kxūn³nē³lxa³ju³ta² yan³ta³kxi²nē³na³la².
 Jah¹la²kxai³lu² txa²wā¹ki³nāu¹xai²na²
 yā¹nxe³la²sxā³ kō³nxe³ti³ kāi³sain³si¹jau³nū³su²

o²la³kxi²nũh¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³yã¹ta¹
 hai³txi³ we¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Ko³nxe³ti³
 kã³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². 16 Jã¹nxe³jut³su²
 ya³lo³txi² nxe³sxã³ Je³su²jah³la² ã³tĩ³a³sah¹lxi³hẽ¹la².
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³ wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la²
 sa²hau³ko³tẽ³lha²kxai³ ko³nxe³ti³ kã³ki³kxa²
 whã²na¹ ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³tu¹wa². Wi¹lhin¹sxã³
 yan³ta³kxi²nẽ³tu¹wa². Hxi²kan¹nẽ³lxa³tãu³a²
 i³nxũ²kwai³lxũ¹nẽ³tu¹wa².

5

1-3 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Ju³te²a² nũ³ka³txa²
 nxe²na³la². Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 wã³nxĩ¹ti³ i³ye³ũ¹hain¹jah¹lai²li² a²si³yxau³jah¹lai²li²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³su² te²a² i²sxã³ i³so²na³la²,
 Ju³te²a²nãu³xai²na² hxi²ka²sa³. Nxe³sxã³
 a²nũ²khai³su² kxan²ti³ a²ka³lxa¹txi³nãu³xa²
 Txa²wã¹sũ³na² ye³na¹ wã³nxĩ¹ti³
 i³ye³ũ¹hain¹na³la². Nxe³ju³kxai³lu² yen³kxa²
 tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ũ³hũ²na³la².
 Te²yã¹nxe³nũ³sxã³ a²nũ²a² ko³nxe³ti³
 kã³ain¹ju³ta² ã³tĩ¹si¹ja³kxa³nũ³su² ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
 ũ³hũ²na³la². Jah¹la²kxai³ ko³nxe³ti³
 kã³kxe³su² ũ³tĩ¹kxi² a²nũ²a²nãu³xa²
 a²yo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kã³ain¹kxe³su²
 ũ³tĩ¹kxi² nxe³si¹ja³kxa³nũ³su² ũ³hũ²na³la².
 Nxe³te²jai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe³ju³kxai³lu²
 jah¹la²kxai³ a²nũ²khai³su² ye²ha²kxai³ a²ẽ¹nãu³ai²na²
 sa²kxai³lu² ko³nxe³ti³ kã³ju³ta² ten³kxi²nha²jau³su²
 o²la³kxi²sain³nha²na³la². Nxe³sain³si¹nha²ha²kxai³
 a²nũ²a²nãu³xai²li² i²li³te²a² Txa²wã¹sũ³na²

wān³txa² wain³txi³ ko³nha²nxa³te²su² te²a²
 ko³nxe³ti³ kãi³te²su² te²a² nxe³te²he³la³kxa²
 yan³ta³kxi²nũh¹nyhah¹na³la². Nxe³te²na² sa²kxai³lu²
 a²ẽ¹nãu³a²kxai³lu² a³la³kxi²nũ¹yha¹hĩ³nx²na³la².
 4 Nxe³nxa²ha¹te¹ a²nũ²a² a²ẽ¹nãn¹jau³xai²li² hai³txi³
 e³xa³jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Wã²nxũh¹ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³nũ³su²
 o²la³kxi²na¹tũ¹xã¹. Nxa¹kxai²nãn²tu³
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²ti³hit¹sain¹tũ¹xã¹. Nxe³jau³su²
 e³xa³wa². Yxã¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 ĩ²nx²ti³kxai²nãn²tu³:

— Jah¹lai²li² ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³nũ³su²
 o²la³kxi²si¹ha¹ja³kxa³nũ³su² ĩ²sxã³ so¹na¹tũ¹xã¹.
 Nxe³jau³su² nxe³hĩ¹na¹ so¹lxi³ Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹kxe³su²
 o²la³kxi²na³la². Kxã¹nhxĩ¹nu¹ta²na²
 te²yã¹nxe³jut³su² A³rãu²ah³lu¹ta²na²
 ju¹taix³ jã¹nxe³sxã³ o²la³kxi²si¹ja³kxa³nũ³su²
 ĩ³kaix¹so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

5 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² kxãn³su² a²ha²
 yãn³ta²na¹ Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
 A³rãu²ah³lu¹ta²na² yã¹nxe³sxã³ wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³su² wã²nxũh¹lxi³sxã³
 o²la³kxi²ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Wã²nxũh¹
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²nha²si¹nha²ju³ta³nũ³a²
 kwa²sa²so¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ju³ta²kxai³lu² Je³su²jah³la² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³su²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxai²li² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — Wxã²li² Txa²wẽt³su²khai³nxĩ¹lxi¹. Hĩ¹na¹
 wxa²wĩ³nu²khai³sa¹wi¹. A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
 ĩ³hen³txai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³jau³xai²li² nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 6 Yau³xã³xa²kxai³lu² Je³su²jah³la² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³su²
 nxe³nũn³te³nah¹lxi¹:

— Txa²yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũh¹si¹ju³ta² o²la³kxi²sa²tẽ³in¹tu¹wi¹.
 Me³ki³se³te²kah³la² he³la³ko³si¹lxi¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

7 Kxã³nhxĩ¹nai³kxai³ Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 txa²wã¹ha³lo²a² yxau²xai³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ti³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² kãin²txi³
 si³yxau³jah¹la² ĩ³ye³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta³nũ³a² ã³non²ta³kxi²nũ¹nhẽ³jah¹la²
 ĩ³ye³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³jah¹lain²txi³
 a²ẽ¹nãn¹jau³xa² ĩ³ye³kxi²nha²ha²kxai³ kãin²
 ĩ³kaix¹sxã³ ĩ³ye³kxi²nha²ha²kxai³ au³txi³
 ĩ³ãin²ta³kxi²nha²sxã³ ĩ³ye³kxi²nha²ha²kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² win¹ta² thã³ti³la²
 sa²yxo²we¹kxi²nha²ha²kxai³ Je³su²jah¹la²kxai³lu²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² wãn³txai²li²
 jau¹xai²na² a²yxo²ha³kxa¹ ain³kxi²sxã³
 we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 8 A²nxe³jah¹la²kxai³lu²
 Je³su²jah³la²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² A²tah²su²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³kxan²ti³ Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² sa²yxo²we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Khãuhx³nha²tãu³a² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 sa²yxo²we¹ju³ta³nũ³a² ã³ne³wxe³ton³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 9 Nxe³sxã³ sa²yxo²we¹ta³lun²ka³tũ³ a²nũ²a²nãu³xa²
 ĩ²li³te²a² te²yã¹nxe² sa²yxo²we¹te²su² te²nãu³xa²
 a²ẽ¹nãu³ai²na² ĩ³hau³ko³tũ¹hain¹te²la³ te²su² te²na²
 nxe³te²lo³ta¹hxai²hẽ¹la². A²hĩ¹nai²na¹ ãh¹xai²na³la².
 10 Jã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²

Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ĩ²sxã³ ĩ³so¹sxã³ wã³nxĩn¹ta²
 si³yxau³jah¹lo²su² te²lo³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a² a²nũ²a²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Me³ki³se³te²kah³la² a²he³la³ko³tu³
 nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Sũ³na² wãn³txa² sa²yo²wet1sãn²ka³tu³
hã²wxãn³txa³ ã³na¹kxe³jau³su²

11 Jã¹nxa¹ju³kxai³lu² wãn³txa²
 ĩ³yau¹ũ¹nx2ta¹jau³xai²na² ka³lxa¹jau³xai²na²
 ã³tau³to³tã³la². Yxãn¹ta¹ wa³lxe³jau³xai²la¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ wi¹lain³kxi²yah²lxa³nha²kxai³
 hxi²kan¹txi³ ã³ne³wxe³yah²lxa³tho³la².
 12-14 Kwẽ³kxa² ka³lxa¹ko³xai²li²
 yxo²ĩ²sa²tẽ³yah³lxi¹lxa².

— Wãn³txa² wa³lxe³jau³su² a²hoh³lxi³su²
 yah³lxin¹ji¹xã¹. A²nũ²a² ã³xai²na²
 ĩ³tih³nxain¹yah³lxin¹ji¹xã¹. Na¹jau³su² na¹ta¹
 yah²lxa³lxa². Wãn³txa² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 a²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xai²na² hai³txi³ a³la³kxi²
 ta³lun²yah³lxa³lxa². Nxe³yah²lxa³nha²kxai³
 ãh¹lxi³sxã³ ĩ³yau¹ũ¹nx2ti³to³ju³ta² so¹lxi³
 yũ²na³la². Txa²wã¹wẽ³ha³lxa³ jũ¹lxi³hĩ¹na²
 a²su³su³yau³xa² so¹lxi³ i³te²jai¹ti²tu³wa². Yxãn¹ta¹
 txon²ti³tãu³a¹ yain³txi³khai³su² yain³te²jai¹ti²tu³wa².
 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² wẽ³ha³lxa² yã¹yxah³lxi¹lxa².
 Wa³lxe³jau³xa² a²hoh³lxi³si²yah³lxa³nha²kxai³
 a²su³su³yau³hũ³nxe² wãn³txa² wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xa²
 so¹lxi³ a³la³kxah¹lxi¹lxa². Yxãn¹ta¹ wãn³txai²li²
 ain³kxah¹lxin¹jau³xai²na² wain³jau³su²
 ta³nxa² wai³nxa³jau³su² ta³nxa² hxi²kan¹txi³

a³ya³txi²yah³lxa³lxa². Te²yã¹nxe³sxã³
ko³nxe³ti³hin¹kxe³su²ta³nxa²wi¹lhin¹kxe³su²ta³nxa²
a²hoh³lxi³si²yah³lxa³lxa².

6

1 Yxah²lxa³nha²kxai³ a²nũ²a²
hxi²kan¹te²a² yã¹nxe³sxã³ wãn³txai²li²
a²hoh³lxi³si²a³sah¹lxi³hẽ¹la². A²wi¹lhĩ¹nai³tãn¹jau³xa²
Kris²tu³jah¹lai²na²wãn³txa²ĩ³yau¹ũ¹nx2ta¹jau³xai³tã²
ĩ³ha³nãu²kxi²sxã³ wãn³txa²ã³ta³lo³hẽ²ti²jau³nũ³a²
wa³lxe³jau³xan²tũ³ã³ne³wxe³nũh¹a³sah¹lxi³hẽ¹la².
A²si³yxau³jau³xai³tã²ãh¹o²la³kxi²xi²a³sah¹lxi³ta³lxa².
A²yen³kxi³yu³ta² ha³ya³kxa³lxi³sin¹ju³tai³tã²
ã³na¹ki³sa²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² so¹lxi³
yxo²ĩ²ki³sa²kxai³ nxe³jau³jau¹xai³ta³lxi³ã²la²
kãĩ³ki³tã³la². Kãĩ³ki³sa²kxai³ txa²wã¹si³yon³nãu³a²
ã³nũ²la² ya¹nãn¹jau³nũ³a² wa³lxe³jau³xan²tũ³
wi¹lain³kxa¹sah¹lxi³hẽ¹la². 2 Te²yã¹nxe³sxã³ wãn³txa²
au³hxai²jau³xai³tã²:

— Yen³kxa² wi¹sa²hxa³kxa³ti³jah³lxi³hẽ¹li¹.
Nxe³jau³jau¹xai²na²ã³ne³wxe³ki³sa²kxai³
a²nũ²a²te²na² Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txa²
yxo²ĩ²te²na² wxa²ne³wxaih³ki³ju³ta²
ã³ne³wxe³ki³sa²kxai³ nxe³ki³tã³la².
Te²yã¹nxe³ju³kxai³la¹ a²nũ²ki³nãu¹xai²li²
ya³lu²ki³kxai²nãn²tũ³ yan¹nãu³a²
ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²ki³kxe³nũ³su²
ã³ne³wxe³yah³lxi¹nha²kxai³ã²la²
yan¹nãu³a¹ txa²wã¹kq³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²
a³ya³ti³nũ¹nhẽ³ju³ta³nũ³su²ã³ne³wxe³yah³lxi¹nha²kxai³
nxe³yah³lxi¹lxa². Nxe³jau³xai²na² ha³kxa¹
ã³ne³wxe³ki³tã³la². ã³ta³lo³hẽ²ti²jau³nũ³a²

wa³lx^{e3}jau³nũ³a² a³la³kxi¹jxah³lxi³nũ³nhē¹la².
 3 A²nxe³kxe³kxai³lu² kãi³ki³tu¹wa². Txa²wã¹sũ³na²
 ã³nhi²ka¹tũ¹nhē³kxai²nãn²tu³ nxe²kãi³ki³tu¹wa².

4 Nxe³yãn¹ta¹ a²nũ²a² i²li³te²a² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² sa²kxai³lu² a²ẽ¹nãu³ai²na² ã³wih¹sxã³
 sa²ha²te¹tũ¹sãn²ka³tu³ hã²wxãn³txa³ wãn³txai²li²
 ã³na¹sxã³ sa²yxo²ã³kxai²nãn²tu³ nxe³jah¹lo²su²
 jah¹lo²sin¹kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 ã³wa³li²xi²sxã³ ã³yxo²o³tũ¹ai¹nxa³lho³la².
 A²kxã³nxa² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹lhin¹sxã³
 i²yxau³nu¹hai¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² nxũ²kwãi³wi¹hai¹nha²kxai³
 nxe³kxe³su² nxe³ain¹na²hē³la². 5 Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² wi¹lhin¹jau³su² ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 wã³nxĩn¹sxã³ o²la³kxi²nũ¹ha²kxai³ nxe²i²sxã³
 yxau²xai³lain¹na²hē³la². 6 Jã¹nxe³jut3su²
 ha³ya³kxa² yxo²i²ain¹ju³ta² ã³na¹ain¹kxai²nãn²tu³
 hxi²kan¹txi³ kō³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³ta²
 i³ãin²ta³kxi²nhai¹sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
 ã³wa²li²xi²sxã³ ã³yxo²o³tũ¹ai¹nhĩ³nx2nxa³wa².
 A²nxe³tũ³ka³txai²na² hi²sen³su² Txa²wã¹sũ³na²
 Ta²ha² Kris²tu³jah¹lo²si²ha²kxai³ ãh¹lxi³sxã³tẽ³sxã³
 hi³sa³ka³txa² ũ³hxi²kĩ¹la³kxi²sxã³ su²lhã³ain¹kxa²
 yã¹nxe³jut3sũ³ju³ta² kãi³ai¹nhĩ³nx2na³la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ a²nũ²a²nãu³xai²na² a²yen³nãu³a¹
 tũ¹ka³txai²na² hi²sen³su² Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
 ãu²lxa²to³tai¹nhĩ³nx2na³la².

7 Nxa²ha¹te¹ txa²wã¹ha³lo²a² kxĩh³nũ³xai²na²
 wi¹la³ wax3tu²tũ³xai²li² yain³txa²
 wi¹lwen¹te²ju²hē³la². Hai³sxa² a²wa³kxēn³yah³la²
 yain³txa² kãin² wxa²so¹xi²te²ju²hē³la².
 Nxe³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²

wi¹lh¹in¹sxã³ î²hî³nx2na³la². 8 Yxãn¹ta¹ si³sa²
 wai³la² û³yhen³kxa² wen¹ko³sxa²kxai²nãn²tu³
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ko³nxe³ti³
 î³yî¹li²hî³nx2na³la². Nxe³sxã³ yan¹nãu³a¹
 ha³nxe²a² û³hî¹lhxa³thî³nx2na³la².
 Nxe³kxa²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² hai³sxa²
 au³sa³xi²ko³xa² yã¹nx2na³la². Sũ³na²
 wãn³txai²na² ha³ya³kxa² yxo²î²ai¹nha²kxai³
 hai³sxa² au³sa³xi²ko³xa² yã¹xain¹na³la².
 Ko¹xai²na² yã¹nxe³sxã³ Sũ³nai²na² yen³nãu³a¹
 wi¹lye²te²sxa³yu²hẽ³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ko³nxe³ti³
 î³yî¹li²hain¹tu¹wa². Sũ³na² yen³nãu³a² u²lxi³
 ã³waix3si¹hain¹sxã³ khãuh³lxa³txi³sa²tẽ³ain¹tu¹wa².
 9 Txa²ya³lxah¹lxi¹lxa². A³lxi¹nx2ta¹wa².
 Nxe²e³a¹kxan²ti³ te²xa²yã¹xah³lxa³lxa². Sũ³na²
 wãn³txai²na² ha³ya³kxa² yxo²î²yah²lxa³lxa².
 Î²nx2ta¹wa². Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² sa²hau³kot3jah¹la²
 Kris²tu³jah¹la² î²yxau³yah³lxi¹nha²kxai³
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² wi¹lî²nx2ti³na³la².
 Ju¹ta² î²te²sa¹wa². 10 Nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² ka²yãu¹ka²yãu¹sxã³
 kãi³ũ¹nhẽ³ju³ta² yũ³te³sxa³jai¹ti²tu³wa².
 Wain³txi³ kãi³ũh¹nx2ti³tu¹wa². Wain³txi³
 kãi³yah³lxin¹ju³ta² ne³wã²na³xa³lho³la².
 A²kxã³nxa² Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²î²sxã³
 yxai²xai³te²nãu³xa² a³la³kain¹yah³lxi¹nha²kxai³
 ã³non³ta³kxain¹yah³lxin¹tai¹ti²tu³wa².
 Jã¹xah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la². Nxe² kãi³yah³lxin¹ju³tai²li²
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ne³wã²na³ũh¹nx2ti³xa³lho³la².
 11 Nxe³ha²kxai³ te²yã¹nxe² nxũ²kwaj³lxũ¹txi³
 kãi³sa²tẽ³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ a²ha² yan¹nãu³a¹

kãi³yah³lxin¹kxa² yo³ha² yũ³yah³lxin¹tu¹wa².
 ã³ten³sxã³ wahx3xah³lxin¹kxi³nũ³a²
 yũ³yah³lxin¹tu¹wa². Nxe³ju³tai²na²
 ten³khaix¹sa³nha²wa². 12 U³lhxã³
 kwa²hxi²tha³sxã³ yxo²i²yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na²wãn³txa²yxo²i²ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yen³kxi³kxe³nũ³a² i³yau¹ũ¹hain¹jau³xai³tã²
 yxo²i²nha²sxã³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
 wah³nxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe²
 kãi³jah³lxi³hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 yxo²i²nha²sxã³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
 wah³nxe³sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².

Sũ³na² wãn³txa² ya²la³tu³ we¹tũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² jau³su²

13 A²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²kxai³lu²Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
 i³ye³kxi³sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²wãn³txai²na²
 ain³kxi²so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Yen³kxa²
 kxã³nãu³a¹ yan¹khai¹tãu³a¹ kãi³ũh¹ju³ta³nũ³a²
 i³yau¹ũh¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². I³yau¹ũ³ũh¹ka³tu³ta¹
 a²nũ²a² te²li² Sũ³na² kãin²ju³ta² yã¹nxe³te²la³
 yũ³te²sxa³wa². Txa²wã¹sũ³na² hxi²kan¹khai¹nxe²
 yxau³te²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ ã³sen³sai¹sxã³
 kãin²jah¹la² yũ²nxa³ha²kxai³ a²i³lxi³khai³xa²
 i³ye³sxã³wã²nxũh¹i³ye³ũ¹nha²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 14 I³ye³ũ¹nha²sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 i³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Kxã³nãu³a¹ i³ka³li¹ti¹nx2ta¹tu¹wi¹.
 Wxa²ne³tah²nãu³su² kãin² ka³lxa¹ton³tu¹wi¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 15 Nxe³ka³tu³
 A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu² ya³nãn³ta³ki²la²sxã³

wah³nxe³ta¹hxai³ti³ai¹ti²tu³wa². Wah³nxe³ha²kxai³
 yan¹nāu³a¹ ĩ³ye³ūh¹jau³xai³tā² sa²yo²we¹nha²sxā³
 a²ki³lha³lxa²khai³xa² a³li³lah¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 16 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² a²nū²ai²na² ĩ³ye³kxai²nān²tu³
 a²ya³la³lhu² jau³su² kxai²nān²tu³ a²nū²a² ā³xa² ā²la²
 kāin²txi³ ĩ³lxi³nha²jah¹la² ĩ³ye³yo²nū¹si¹te²ju²hē³la².
 Nxe³sxā³ ā²la² kāin²txi³ ĩ³lxi³nha² te²na²
 a³txi²kī³kxai²nān²tu³ ĩ³wā³wā³ta³kxi³jau³xa²
 yū³hī³nx2nxa³wa². Hāi¹sxā³ yo²ĩ²sxā³
 yxau³hī³kī³tā³la². 17 Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu²
 a²wān³txai²na² hai³txi³ yau³ā³xa² ĩ³yax1jau³sxa³wa².
 Hāi¹sxā³ jau³xain²txi³ yxau²sa²tē³jau³xai²la¹wa².
 Nxe³ju³kxai³lu² yo²ĩ²ain¹tū³ka³txa² Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² yo²ĩ²ain¹tū³ka³txa² e³lxah²lxi³yain¹na³la².
 18 Nxa²ha¹te¹ Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu² wān³txa²
 ya²lan³tu³khai¹jau³xa² yau³ha¹li¹ yū²na³la².
 Yen³kxa² yan¹khai¹nāu³a¹ kāi³ūh¹jau³nū³a² yū²
 a²wān³txi³khai³xa² ĩ³ye³ū¹nha²kxi³jau³xa² yū²
 nx2na³la². A²nxe³jau³xai²li² Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu²
 hxi²kan¹txi³ ĩ³ki³ha¹kxi²nha²nxa³jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³nha²nxa³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² hxi²ka²
 yxau²xai³kī³tā³la². ĩ³nxū²kwai³lxū¹txi³nē³jau³xai²la¹wa².
 Txa²wā¹sū³na² ha³lo²ai²na² ā³nū²kxi²sxā³
 yxau³ya³nhē³ju³ta³nū³a² ya³nān³ta³ki²la²sxā³
 wah³nxe³kī³tā³la². Nxe³ju³ta²li² ā³na¹kī³sxa³lho³la².
 Kan²txi³ yo²ĩ²kī³tā³la². 19-20 Wah³nxe³kī³sa²kxai³
 na³vi²o²tē³na² yā¹nxe³kī³tā³la². Nxe³tē³na²
 sa²kxai³lu²:

— Ā³yit1sxā³ yxau³na¹tū¹xā¹. Nxe³kxai²nān²tu³
 ta³nu³lhū³ka³txa² kāin²khai¹nx2nxa³ka³txa²
 kwa³thi³līh³na² sa²ka³tū³kxi²ka³txa² tē³sxā³
 ā³na¹ain¹te²ju²hē³la². Ā³na¹ain¹kxai²nān²tu³

kwa² ã³nxi³ju³ta² yũ²te²sxa³yu²hẽ³la². It3ta²
 nũ³kxũ³kxan²ti³ ã³nxi³te²sxa³yu²hẽ³la².
 Jã¹nxe³jut3sũ³ju³ta² Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²ai²na²
 ã³wih¹sxã³ yxau³ya³nhẽ³ju³ta³nũ³ai²na² kan²txi³
 wah³nxe³sa²tẽ³ki³tã³la². Yxo²i²hĩ³ki³tã³la².
 A²kxã³nhxĩ¹nai³tã² I³sa³e² nũ³ka³txu¹ta²na²
 nxe³te²ju²hẽ³la². Txa²wã¹sũ³na² sxi²ha²
 yuh³xan¹thi³na² so¹lxi³ wã³nxĩ¹ti³
 i³ye³ũ¹hain¹jah¹la² a²hxi²kan¹te²a² so¹lxi³
 ã³wih¹te²ju²hẽ³la². Kwẽ³kxa² ka³na³ka³nat3sxã³
 ã³wih²xai³te²ju²hẽ³la². A²nũ²a²ĩ²li³te²a²:

— ã³wi¹ha¹tũ¹xã¹. Nxe³jau³su² kxan²ti³
 ã³wih¹hĩ³nx2nxa³wa². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² ka³la³xi²sxã³ yxau²sa²tẽ³na³la².
 Yxau³te³na¹ i³ye³ũ¹nhẽ³na³la², Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a²sa³. Te²yã¹nxũ³sxã³ ye³jen¹na²
 yan¹nãu³a¹ yxo²i²ki³tũ³ka³txa² ka³la³sxã³
 yxau²sa²tẽ³nũ³ki³tu¹wa². Nxe³kxe³su²
 wah³nxe² yxau²xai³ki³kxe³su² yan¹nãu³a¹
 ã³na¹nẽ³lxa³lho³la². Jã¹nxe³jut3su² Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu² Je³su²jah³lo²kxai³lu² i²sxã³
 i³so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩ¹ti³
 i³ye³ũ¹h¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Me³ki³se³te²kah³la²
 a²he³la³ko³tu³ nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

7

*Me³ki³se³te²kah³lu¹txai²na²
 i³ye³ũ¹h¹jah¹lo²su¹jau³su²*

a²nũ²a²

1 Jã¹nxe³jut³su² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 sxi²je³nu¹tai²li² Sa³lẽ²thĩ³na² a²wa³kxẽ³jah¹lo²su²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³jah¹lai²na² yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩ¹ti³
 ĩ³ye³ũh¹jah¹lo²su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ka³tu³ta¹ nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu²
 A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu² nxe³te²hi²sen³kxai³lu²
 a²ko¹ko¹nũ³ka³txi³nãu³xu¹tai²na² he¹li³sxã³
 sun²tã¹hxa³tain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³te³na¹ Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 ne³kxauh²xi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ne³kxauh²xi²te³na¹ Txa²wã¹sũ³na²
 ka³lih³ti³hit¹jau³su² e³kxi²nyha¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 2 E³kxi²nyha¹te³na¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 hi²sen³kxai³lu² yen³kxai²na² a²ko¹ko¹nũ³ka³txa²
 ã³nhe¹kxi²sxã³ so¹kxi²kxai²na² tẽ³sxã³
 wã²nhũ¹nyha¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³sxã³ yen³kxa² hxi²ka² hxa³sxã³
 yen³kxai²na² yũ³kxai²nãn²tu³ yen³kxa²
 ki³ka³na³ka³nat³sxã³ wã³kot³sxã³ so¹sxã³
 ũ³ha¹kxi²te²ju²hẽ³la². Nxe³sxã³ yen³kxa² ka³lxa¹sxã³
 nxe²xai³sxã³ ũ³wha¹nũ²la² Me³ki³se³te²kah³la²
 hxi²ka² ũ³hũ¹nyha³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³jah¹lu¹ta²kxai³lu² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 a²ĩ³lxa² a²si³yxau³tãu³a² txa²nũ² ha³lo²a²
 wain³ju³ta² so¹lxi³ kãĩ³sxã³ yxau²xai³kxa²
 a²wa³kxẽ³yah³lo²su¹. Nxe³hxai²na²hẽ³la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ Sa³lẽ²thĩ³na² a²wa³kxẽ³yah³lo²su²
 ha²kxai³ a²ĩ³lxa² ãh¹ a²si³yxau³tãu³a²su² ha³lo²a²
 hãun²kxa² yxau²xai³kxa² a²wa³kxẽ³yah³lo²su¹.
 Nxe³hxai²na²hẽ³la². 3 A²nxe³jah¹lu¹tai²li² a²wĩ³na²
 ĩ²kĩ³sxa³ha²kxai³ a²hã³ka³na² ĩ²kĩ³sxa³ha²kxai³
 a²si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² ĩ²kĩ³sxa³ha²kxai³

nxe³ki³tã³la². Hai³txi³ wẽ³sa² a³li³lah¹je³nu¹tai²li²
 i²ki³sxa³ha²kxai³ yah³lon¹sxã³ ya³lu²je³na³kxa²
 i²ki³sxa³ha²kxai³ nxe³ki³tã³la². Yxã¹ta¹
 Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha² te²hũ³jah¹lo²su²
 na³la². Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 a²nũ²a² wã³nxĩ¹ti³ i³ye³u¹sa²tẽ³na³la²,
 Me³ki³se³te²kah³la²sa³.

4 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 i²khai¹nxe³jah³lxi³hẽ¹la². Hxi²kan¹khai¹jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 a²ko¹ko¹nũ³ka³txa² yen³kxa² ka³lxa¹txi³
 so¹kxi²nyhain¹kxu¹tai²na² wã²nhũ¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Yen³kxai²li² hxi²ka² hxi²sxã³ yen³kxai²nã²tu³
 ki³ka³na³ka³nat3sxã³ wã³kot3so¹xĩ²sxã³ ũ³ha¹nũ²la²
 yen³kxa² ka³lxa¹sxã³ Me³ki³se³te²kah³la² hxi²ka²
 wã²nhũ²xai³ta¹hxai²hẽ¹la². 5 Te²yã¹nxe³jut3su²
 Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa² so¹lxi³
 a²nũ²a² i³ye³ũh¹tũ³ka³txi³su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³tũ³ka³txi³nãu³xai²na², Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³jau³xai²na² nxe² e³te³nah¹lxi¹:

— Yen³kxa² hi³ka² hxi²sxã³ yen³kxai²na²
 yũ³kxe³su² ki³ka³na³ka³nat3sxã³ so¹kxi²txai¹nhẽ³li¹.
 Nxe³te²ju²hẽ³la². A²nũ³ka³txi³khai³xa²
 so¹kxi²nyhain¹te²ju²hẽ³la², a²yxo²ha³kxa¹
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nãu³syu¹kxan²ti³na².
 6 Nxa²ha¹te¹ Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu² hai³txi³
 Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²sa³wi³sa³la³ ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
 Nxe²nxa³kxan²ti³ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² yen³kxa²
 wã²nhũ²xai³kxe³su² so¹kxi²ta¹hxai²hẽ¹la².
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² a²yen³kxa² a²ko¹ko¹nũ³ka³txa²
 so¹kxain¹kxa² wã²nhũ²xai³kxe³su²
 so¹kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². So¹kxi²te³na¹
 i³ka³lih³ti³hit1jau³su² i³ye³kxi²nũh¹ta¹hxai²hẽ¹la².

A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² hi²sen³kkai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² i³ka³lih³ti³hit1jau³su²
 so¹kxi²jah¹lai²la¹wa². Wãn³txa² wi¹jau³nu³a²kkai³lu²
 so¹kxi²jah¹lai²la¹wa². Nxe³jah¹lo²su² te²kkai³lu¹
 Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kkai³lu² i³ka³lih³ti³hit1jau³su²
 i³ye³kxi²nũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². 7 Jã¹nxe³jut3su²
 a²nũ²a² ã²la² hxi²kan¹te²a² a²yxo²wãn³txa² so¹lxi³
 i³ka³lih³ti³hit1jau³su² kũ³we²ki²la² hxi²ka¹nxa³te²a²
 i³ye³kxi²te²ju²hẽ³la². 8 Nxe³nxa²ha¹te¹
 Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nãu³su² yah³lon¹sxã³
 ya³lu²ain¹ka³tu³ hã²wxãn³txa³ a²nũ²a² ã³su²
 i³ye³ũh¹kxe³su² ã³wẽ³no³tain¹te²ju²hẽ³la².
 Yxãn¹ta¹ Me³ki³se³te²kah³la² a²wẽ³no³te²a²
 i³ye³kxi²nẽ³lxa³wa². Nxe³ha²kkai³
 a²nũ²a² ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³te²na² te²
 hi²sen³kkai³lu² yen³kxa² wã²nhũ²xai³kxe³su²
 so¹kxi²ye²ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³yãn¹ta¹
 Me³ki³se³te²kah³la² a²wẽ³not3jah¹la²
 i³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Yen³kxa²
 wã²nhũ²xai³kxe³su² so¹kxi²jah¹la²
 ka³ten³ti³ yxau²xai³jah¹lo²nũ³su²
 ta¹hxai²hẽ¹la², Me³ki³se³te²kah³la²sa³.
 9-10 Jã¹nxe³hĩ¹nu¹ta²kkai³lu² Le³vi²ah³lu¹tai²na²
 hai³txi³ a³li³lah¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la²
 A³li³lah¹xa³kxan²ti³ a²si³yah³lu¹tai²na²
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² a²ẽ¹nãu³u¹tai²na²
 ãh¹yũ³ta¹hxai²hẽ¹la². Me³ki³se³te²kah³la²
 i³ha¹txi²hĩ¹nu¹ta²kkai³lu² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la²
 Jã¹nxe³sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² sa²kkai³lu²
 yen³kxa² tẽ³sxã³ wã²nhũ²xai³kxa²
 Me³ki³se³te²kah³la² hxi²ka² ũ³hũ¹tãu³a²

Le³vi²ah³lu¹tai²li² A³bra³ãu²ah³lu¹ta²
a²ne³tah²nãu³su² ha²kxai³ yen³kxa²
wã²nhũ²xai³kxe³su² ã³hũ¹nũn³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ha²kxai³ Le³vi²ah³lain²txi³ a²sa³wi³ha³lxai²na²
sa²kxai³lu² nxe³te²hi²sen³su² hã²wxãn³txa³nu²
yen³kxa²wã²nhũ²xai³kxe³su² so¹kxi²nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

11 Nxa²ha¹te¹ I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
sa²yo²we¹jau³xu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
A²kxã³nxa² I³sa³e²ah³lu¹tai²na² a²ki³lha³lxai²khai³su²
ka³lxai¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³sxã³
ka³na³ka³na³jah¹la² so¹lxi³ Le³vi²ah³lo²su²
ta¹hxai²hẽ¹la². Nxa²ha¹te¹ hã²wxãn³txa³
Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nãu³su²
A³rãu²ah³lo²su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³jah¹la²kxai³lu² A³rãu²ah³lo²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a² a²nũ²a²
wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹kxe³su² a²hxi²kan¹jah¹lo²su²
ta¹hxai²hẽ¹la². I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
a²yo²ha³kxa¹ nxe² kãĩ³ũ¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³kxa²ha³ta³nxãn²ti³. Txa²wã¹sũ³na²
wi¹lhin¹sxã³ ĩ²nẽ³kxe³nũ³su² hxi²kan¹txi³
sa²hau³kot3tũ¹nhẽ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Yxãn¹ta¹hxi²kan¹txi³ sa²hau³kot3tũ¹nhẽ³ke³la³te²kxai³
A³rãu²ah³lu¹tai²na² wa³ka³la² a²nũ²a²
wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³su² ã³nhĩ³nx2na³la².
Me³ki³se³te²kah³la² a²wẽ³no³kxa²
yũ³hĩ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Yxãn¹tah¹lxai¹
hai³txi³ ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
12 Nxe³ha²kxai³la¹ a²nũ²a² ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxa²
he³la³kxa² ã³lxai³txi³ ĩ³ya¹kxai²nãn²tu²
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yo²we¹kxi³jau³xa²
yau³ã³lxi² wẽ³non³jau³xa² ĩ³ye³kxi²nũn³tu¹wa².
13 Nxe³sxã³ Je³su²jah³la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ a²nxe³jah¹lai²li²

hai³txi³ Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nāu³sxa³wa².
 A²lo³nu¹tai²li² Ju³ta²jah³lu¹tai²na²
 a²ne³tah²nāu³xai²la¹wa². A²nxe³tũ³ka³txu¹txai²na²
 kxã³kxai³ hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nāu³a¹ a²nũ²a² ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³su²
 o²la³kxain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Le³vi²ah¹la² a²ne³tah²nāu³xa² so¹lxi³
 o²la³kxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 14 Jã¹nxe³sxã³
 Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu² Ju³ta²jah³lu¹ta²
 a²ne³tah²nāu³su²a³li³lah¹sxã³txon¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³kxe³su² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³nẽ³jau³xu¹tai²na²e³kxi²nẽ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nāu³xa² so¹lxi³ nxe²
 o²la³kxi²si¹jau³nũ³su² kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Me³ki³se³te²kah³la²yã¹nxe³jah¹lo²su²jau³su²

15 Jã¹nxe³ju³kxai³lu¹ Txa²wã¹sũ³na² yen³nāu³a²
 a²nũ²ai²na² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹jah¹la²
 ã³lxi³jah¹la² yũ²na³la². Me³ki³se³te²kah³la²
 yã¹nxe³te² he³la³kxa² yãx1te²la³wa². 16 Hai³txi³
 yuh³xai²nãn¹jau³xa² ĩ³hxi²ka¹ti³hi¹txa³wa².
 Yxãn¹ta¹ ka³ten³su² yxau²sa²tẽ³ha²kxai³
 ya³lu²ju³ta² yũ³jah¹lo²sxa³wa². 17 A²nxe³ju³ta²li²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxu¹tai²na² Je³su²jah³la²
 kã³ti³hit1jau³su² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³te³nah¹lxi¹:

— Txa²yen³nāu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũh¹si¹ju³ta² o²la³kxi²sa²tẽ³in¹tu¹wi¹.
 Me³ki³se³te²kah³la² he³la³ko³si¹lxi¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 18 Kxã³nxai³tã² wãn³txa²
 kwa³na³nẽ³jau³xu¹tai²na² ain³kxi²kĩ³ta¹ti²tu³wa².
 Ain³kxi²kĩ³kxan²ti³ ko³nxe³ti³ kã³kĩ³ju³ta¹tã²
 hxi²kan¹txi³ ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³lxa³ta¹ti²tu³wa².

Wãn³txai³tã² kãin² wã³nxĩ¹nxa³kxan²ti³
 ha³lo²a² wi¹ju³ta³nũ³a² wah³nxe³ki³tai¹ti²tu³wa².
 19 Nxe³kxa² ha³tih³nãu³ãn²tu³ Kris²tu³jah¹lai²na²
 wãn³txa² tah²yau³xan²tu³ ain³kxi²ki³tai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³jau³jau¹xai²na² ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta²
 hxi²kan¹txi³ ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³na³la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² ha³lo²a² ã²la² wi¹ju³ta²
 wah³nxe³ki³tã³la².

20 Nxe³kxa²yu³su² Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 a²wãn³txi³khai³xa² i³ye³sxã³ i³ye³ũh¹na³la².
 Kxã³nhxĩ¹nu¹ta²kxai³lu² A³rãu²ah³la² nũ³ka³txa²
 a²wa³ka³li³yu³ta²kxai³lu² ã³si³wxe³tãu³a¹ hai³txi³
 i³ye³ũh¹jau³xa² yũ³ain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 21 Nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lai²li² Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ i³ye³ũh¹
 ã³si³wxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
 Je³su²jah³la² ne³nxẽ³nai²na² e³te³nah¹lxi¹:

— Sũ³na² Si³yxau³kah³lo²na¹xai²na² ã³sen³sai¹sxã³
 kãin²jah¹la² yũ²nxa³kxan²ti³ txai²na² so¹lxi³
 i³ye³a¹wi¹. Hai³txi³ Txa²wãn³txai²na²
 i³yat¹jah¹lo²txã³wi¹. Nxe³na¹ha²kxai³
 wxãi²kxai³ Txa²yen³nãu³ai²na²
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ i³ye³ũ¹si¹ju³ta²
 o²la³kxi²sa²tẽ³in¹tu¹wi¹.
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

22 Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah¹lo²kxai³
 i³ye³ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² wi¹khaix¹jau³xai²la¹wa².
 Wi¹lha²tẽ³na³la². Je³su²jah¹la² hxi²ka²
 yxau²sa²tẽ³ki³sa²kxai³ yxo²i²ki³jau³xai²la¹wa².

23 Nxe³ha²kxai³la¹ kxã³kxai³ A³rão²ah³la²
 sa³wi³ha³lxi³nu¹ta²na² a²nũ²a² i³ye³ũh¹tũ³ka³txu¹ta²na²
 ka³lxa¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹nũ²nãu³a²

ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³yah³lxi³te²ju²hẽ³la².
 Ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³yah³lxi³ha²kxai³ hxi²kan¹txi³
 o²la³kxi²sa²tẽ³yah³lxi³te²sxa³yu²hẽ³la².

24 Nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lo²kxai³lu² ka³ten³su²
 yxau²sa²tẽ³ha²kxai³ a²wa³ka³la² ã³na¹sxã³
 a²nũ²a² ã³xa² a²wẽ³not3jah¹la³nũ³a²
 yũ³te²sxa³yu²hẽ³la². Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹sa²tẽ³nẽ³na³la².
 25 Nxe³ha²kxai³la¹ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² whã²na¹
 sa²hau³kot3sa²tẽ³ũ¹nhẽ³na³la². A²nũ²a² ĩ²li³te²a²:

— Txa²wã¹sũ³na² ã³non²ta³kxi²sa²ju³ta²
 ten³sa³nha¹. Nxe³te²nãn²tu³ Je³su²jah³la²
 ã³ũ³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ sa²yo²ã³hĩ³nx2nxa³wa².
 A²ẽ¹na² sa²hau³kot3sa²tẽ³ũ¹tu¹wa². Nxe³kxe³su²
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² ka³ten³su² yxau²xai²na³la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ã³non²ta³kxi²si¹nhẽ³jau³su²
 ĩ³ye³kxi²sa²tẽ³na³la², Txa²wã¹sũ³na² ne³nxẽ³na²
 ain³kxi²sa³kxa³.

26 Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a¹ wi¹lhin¹jah¹lai²la¹wa². Yxaih¹ju³ta²
 yũ²nxa³wa². Ko³nxe³ti³ kã³jah¹lo²sxa³wa².
 Ko³nxe³ti³ kã³te² nũ³ka³txa² sa²hait1so²sa²tẽ³na³la².
 Hã²wxãn³txa³nũ² oh³nãu³nũ¹ka³na¹
 ka³la³xi²sxã³ wxi²kin³ti³ton³sa²tẽ³ũ¹na³la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² jah¹lain²txi³
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³jah¹lo²lxi³ ha²kxai³ wain³na³la².

27 Jã¹nxe³jut3su² yuh³xai²nãn¹te²nũ²a²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹te²su² te²a² hai³txi³
 te²yãx1jah¹lo²sxa³wa². Nxe³sxã³ yuh³xai²nãn¹te²
 nũ³ka³txai²na² te²nãn²tu³ nxe² kã³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³te³nah¹lxi¹, a³lan²ta² hã¹nxe³ti³xa¹
 ka³yxuh³xa² wi¹te²a² tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²

ũ³hũ¹te²ju²hẽ³la². Nxe³ju³ta² txa²nũ²
 a²kõ³nxe³ti³ kãi³ju³khai³xa² ã³wa²su¹te³lhxã³
 ũ³hũ¹sãn²nũ²la² hã²wxãn³txa³ a²nũ²a²nãu³xa²
 a²yxo²ha³kxa¹ kõ³nxe³ti³ kãi³yah³lxi³ju³ta²
 ã³wa²su¹si¹jau³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹te²ju²hẽ³la². Nxe³to³ta¹ Je³su²jah³la²
 yãx1jah¹lo²sxa³wa². Ye³ka³na³ka³nat3sxã³ yen³kxa²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ũ³hũ¹ka³tu³ti¹
 a²nũ²khai³xa² wã²nxũ^h¹ ũ³hũ¹ha²kxai³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ye³ka³lxa¹txi³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². 28 A²kxã³nxa²
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² kwa³na³jau³xu¹tai²na²
 i³yau¹ũ³nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nũ²ai²na²
 a²yxo²ha³kxa¹ a²ẽ¹nãu³a² au³txi³nãu³a²
 a²kõ³nxe³kxe³su² yũ³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe²yain¹kxa²
 ha³ta³nxãn²txi³ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ i³ye³ũh¹jah¹la³nũ³a²
 i²sxã³ so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³yãn¹ta¹
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² i³ye³ũ¹nhẽ³jau³xa²
 ã³ta³lo³hẽ¹1sxã³ i³ye³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² A²ta²hai²na² i²sxã³
 so¹ta¹hxai²hẽ¹la². I²sxã³ so¹jah¹lai²li² wi¹kãi³sxã³
 yxau²xai²na³la².

8

Je³su²jah³la² i³ye³ũ¹nhẽ³jah¹lo²khai³su¹jau³su²

1 Jã¹nxe³jut3su² Jah¹lai²li² Je³su²jah¹lai²li²
 wã³nxĩn¹ti³ i³ye³ũ¹nhẽ³jah¹lai²la¹wa².
 Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ ã³wxe²sa²tẽ³na³la².
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la² ã³wxe³ka³lo³ai²na²
 a²wi¹nẽ³tãu³a² ã³wxe³sxã³ ha³lo²a² whã²na¹
 a²wa³kxẽn³ton³yah³na³la². 2 Kxã³nxai³tã²

a²nũ²a² ĩ³ye³ũh¹jah¹lai²na² a²hxi²kan¹te²na²
 sa²kxai³lu² Sũ³na² sxi²ha² yuh³xan¹thĩ³na²
 wi¹khaix1thĩ³na² ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la².
 Txa²wã¹sũ³na² ne³nxẽ³na² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³ a²nũ²a²
 ĩ³ye³ũh¹jau³su² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³ nxe³si¹jau³nũ³su²
 ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la². Nxe³kxa² ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu² oh³nãu³a¹ Sũ³na²
 ha³lo²khai³xa² ã³wih¹ka³tu³ Sũ³nu²kxai³lu²
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³na³la².

3 Jã¹nxe³jut3su² I³sa³e² nũ³ka³txa² wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũ¹hain¹ju³ta² a³la³kxain¹te²ju²hẽ³la².
 Ju³te²a²nãu³xai²na² hxi²ka² ĩ²sxã³ so¹jah¹lo²su²
 te²ju²hẽ³la². Nxe³ha²kxai³ ĩ²sxã³ so¹kxah¹lai²na²
 sa²kxai³lu² yen³kxa² yuh³xai²nãn¹ta² yen³kxa²
 tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
 wi¹te²a² tẽ³nũ²la² su²lhxã³ a²ti³ha²yau³khai³xa²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹ha²kxai³ nxe³te²ju²hẽ³la².
 Yen³kxa² hxi²tẽ³nhã²nxa³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
 Txa²wã¹sũ³na² yen³na² ã³wih¹te²sxa³yu²hẽ³la².
 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹nhẽ³jah¹la² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³si¹jau³nũ³su² ã³wih¹kxai²nãn²tu³
 yen³kxa² ã³hũ¹hĩ³nx2na³la². 4 Txa²wã¹ha³lo²ai²na²
 a²nũ²a² yũ³te²ju²hẽ³la². Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 wãn³txa² sa²yo²we¹te²a² yũ³te²ju²hẽ³la².
 A²nxe³te²nãu³xa² yen³kxa² Sũ³na² ã³hũ¹ju³ta²
 o²la³kxi²te²a² ã²la² yũ³te²ju²hẽ³la². Nxe³sxã³
 ã²la² yũ³ha²kxai³ Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹lo²nu¹tai²li²
 wxa²kan³sxã³ yxau³kxi²nẽ³kxan²ti³
 hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
 sa²yo²wet1si¹jau³nũ³su² yen³kxa² ã³hũ¹ju³ta³la³

o²la³kxi²hĩ³nx²nxa³wa². 5 Oh³nãu³nũ¹ka³na¹
 Txa²wã¹sũ³na² yxau³thĩn³khai³xa² yũ³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³sxã³yuh³xan¹ko³xan¹thĩ³nai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 yxau³thĩ³nhũ³na³la². Hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 yxau³thĩn³khai³sxa³wa². Yxãn¹ta¹ thĩ³nhũ³na³la².
 Te²yã¹nxe³jau³xa² Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³
 Moi³se²ah³lu¹ta²na² ain³kxi²so¹ha²kxai³
 nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²yxau³na¹thĩ³na²wã²nã³ũ¹nxa²ha¹ta¹ti²tu³wi¹,
 wã³la³ka³txa²wxa²ka³la³sxã³ĩ³ye³kxi²ki³sĩ¹nai³ta²su¹.
 Nxe³te²yã¹thĩ³nhũ³thĩ³na² we¹txa²hẽ³li¹.
 Txa²wãn³txa² ĩ³yax¹sxã³ we¹txa³hẽ¹li¹.
 Txa²wã¹sũ³nu¹kxai³lu² nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa² yuh³xai²nãn¹ko³xa²
 yxau³te²ki³na¹xai²na² ã³non²ta³kxi²nẽ³na³la².
 Nxe³ha²kxai³la¹ Je³su²jah³la² yã¹nxe³sxã³
 Sũ³na² sxi²ha² yuh³xai²nãn¹ta² sxi²han²tu³
 ĩ³ye³ũh¹tũ³ka³txai²na² hxi²ka² a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa²
 ã³non²ta³kxain¹te²ju²hẽ³la². Yxãn¹ta¹
 Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ã³sen³sai¹sxã³
 ã³non²ta³kxi²nẽ³na³la². 6 Te²yã¹nxe³jut³su²
 yuh³xai²nãn¹te² nũ³ka³txa² ĩ³ye³ũ¹hain¹tũ³ka³txai²li²
 a²wa³ka³la² kũ³we²ki²la² hxi²kan¹yuh³jut³sxa³wa².
 Je³su²jah³la² wa³ka³la² hxi²kan¹sxã³ ã²la²
 ã³sen³sai¹yuh³na³la². Nxe³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² ĩ³ye³kxi²nyhu¹jau³xa² ã²la² hxi²kan¹jau³su²
 na³la². A²nũ²a² kãi³ũ¹hain¹jau³nũ³a²
 ĩ³hen³txain¹jau³xai³tã² ã²la² wi¹lxi² nxe²
 si³yxau²na³la². Oh³xai²nãn¹te²a² yen³kxa² nxe²
 si³yxau²na³la².

- 7 Jã¹nxe³jut³su² a²kxã³nxai³tã¹n¹jau³la³
 i³ye³kxi²nyhu¹hĩ¹nai³tã¹n¹jau³la³ wain³kxa²txi³
 ai³si¹hain¹ke³la³te²kxai³ wãn³txa² tah²yau³xa²
 wẽ³not³jau³nũ³la³ i³ye³kxi²nyhu¹ai¹nhĩ³nx²nxa³wa².
 8 Nxe³yã¹tah¹lxa¹ wain³txi³ kãi³ai¹nxa³kxe³su²
 Txa²wã¹sũ³na² i²ha²kxai³ i³wait³sxã³
 e²kxi³ta¹hxai²hẽ¹la². E³kxi²te³nah¹lxi¹.
 — Ye³jen¹na² yan¹nãu³a¹ Txai²li² Sũ³nu²na¹xai²na²
 wãn³txa² tah²yau³xa² i³ye³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 I³sa³e² nũ³kã³txa² i³ye³kxi² Ju³te²a²
 nũ³kã³txa² i³ye³kxi² nxe³ai¹na¹tu¹wi¹.
 Kãi³ũ¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a² i³ye³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 9 A²kxã³nxa² a²si³yah³la²nãu³xu¹ta²na² E³ji²ta²ko³xa²
 yxau²xai³lain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wi¹.
 Nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² ta²ko¹xu¹ta²na²
 sa²sai¹si¹hai¹na¹jau³su²wi¹kãi³ũ¹hai¹na¹jau³nũ³a²
 i³ye³kxai¹na¹hẽ³li¹. Yxã¹ta¹ Txa²wãn³txa²
 sa²yo²wet¹sa²tẽ³sain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wi¹.
 Nxe³sai¹nxa³ha²kxai³ wi¹kãi³ũ¹hai¹na¹ju³ta²
 ã³na¹a¹hẽ³li¹.
 10 Nxe³ha²kxai³yan¹nãu³a¹wi¹kãi³ũ¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a²
 I³sa³e² nũ³kã³txa² i³ye³kxai¹na¹jau³nũ³a²
 nxe³te³nah¹lxi¹, Sũ³nu²na¹xai²na²
 nxe²e³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹: “Tũ¹kã³txai²na²
 a²ne³nxẽ³nai²na² i³kwa³na³ai¹na¹jau³xa²
 ã³wih¹tu¹wi¹. A²ẽ¹nãu³ai²na² Txa²wãn³txa²
 tah²yau³nũ³a² ũ³wha²li¹la³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 Txai²na² so¹lxi³ ta²nxũ¹kã³txai²na²
 A²sũ³na² Si³yxau³kah³lo²syu¹hai¹na¹tu¹wi¹.
 Ta²nxũ¹kã³txai²na² Txa²sa³wi³ha³lxi³nãu³sain¹tu¹wi¹.”
 11 Nxe³ai¹na¹kxai²nãn²tu³ i³ye³kxi²nyhu¹kxi³jau³xa²
 yũ²nxa³lho³li¹. Nxe²i³ye³kxi²nyhu¹xa³te³nah¹lxi¹:

Nxe³te²ju²hē³la². 4 A²nxe³thi³nāu³ai²na²
 kwa³thi³lē³na² ha³nxe² i³tho³xa² wi¹lū³tho³xa²
 nxe³tē³na² wi²sxa³hā²kxai³ nxe³thi³na²
 yū³te²ju²hē³la². A²nxe³tē¹na² a²tai²na¹
 ya³te³ya³ten³ka³lo³a² ou²ro²ka³lo³a² we¹te²ju²hē³la².
 Nxe³hā²kxai³ yen³kxa² ā³xa²sa¹, kai²syē¹na²
 yū³nūn³te²ju²hē³la². A²nxe³tē³nai²na²
 a²tai²na¹ ya³te³ya³ten³ka³lo³a² ou²ro²ka³lo³a²
 ū³ta³lo³hē²kxi²te²ju²hē³la². Nxe³tē³nai²na²
 sa²kxai³lu² yen³ka² wi²sxa³te²ju²hē³la².
 Wi²sxa³te²a²sa¹. Kwa³ta³lē³na² yain³txu¹tai²na²
 ma²na³ki³a² ū³whi¹hā²kxai³ A³rāu²ah³lu¹tai²na²
 a²hi³sa³ka³txa² ū³hai¹kxi²nha² ai³ka³txai²li²
 wi²sxa³hā²kxai³ a²nxe³ta³ka³txai²li² ha³teh³nxā³nxā²
 wā²nxū¹ne³kā³lū³kxi¹xi²te²ju²hē³la². Nxe³hā²kxai³
 txah³lxa³ka³lo³a² ū³wha²li¹la³kxi²nha²ka³lo³a²
 wi²sxa³hā²kxai³ nxe³te²ju²hē³la².
 A²nxe³sxā³ ū³wha²li¹la³kxi²nha²ka³lo³a²
 ka³lo³hā¹lin¹kxa² Txa²wā¹sū³na²
 wān³txu¹txai²na² ĩ³hau³ko³tūh¹te³lhxā³
 ain¹jau³su² ū³wha²li¹la³kxi²nha²te²ju²hē³la².

5 Nxa²hā¹te¹ kai²syē¹na² a²ne³ka³nah²nāu³ai²na²
 a²nū²hū³te²a² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³te²a²
 hā¹lin¹jah¹la²nāu³xa² sxa³ya³te²ju²hē³la².
 Nxe³te²na² hā³lo²ai²na² txa²wā¹ko³nxe³ti³
 kāi³ki³ju³ta² Txa²wā¹sū³na² hxi²ki³kxai³lu²
 ā³wa²su¹kxe³su² ĩ³sa²wa²lho¹xi²si¹nhē³tē³su²
 ne³yau³kxi²ya³te²ju²hē³la². A²nxe³jut³su²
 wi¹wi¹nxe² wi¹wi¹nxe² ĩ³yau¹ū¹nx²ta¹ke³la³te²kxai³
 wān³txa² yxau³ka³lxa¹txi³ e³hī³na¹wa². Yxān¹ta²
 hī¹na² nxe³sa²nxa³nha²wa².

6 Nxa²hā¹te¹ yen³kxai²na² hāi¹nxe³ti³xa¹
 hau³ko³ta³lun²te³na³na¹ hā²wxān³txi³nū²

a²nũ²a² ĩ³ye³ũ¹hain¹jah¹la² ã³wih¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²lan²ta² hã¹nxe³ti³xa¹ thĩ¹nai²na²
 a²wa³kxan¹thĩ³na² ã³wih¹xai³to³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²ju³ta³nũ³a²
 o²la³kxi²to³ta¹hxai²hẽ¹la². 7 Nxa²ha¹te¹ sxi²ha²
 au³txi³ si³tah³xan¹thĩ³nai²na² sa²kxai³lu² a²nũ²a²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hjah¹la² ĩ²li³te²a² hai³txi³
 ã³wih¹to³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Wã³nxĩn¹ta²
 hxi²kan¹jah¹la² so¹lxi³ a³lan²ta² kwẽ³kxa²
 ko³ka³na³ka³nat³sxã³ ã³wih¹to³ta¹hxai²hẽ¹la²
 Nxe² ã³wih¹kxai²nãn²tu³ ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² hxi²tẽ³nha²nũ²la² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la², a²ko³nxe³ti³ kãi³nha²ju³ta²
 sa²wa²su¹si¹jau³sa². Nxe³nũ²la² ũ³hũ¹ka³tu³ti¹
 a²ti³ha²yau³xa² nxũh¹lxi³ hxi²tẽ³nha²sxã³
 ã³wi²xi²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³ a²nũ²a²
 nũ³ka³txa² a²yo²ha³kxa¹ ko³nha²nxa³sxã³ ko³nxe³ti³
 kãi³te²li² sa²wa²sut¹si¹jau³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te²ju²hẽ³la².
 8 Nxe³jau³jau¹xai²na² Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³na³la². ĩ³yau¹ũ³nhẽ³ka³tu³ta¹
 thĩ¹nai²li² yũ³ye²tãu³a² hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 wi¹lhin¹khai¹nxe³thĩ³na² ã³wih¹ki³ju³ta³nũ³a²
 yũ³ki³sxa³wa². 9 Nxe³jau³xai²na² sa²kxai³lu²
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³xai²la¹wa². Nxe³sxã³ ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² ũ³hẽ¹kxan²ti³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²kxan²ti³ hai³txi³
 txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² sa²hau³ko³tẽ³jut³sxa³wa².
 10 Ju¹tai²na² sa²kxai³lu² yain³kxi²ki³ju³ta² so¹lxi³
 ĩ³na²ki³ju³ta² so¹lxi³ ã³nhxan³ka²ti²ki³ju³ta² so¹lxi³
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³xai²la¹wa². Txa²wã¹nũ²khai³xa²
 so¹lxi³ sa²hau³kot³jau³xai²la¹wa².

Wa³nũt3jau³xa² wã²nã³ũ¹nhẽ³lxa³ta³lxa¹
txa²wã¹yah³la²nãu³xu¹ta²na² nxe²
kã³ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

11 Yxã¹ta¹ Kris²tu³jah¹la² wxã³ta¹ti²tu³wa².
Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ wã³nxĩn¹ti³
ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² wxã³ta¹ti²tu³wa².
Nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ yen³kxa² wi¹kxa²
ã³si³wxe³nũ¹nhẽ³ta¹ti²tu³wa². Jã²nxe³sxã³
sxi²ha² o²la³kxi²nũ¹nhẽ³thĩ³nai²na² sa²kxai³lu²
thĩ³nã³lxi²na³la². A²kxã³nxãn¹thĩ³nai³tã²
a²nũ²a² hxi²ka² we¹thĩn³su² te²jai¹ti²tu³wa².
Yuh³xai²nãn¹thĩn³su² te²jai¹ti²tu³wa².
Yxãn¹ta¹ hĩ¹nai²nãn¹thĩ³nai²li² te²yãx1thĩn³su²
ti³he¹xai¹nxa³lho³la². ã²la² wi¹thĩn³su² na³la².

12 Te²yã¹nxe³jut3su² Kris²tu³jah¹la² wxã³sxã³
ã³wi¹hĩ¹na² thĩ¹na² wi¹khaix1thĩ³na² ã³wi¹hĩ¹na²
hai³txi³ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² ka³bri²ta²
a²ti³ha²yau³su²ta³nxa²po¹na²wẽ³sa²a²ti³ha²yau³su²
ta³nxa²a²nxe³jau³xa²tẽ³sxã³ã³wih¹te²sxa³yu²hẽ³la².
A²ti³ha²yau³xai²li² Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹jau³nũ³su²
nxa³wa². Nxe²nxa³ha²kxai³ a²ti³ha²yau³khai³xa²
tẽ³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ²na³la². ã³hũ¹ha²kxai³
ka³te³na² wi¹tãu³la³ ã³hũ¹nhẽ³ju³ta³nũ³a²
hau³ko³ta³lun²na²hẽ³la². 13 Jã¹nxe³ju³kxai³lu²
ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² ka³brit2su² ta³nxa²
pon¹su²ta³nxa²a²ti³ha²yau³xa³tẽ³sxã³ã³wih¹nũ²la²
Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹te²ju²hẽ³la². Po¹na²wẽ³sa³
a²sĩ³na² ã³thũh²hxat3sãn²nũ²la² a²yã³nũ³ka²
tẽ³nũ²la²a²nũ²a²ĩ²li³te²nãu³xa²Moi³se²ah³lu¹ta²na²
wãn³txa²sa²yxo²ã³kxai²nãn²tu³a²nxe³te²na²
a²nũ²khai³xa²a²ta²na¹nxa³txi³te²ju²hẽ³la².
Nxe³kxai²nãn²tu³a²yã³nũ³kai²li²tẽ³nũ²la²

wxa²ne³sa²hē¹txai³te²ju²hē³la². A²nxe³ju³tai²li²
o²la³kxi²nūh¹kxan²ti³ txa²wā¹nū²ai²na² so¹lx³
ā³nhxan³ka²ti³te²ju²hē³la². 14 Nxe³kxi³te²ju²hē³la².
Nxe³ki³kxa² ha³ta³nxān²txi³ Kris²tu³jah¹la³
ya³lu²kxi²nū¹nhē³lhī¹nai³tā² a²ti³ha²yau³khai³xa²
ā³nē¹na³ū¹nhē³ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jau³xai²li² ā²la²
kāin² wā³nxīn¹jau³xai²la¹wa². Kris²tu³jah¹lain²txi³
wā²nxūh¹lx³sxā³ ya³lu²kxi²nū¹nhē³ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
au³txi³ e³kxi²nē³jau³xa²kwa²toh³lx² e³kxi²nha²sxā³
kwa² o²la³kxi²ki³ju³ta³nū³a² nxe³jau³xai²na²
yxo²ha³kxa¹ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² ā³nhxan³ka²ti³
nxe²na³la², Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu² a²ti³ha²yau³xa²
ha³li³hxan³sxā³ ya³lu²kxi²nū¹nhē³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu² wxa²wa²su¹tū¹nhē³na³la².
Nxe³te³na¹ Txa²wā¹sū³na² ka³ten³yah³la²
wi¹lh¹in¹sxā³ sa²yxo²wet¹sxā³ yxau²xai³ki³tā³la².

15 Kris²tu³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
wān³txa² tah²yau³xa² kái³ū¹nhē³jau³nū³a²
sa²hau³ko³tū¹nhē³jah¹lai²la¹wa². Nxū¹nhē³lha²kxai³
a²nū²a² ĩ²li³te²nāu³xa² Txa²wā¹sū³na² ĩ²sxā³
so¹kxa² te²kxi³na¹xai²na² yen³kxa² wi¹te²a²
ū³hū¹nhē³tu¹wa². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
tīn³yau³xai³tā² a²wi¹lhī¹na² kái³ū¹nhē³jau³nū³ai³tā²
sa²yxo²wet¹sxā³ yxau³ki³tai¹ti²tu³wa². Nxe³tāu³a²
a²nū²a² ya³lu²kxi²nūh¹jah¹la² Kris²tu³jah¹la²
yū³na²hē³la². Yū³hī¹nai³tā² ko³nxe³ti³
kái³ki³ju³tai³tā² ne³wā²na³kxi²nē³na²hē³la².

16 Nxe³te²ju²hē³la². Kwa³jan³ta² nxe³te²ju²hē³la².
A²yen³kxi³khai³xa² sa²ha³la³ti²lho¹kxi³jau³nū³a²
ū³wha²li¹lhān²te²ju²hē³la². Kxā³nāu³a¹

jah¹la² ũ³wha²li¹jah¹lai¹tã² ya³lu²kxai²nãn²tu³
 hã²wxãn³txa³ nxe³hĩ¹na¹ ũ³wha²li¹jau³xai³tã² ĩ²sxã³
 sa²hau³ko³te²ju²hẽ³la². Ka³te³na² yxau³tãu³a¹
 ũ³wha²li¹jau³xai²li² ĩ²sxã³ sa²hau³ko³te²sxa³yu²hẽ³la².
 17 Yxãn¹ta¹ ya³lu²hĩ¹na¹ wãn³txa²
 ũ³wha²li¹jau³xai²na² wi¹lain³kxi²hĩ³nx2na³la².
 Hxi²kan¹jau³sa²hĩ³nx2na³la². Ka³te³na²
 yxau²xai³tãu³a²hai³txi³hxi²kan¹jau³sa²hĩ³nx2nxa³wa².
 18 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 tĩn³yau³xai³tã² sa²yxo²ka²la¹hũ³nyhu¹kxi³jau³xai³tã²
 nxe³jau³xai²na² sa²kxai³lu² ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sãn²nũ²la² Sũ³nu²kxai³lu²
 ũ³hũ¹ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Hã²wxãn³txa³
 tĩn³yau³xa²kxai³lu² ĩ³hxi²kat1si¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 19 Nxe³sxã³ Moi³se²ah³lu¹ta²na² te²hi²sen³kxai³lu²
 tĩn³yau³xai³tã² kwa³na³nẽ³jau³xai³tã²
 ĩ³yau¹ũ³ta¹hxai²hẽ¹la². I³sa³e² nũ³ka³txa²
 ĩ³yau¹ũ¹jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te³lhxã³
 nxe³hĩ¹na¹ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Po¹na² wẽ³sa² a²ti³ha²yau³xa²
 tẽ³i² ka³bri²ta² in³txa² a²ti³ha²yau³xa² tẽ³i²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²ti³ha²yau³xai²li² tẽ³nũ²la²
 ĩ³yau³xa² tẽ³i² o³ve²a² a²wxe³txa² ũ³tãu³kxi²so¹sxã³
 ũ³he³het3sxã³ tẽ³i² i³so²pa²tũ³xa² es³pu²ma²
 hũ³tũ³xa² tẽ³i² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nũ²la²
 ha³teh³nxã³nxa² tĩ³txã³nxai³tã² sa²kxai³lu²
 a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³ ĩ³yi³sa²nẽn¹kxi² ai²
 a²nũ²a²nãu³xai²na² a²yxo²ha³kxa¹ a²ti³ha²yau³xai²li²
 tẽ³sxã³ ĩ³yi³sa²nẽn¹kxi²lã³i² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
 20 Nxe³te³na¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:
 — Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² tah²yau³xa²
 kãi³ũ¹nhẽ³jau³nũ³a² ĩ³ye³kxi²nẽ³ta¹ti²tu³wi¹.

Sa²yo²wet1si¹ki³jau³su² kwa³na³nē³tai¹ti²tu³wi¹.
 A²nxe³jau³jau¹xai²na² ya²la³tu³ye²si¹jau³nũ³su²
 a²ti³ha²yau³xai²li² tē³a¹jau³xin³txi²
 i³yi³sa²nēn¹kxi²na¹li¹. Nxe³ye¹nx2ta¹wi¹.
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la². 21 Nxe³sxā³
 sxi²ha² Moi³se²ah³lo²kxai³lu² a²ti³ha²yau³xai²li²
 tē³sxā³ i³yi³sa²nēn¹kxi²ta¹hxai²hē¹la².
 Te²yā¹nxe³sxā³ thī¹nai²na² yen³kxa²
 wxi²sxa³kxa² Txa²wā¹sũ³na² sa²nēn¹kxi²kxe³nũ³a²
 i³yi³sa²nēn¹ta³kxi²nũn³ta¹hxai²hē¹la². 22 Āh¹
 jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — Ya²la³tu³ yen³kxa² hāi¹nxe³ti³xa¹
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sxā³ ā³nhxan³ka²ti³te²ju²hē³li¹.
 Te²yā¹nxe³sxā³ a²ti³ha²yau³xa² ha³li³ā¹sxā³
 ya³lu²kxi²nē³sān²nũ²la² nxe³hī¹na²
 so¹lxi³ txa²wā¹kō³nxe³ti³ kāi³ki³ju³ta²
 sa²wa³su³tũ¹nhē³te²ju²hē³li¹. Kwa³na³nē³jau³xu¹tai²li²
 nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².

Kō³nxe³ti³ kāi³ki³kxa² a²wah³yu³ta²
 ũ³yho³hi²kxi²nũ¹nhē³jau³su²

23 Oh³nāu³nũ¹ka³na¹ so¹lxi³ yen³kxa²
 si³yxau³ka³khai³te²a² yũ²na³la². Yuh³xai²nān¹te²a²
 yen³kxa² a²si³yxau³te²su² te²sxa³yu²hē³la².
 Hāi¹sxā³ a²si³yxau³te²hũ³na³la². Nxe³sxā³
 a²si³yxau³te²sxa³ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sxā³ ā³nhxan³ka²ti³te²ju²hē³la².
 Yxān¹ta¹ oh³xai²nān¹te²yen³kxa² ā³lxi³ha²kxai³
 ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³la³ hxi²kan¹txi³
 ā³nhxan³ka³ti³te²sxa³yu²hē³la². 24 Jā¹nxe³ju³kxai³lu²
 Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu² sxi²ha² wā³nxīn¹thi³na²
 a²nũ²a² hxi²ka² wet1thi³na² hai³txi³

ă³wih¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe³thi³nai²na² hăi¹sxă³
 wă³nxîn¹thi³nhŭ³na³la². Yxăn¹ta¹ oh³nău³nŭ¹ka³na¹
 Txa²wă¹sŭ³na² yxau³ko³xa² ă³wih¹ta¹hxai²hē¹la².
 Txa²wă¹sŭ³na² yen³nău³a¹ i³ye³ŭ¹nhē³kxe³su²
 kăi³ŭ¹nhē³na³la². 25 Ju³te²a² nŭ³ka³txa²
 a²wă³nxîn¹te² si³yxau³jah¹la² Txa²wă¹sŭ³na²
 yen³nău³a² a²nŭ²a² i³ye³ŭ¹nhē³jah¹la² nxe³te²a²
 sa²kxai³lu² kwē³kxa² hăi¹nxe³ti³xa¹ a³lan²ta²
 ye³ka³na³ka³nat3sxă³ sxi²ha² wi¹thi³na²
 ă³wih¹to³te²ju²hē³la². Ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 tē³sxă³ ă³wih¹to³te²ju²hē³la². Kwē³kxa² yxo²ha³kxa¹
 ă³wih²xai³te²ju²hē³la². Nxe³yăn¹ta¹ Kris²tu³jah¹la²
 hai³txi³ ju¹ta² yă¹nxe³kăi³ti³he¹xai¹nxa³wa².
 A²ti³ha²yau³khai³xa² ye³ka³lxa¹txi³
 ha³li³hxan³sxă³ ya³lu²kxi²nŭ¹nhē³lxa³hē³la².
 Ye³ka³na³ka³nat3sxă³ ya³lu²kxi²nŭ¹nhē³na²hē³la².
 26 Yxăn¹ta¹ ye³ka³na³ka³nat3sxă³
 ya³lu²kxi²nŭ¹nhē³lxa³ke³la³te²kxai³ txa²wă¹ha³lo²a²
 i³yŭ¹thi¹năn¹te²tu³ Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
 ye³ka³lxa¹txi³ khăuh³lxa³txi³ha²to³hî³nx2na³la².
 Yxăn¹ta¹ ti³he¹nx2nxa³wa². Txa²wă¹ha³lo²a²
 hxan³nē³ju³ta³nŭ³a² yxau³son³na³la². Yăn³ta²
 hxa³nxa³ta³lxa¹ wxă³kxi²nē³na²hē³la².
 Ye³ka³na³ka³nat3sxă³ wxă³kxi²nē³na²hē³la².
 Wxă³sxă³ ya²lu¹kxi²nŭ¹nhē³na²hē³la².
 Txa²wă¹ko³nxe³ti³kăi³kî³ju³ta² ă³wa²sut1si¹nhē³jau³su²
 nxe³nŭ¹nhē³na²hē³la². 27 A²nŭ²su² ka³ten³su²
 hin¹săn²nŭ²la² ye³ka³na³ka³nat3sxă³ yah³lon¹sxă³
 ya³lu²ju³ta²nŭ³su² yŭ³kî³te²ju²hē³la². Hă²wxăn³txa³
 kăi³kî³ju³ta² wah³nŭ³a² a³ya³ti²nē³tu¹wa².
 Txa²wă¹sŭ³na² hi²sen³su² i³yî¹li²nē³tu¹wa².
 Wi¹lhin¹ta³nxa² ko³txi³hin¹ta³nxa² kăi³kî³kxa²

yā¹nxe³sxā³ ĩ³yī¹li²nē³tu¹wa². 28 Te²yā¹nxe³jut³su²
 Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu² ye³ka³na³ka³nat³sxā³
 so¹lxi³ ya²lu²kxi²nē³na²hē³la². A²nū²a²
 a²yo²ha³kxa¹ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta²
 a²wah³yu³ta² ũ³yho³hi²ta³lun²si¹jau³nū³a²
 ya³lu²kxi²nē³na²hē³la². Hā²wxān³txa³
 wā³li²ye¹nx²tu¹wa². Wā³li²ye¹nx²a²kxai²nān²tu³
 hai³txi³ ya²lu²kxi²nē³na²hē³ jā¹nxe³sxā³
 ya³lu²kxi²nē³lxa³lho³la². Yxān¹ta¹ a²nū²a²
 ĩ²li³te²nāu³xa² wā³li²ju³ta³nū³a² wah³nxe³te²su²
 te²an²tu³ sa¹so¹nē³tu¹wa². A²ka³te³na²
 wi¹tāu³lo³ti³hi¹tē³tu¹wa².

10

1 Nxe³ha²kxai³la¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹tai²na²
 sa²yo²we¹tai¹nhxai²jau³xai³tā² yen³kxa²
 ya²la³tu³kxa² wā²nā³ũ¹nhē³kxi³nū³su²
 nxe³jau³xai²la¹wa². Ka³te³na² oh³xai²nān¹jau³sxa³wa².
 Hāi¹nxe³kxe³hū³nhī³nx²na³la². Wān³txa²
 ya²la³tu³jau³xa² a³la³kxi² ta³lu²nai¹nx²a³hē³la².
 A²nxe³jau¹xai²na² sa²kxai³lu² nxe²i³yau¹ũ¹nhē³na³la².
 ĩ³yau¹ũ¹nhē³te³nah¹lxi¹:

— Ka³yuxh³xa² wi¹te²a² ĩ³ya²lut¹sān²nū²la²
 tē³nū²la² Txa²wā¹sū³na² ũ³hū¹jah³lxi³hē¹li¹.
 Kwē³kxa² hāi¹nxe³ti³xa¹ ũ³hū²xai³jah¹lxi³to³hē¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³jau³su² kxan²ti³
 hai³txi³ jau³jau¹xu¹tai²na² sa²kxai³lu² hxi²kan¹txi³
 ĩ³wi¹ti³hi¹tē³lxa³lho³la². A²nū²a² ĩ²li³te²nāu³a²:

— Txa²wā¹sū³na² ā³ũ³a¹tū¹xā¹. Nxe³kxan²ti³
 Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹tai²na² a³la³kxi²
 ta³lu²nai¹nx²a³jau³xu¹tai²na² ĩ³wi¹ti³hi¹tē³lxa³lho³la².

2 Nxe³yān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹tai²na²

a²nũ²a² ã³wi¹ti³hi¹ke³la³te²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 ã³tĩ³te²a² sa²kxai³lu² a²kõ³nxe³ti³ kãĩ³ju³ta²
 ã³wa²su¹tũ¹hĩ³nx²na³la². Nxe³sxã³:

— Te²yã¹nxe² kõ³nxe³ti³ kãĩ³a¹ju³ta²
 wãix³ti³nha²sa²nxa³nha¹. Nxe³hĩ³nx²na³la².
 Nxe³sxã³ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹hxai²kxai³ jã¹nxe³hĩ³nx²nxa³la².
 ã³wa²su¹thĩ³nx²na³la². 3 Nxe³yã¹ta¹ kwẽ³kxa²
 hãĩ¹nxe³ti³xa¹ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 tẽ³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹to³tãu³a¹
 kõ³nxe³ti³ kãĩ³ju³taĩ³tã² sa²wa²lho¹xi²sxã³
 ain³kxa²xai³hĩ³nx²na³la². 4 Nxe³ha²kxai³ hai³txi³
 po¹na² in³txa² a²ti³ha²yau³su² ta³nxa² ka³bri²ta²
 in³txa² a²ti³ha²yau³su² ta³nxa² nxe³jau¹xai²li²
 tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹xai³kxan²ti³ kõ³nxe³ti³
 kãĩ³ki³ju³ta² ã³wa²su¹tẽ³lxa³wa². 5 Nxa²ha¹te¹
 Kris²tu³jah¹la² a²kan³sxã³ wxã³hĩ¹nu¹taĩ²na²
 Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu² ã³ye³kxi²na²hẽ³la².
 Txa²wã¹sũ³na² ain³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Yen³kxa² yuh³xai²nã¹tũ³ka³txa² ã³hũ¹nxain¹kxa²
 ten³nxa²nxa³ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹nxain¹kxa²
 ten³nxa²nxa³ha²kxai³ nxe¹lxi¹. Nxe³yã¹ta¹
 yuh³xai²nã¹te²su² te²na² a²nũ²khai³xa²
 ã³hũ¹san¹kxe³nũ³a² ãu¹la³kxi²sa¹nhẽ³li¹.

6 Txah³lxa³kxa³txa² a²ne³ka³na²nhãu³a² ka³yxuh³xa²
 sĩ³na² ã³thũ²hxa³tũ¹nxain¹kxe³su²
 ã³ka³li³kxi²sa²nxa³lxi¹. Te²yã¹nxe³sxã³
 a²kõ³nxe³ti³ kãĩ³ain¹kxa² ã³wa²sut¹sa²si¹hain¹jau³nũ³su²
 ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹sain¹kxe³su²
 ã³ka³li³kxi²sa²nxa³lxi¹.

7 Nxẽn²nxa³ha²kxai³ ã³wa²lũ³xi³na¹te³nah¹lxi¹:

— Sũ³na² nxe³txi¹. Ten³nxa²kxe³nũ³su²
 kãi³te³lhxã³ wxã³na¹nhai¹. Wãn³txa²
 au³hxain²jau³yai¹tã² wã²nã³ũ¹san¹jau³nu³ai³tã²
 kãi³te³lhxã³ wxã³na¹nhai¹.
 Kris²tu³jah¹la² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

8 A²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xa²:

— Yen³kxa² yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa²
 ã³hũ¹nxain¹kxe³su² tã³nxa² ka³yuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹nxain¹kxe³su² tã³nxa²
 txah³lxa³kxa³txa² a²ne³ka³na²nhã³a²
 ka³yuh³xa² sĩ³na² ã³thũ²hxa³tũ¹nxain¹kxe³su²
 tã³nxa² a²ko³nxe³ti³ kãi³ain¹kxa²
 ã³wa²sutlisa²si¹hain¹jau³nũ³su² ka³yuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹sain¹kxe³su² tã³nxa²
 nxe³jau³xu¹ta²na² yxo²ha³kxa¹ ten³nxa²nxa³ha²kxai³
 ĩ³ka³lih³nxã²nxa³ha²kxai³ nxe³nxãn²ta¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³jau³jau¹xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² a²wãn³txu¹ta²na²
 nxe² au³nẽ³jau³xu¹ta²na² wain³txi³
 sa²yxo²we¹thxa³kxan²ti³ ĩ³ka³lih³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
 9 Ā³ta³lo³hẽ¹jau³xai²na²sa¹:

— Ten³nxa²kxe³nũ³su² kãi³te³lhxã³
 wxã³na¹nhai¹. Nxe³jau³xai²li² ã³ta³lo³hẽ²ti²sxã³
 e³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³e³kxi²sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² a²wi¹lhĩ¹na²
 ã³hũ²xai³kxa² a²wẽ³ta³ te²lxi³ Kris²tu³jah¹la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta² ã³wẽ³not3sxã³ ne³ka²ta¹
 wxe²na³la². 10 Nxe³ju³ta²li² Txa²wã¹sũ³na²
 a²ten³jut3su² na³la². Nxe³kxe³su² Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² sa²yxo²we¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Sa²yxo²we¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² ã³wa²su¹tẽ³na³la². Kris²tu³jah¹la²nũ²khai³xa²

ye³ka³na³ka³nat3sxã³ ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³hĩ¹nãn¹te²tu³
txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãĩ³kĩ³ju³ta² ã³wa²su¹tẽ³na³la².

11 Nxa²ha¹te¹ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹te²nãu³xai²na²
sa²kxai³lu² a³lan²ta² hãĩ¹nxe³ti³xa¹ sxi²ha²
yuh³xan¹thĩ³na² ã³wih¹sxã³ a²wa³ka³li³lo³kxe³su²
o²la³kxai¹nhxai²na²hẽ³la². Ka³yxuh³xa²

a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
ũ³hũ¹kxe³su² o²la³kxain¹to³hxai²na²hẽ³la².
Nxe³yãn¹ta¹ a²nũ²a² ko³nxe³ti³ kãĩ³kxa²
ã³wa²su¹jut3su² nxe³te²sxa³yu²hẽ³la².

12 Hxi²kan¹te²sxa³kxan²ti³nu¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la²
hi²sen³kxai³lu² ye³ka³na³ka³nat3sxã³

ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³hĩ¹nãn¹te²tu³ ko³nxe³ti³
kãĩ³kĩ³ju³ta² a²wah³yut3su² ã³wa²su¹tã³la².
A²nxe³jah¹la² Txa²wã¹sũ³na² a²wi¹tãu³a²
ã³wxe³ya³ha²kxai³ a²wa³li³kha³lah³lo²lon³ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

13 Nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ hãĩ¹sxã³ yxau³sxã³
wah³nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Wah³nxe³te³nah¹lxi¹,

Txa²wã¹sũ³nu²su² te²kxai³lu² Kris²tu³jah¹la²
a²ko¹ko¹nũ³ka³txa² sa²yxo²wet1si¹hain¹ju³ta³nũ³su²
wah³nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². 14 Jã¹nxe³sxã³

ye³ka³na³ka³nat3sxã³ ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
a²nũ²ai²na² ko³nxe³ti³ kãĩ³ju³ta²
ã³wa²su¹te²nãu³xai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
yen³nãu³a¹ ĩ³wi¹ti³hit1sa²tẽ³ain¹na³la².

15 Nxe³ju³ta²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² te²yã¹nxe³kxe³hũ³jau³xa²
e³kxi²nũn³ta¹hxai²hẽ¹la². A²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xa²
nxe³te³nah¹lxi¹:

16 — Kxã³nãu³a¹ wi¹kãĩ³ũ¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a²
ĩ³ye³yo²ka²la¹hũ³nyhu¹kxi³jau³nũ³a²

nxe³te³nah¹lxi¹, Sũ³nu²na¹xai²na²
 nxe²e³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹: “Tũ¹ka³txai²na²
 a²ne³nxẽ³nai²na² i³kwa³na³ai¹na¹jau³xa²
 ã³wih¹tu¹wi¹. A²ẽ¹nãu³ai²na² Txa²wãn³txa²
 tah²yau³nũ³a² ũ³wha²li¹la³kxi²na¹tu¹wi¹.”
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹li¹.
 Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

17 ã³ta³lo³hẽ¹txi³sxã³ ãh¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:
 — Ko³nxe³ti³ kãi³ain¹jut3su² ha²kxai³
 sa²yxo²ã³sain¹jut3su² ha²kxai³ ne³wã²na³a¹tu¹wi¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². 18 Jã¹nxe³jut3su² ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² a²yo³ha² ã²la² ũ³yho³hi²ki³sa²kxai³
 ãh¹lxi³sxã³ ũ³yho³hi²xi²ju³ta³nũ³a²
 yũ³te²sxa³yu²hẽ³la².

Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³kxi²ki³jau³su²

19 Nxe³ha²kxai³lu¹ txa²wã³tã³yah³lxi¹lxa².
 Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah³lai¹tã² ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³
 a²ti³ha²yau³xa² ha³li³hxan³nũ¹nhẽ³lha²kxai³
 ã³wa²sut1sxã³yxau³ki³tã³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ hxi²kan¹txi³ Sũ³na²
 e³kxi²to³ki³tã³la².

20 Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 i³ye³ũ¹nhẽ³tũ³ka³txa² a²si³yxau³jah¹lai²na²
 so¹lxi³ thĩ¹nai²na² wi¹khaix1thĩ³na²
 ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la². Wã²la² ũ³ti¹kxi²ka³lo³a²
 ã³ha³nãut1sxã³ ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la², Sũ³na²
 i³ye³kxi²te³lha³ka³. Nxe³kxa² ha³tih³xan²tu³
 txa²wã¹ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu² Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² hxi²kan¹txi³
 Sũ³na² i³ye³kxi²to³ki³tã³la². Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 ka³tẽn³ti³ yxau²sa²tẽ³jah¹lo²su² na³la². Tĩh³na²

wi¹tĩh³na² Sũ³na² â³tĩ³kĩ³tĩh³na² yã¹nxe³te²la¹wa².
 Nxe³te²la³ha²kxai³ i²li³tãu³a¹ Sũ³nai²li² hxi²kan¹txi³
 i³ye³kxi²to³kĩ³tã³la². 21 Wã³nxĩn¹ta² Si³yxau³jah¹la²
 Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 i³ye³ũ¹nhẽ³jah¹lan²tu³ hxi²kan¹khaix¹jah¹lai²la¹wa².

22 Jã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 â³tĩ³a³sah¹lxi³wxa². Txa²wã¹ẽ¹nãu³a² au³txi³
 Txa²wã¹sũ³na² wain³txi³ i²nyha¹ya³sah¹lxi³wxa².
 Nũ³kxũn³sxã³ yxo²i²a³sah¹lxi³wxa². Au³txi³
 a³la³kxi²nha²kĩ³jau³xa² kq̄³nxe³ti³ kãĩ³kĩ³ju³ta²
 â³wa²sut¹sxã³ yxau³a³sah¹lxi³wxa². ĩ³yau³xa² tẽ³sxã³
 wxa²ho³kxi²nha²kĩ³kxai²nãn²tu³ txa²wã¹nũ²ai²na²
 whãĩ²na¹ wi¹lhan³kxi²nha²kĩ³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³kxa² yã¹nxe³kxe³hũ³sxã³ Sũ³na²
 wãn³txa² sa²yxo²we¹kĩ³kxai²nãn²tu³
 txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² wi¹lhau³ko³tẽ³tu¹wa².

23 Txa²wã¹sũ³nu²su² te²kxai³lu²
 kãĩ³ũ¹nhẽ³ju³ta³nũ³a² au³ũ¹nhẽ³tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³jau³xai³tã² ya²la³tu³ kãĩ³ũ¹nhẽ³tu¹wa².
 Yxo²i²kĩ³jau³xai²la¹wa². A²nxe³sxã³

nxũ²kwai³lxũ¹sxã³ wah³nxe³a³sah¹lxi³wxa².
 24 Te²yã¹nxe³sxã³ wi¹kãĩ³ũh¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa².
 A³lxi²waun¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa². Ju¹tai²na² ã²la²

kãĩ²non³sxã³ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹waun¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa².

25 ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹waun¹nyhu¹te³lhxã³
 ã³yã³nũ²kxi²yah³lxi³hxain¹tai¹ti²tu³wa².

Nxe³yah¹lxi¹nha²kxai³ a²nũ²a² wxa²ha³tih³nãu³a²
 ju¹tai²li²ã³na¹ain¹tai¹ti²tu³wa². Jã¹nxe³a³sah¹lxi³txa³hẽ¹la².
 Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² a³ka³nxi²sxã³ wã³li²ju³ta²
 yxau³son³na³la². Wã³li²kxai²nãn²tu³

kq̄³nxe³ti³ kãĩ³tã³nxa² wi¹lhin¹sxã³ kãĩ³tã³nxa²

nxe³ki³ju³ta² a³ya³txi²nē³tu¹wa². Nxe³ha²kxai³
 i³nxū²kwai³lxū¹txi³nyhu¹ah³lxi³hxain¹kxai³ jā¹nxe²
 ā²la² kâi²non³sxā³ kâi³nyhu¹a³sah¹lxi³hē¹la².

26 Nxa²ha¹te¹:

— Je³su²jah¹lai²na² wān³txa² i²a¹xā¹. Nxe³na¹ta¹
 sa²yo²wet¹lsa²nxa³nha¹. Ko³nxe³ti³ kâi³hxai²na¹kxai³
 jā¹nxa¹tū¹xā¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³ hai³txi³
 ko³nxe³ti³ kâi³ki³ju³ta² sa²wa²su¹tū¹nhē³ju³ta³nū³a²
 yū²nxa³lho³la².

27 Nxe³yān¹ta¹
 wxā³ju³ta²nū³a² yuh³lxi³si¹nhē³tu¹wa².
 Ko³nxe³ti³ i³yī¹li²nhē³ju³ta³nū³a² so¹lxi³
 yū³nē³tu¹wa². Nxe³sān²ka³tu³ ha³nxe² i³tho³xa²
 Txa²wā¹sū³na² hi²sen³su² a²ko¹ko¹nū³ka³txa²
 i³hxan³si¹hain¹ju³ta³nū³a² we³ta¹hxai²hē¹la².

I³hxan³yain¹tu¹wa², Txa²wā¹sū³na² hxi²ka²sa³.
 Te²yā³nxe³ju³ta² ko³nxe³ti³ i³yī¹li²nhē³kxai²nān²tu³
 te²yā¹nxe² i³lhxan³nē³lha³ta²wa².

28 Nxe³hxai²na²hē³la². Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³jau³xu¹tai²na² sa²yo²ā³te²u¹tai²na²
 ko³nxe³ti³ i³yī¹li²hxai²na²hē³la². Ko³nxe³ti³

i³yī¹li²nū²la² wxāi³ti²yhe²kxai²nān²tu³ a²nū²a²
 ha¹li¹ ta³nxa² ha¹li¹ ka³na³ki¹ ta³nxa² te²yā¹nxe²
 ko³nxe³ti³ i³yī¹li²nyhah¹lxi³kxai²nān²tu³
 i³ya²lut¹ju³ta³nū³a² i³yī¹li²yah³lxi³hxai²na²hē³la².

29 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² a²nū²a² Txa²wā¹sū³na²
 Ta²ha² ti³ka³la³kxi³hū³nxe² sa²yo²ā³kxai²nān²tu³
 ā²la² kâi²non³sxā³ wxāix3ti³yut3sa²hī³nx2na³la².

— Kris²tu³jah¹lai²na² a²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³hxan³sxā³ ya³lu²kxi²ju³tai³tā²
 kwa²hāi¹nx2na³na¹. Hai³txi³ txa²wā¹ē¹nai²na²
 sa²wa³su³tū¹nhē³lxa³lho³na¹. Nxe³kxai²nān²tu³
 ā²la² kâi²non³sxā³ wxāix3ti³nha²hī³nx2na³la².

A²nũ²a² Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 wi¹lhin¹sxã³ i²nẽ³jah¹lai²na² ko³nxe³ti³hit¹sxã³
 i³yĩ¹li²kxai²nãn²tu³ ã³wxã¹ix³txi³yut³su² ã²la²
 kã²no³nhĩ³nx²na³la². 30 Nxe³ha²kxai³Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txu¹tai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txi²na² so¹lxi³ ha³lo²a² ko³nxe³ju³ta³lo³kxe³su²
 i³wa³lxi³nha²sxã³ ũ³yho³hi²jah¹lo²sa¹wi¹.
 Te²yã¹nxe³jau³xa²sa¹:

— Txa²wã¹sũ³nu²na¹xai²na² so¹lxi³
 a²nũ²a²nãu³xa² kã³ain¹kxa² wi¹tã³nxa²
 ko³nxe³tã³nxa² a³ya³ti³jah¹lo²sa¹i¹. Txa²wã¹sũ³na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lai²li²txa²wã¹ẽ¹nãu³a²
 a³la³kxi²ki³jah¹lai²la¹wa². 31 Jã¹nxe³jut³su²
 ko³nxe³ti³ kã³ki³kxe³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ka³ten³jah¹la² hxi²ka² wa³ka³ton³nẽ³kxai²nãn²tu³
 o²khaix¹nxe³nẽ³ju³tai²la¹wa².

32 Nxa²ha¹te¹ kxã³nxa² he¹yah³lxin¹ju³tai³tã²
 sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi¹xi²nha¹jxah³lxi³hẽ¹la².
 Nxe³hĩ¹nai³tã² Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 yxo²i²ah³lxin¹tai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² sa²yxo²ã³te²nãu³xa²
 kãin² khãuh³lxa³ti³nx²tain¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nx²tain¹kxan²ti³ Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 ã³na¹yah³lxi³ta¹hxan³nhẽ¹la². 33 Wxa²ha³tih³ i³nxa²
 ko³nxe³te²lo³nx²tai¹nha²kxai³ a²nũ²a²nãu³xai²na²
 yen³nãu³a¹ ko³nxe³ti³ kã³ũ¹nx²tai¹nha²kxai³
 nxe³nx²tain¹tai¹ti²tu³wa². Āh¹wxa²ha³tih³i³nxai²na²
 khãuh³nxe³nxain¹ju³ta³ so¹nũ¹nx²tain¹sxã³ kwa²
 wa³ka³ti³lon³nxe³nx²tain¹ta¹hẽ¹la², Je³su²jah³lai²na²
 wãn³txa² sa²yxo²we¹jah³lxi¹nha²kxai³la².

34 Sxi²ha² kan²thĩ³na² wxa²nũ³ka³txa²
 ũ³tĩ¹kxi²nx²tain¹kxai²nãn²tu³ i³sxã³

ã³nxũ²kwaj³lxũ¹nain¹yah¹lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
 Wxa²yen³kxi³khai³xa² nũ³kxũn³sxã³
 so¹kxi¹nx²tain¹kan²ti³ wxa²ẽ¹nãu³ai²na²
 hãu²non³sxã³ yxau²sa²tẽ³yah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
 Nxe³sxã³ wxa²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

— Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ yen³kxa² ã²la² wi¹kxa²
 yũ³sa³tũ¹xã¹, Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka²su¹. Hai³txi³
 kho³nhxan³nxa³lho³na¹. Nxe³yah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².

35 Nxe³yah³lxi¹nha²kxai³ nxũ²kwaj³lxũ¹txi³
 yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Kxã¹nãu³a¹
 Txa²wã¹sũ³na² hxi²ki³kxai³lu² yen³kxa² wi¹kxa²
 ũ³yho³hi¹nx²ti³tu¹wa². 36 Ya³nãn³ta³ki²la²sxã³

wahx³nxe³jah³lxi³hẽ¹la². Nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² a²ten³ju³ta² sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la².
 Nxe³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ yen³kxi³nũ³a²
 au³ũ¹nx²ti³jau³xai³tã² ũ³hũ¹nx²ti³tu¹wa²,
 Txa²wã¹sũ³na²sa³. 37 Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹txã³nxa² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Jũ¹nxe² yan¹nãu³a¹ jah¹la² wxã³ju³ta²nũ³a²
 au³ũ¹nx²ta¹jah¹la² ya²la³tu³ wxã³tu¹wi¹.
 Hai³txi³ kxãn³su² nxa³lho³li¹.

38 Nxe³yãn¹ta¹ txa²sa³wi³ha³lxi³khai³xa²
 yxo²ĩ²sain¹tu¹wi¹. Yxo²ĩ²sai¹nha²kxai³
 ka³ten³su² yxau²xai³lain¹tu¹wi¹.
 Yxãn¹ta¹ a²nũ²a² ĩ²li³te²a²
 sa²yxo²ã³sain¹sxã³ ã³wã³li²kxai²nãn²tu³
 ĩ³ka³li³kxi²sah¹lxan³tho³li¹.

Txa²wã¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxa² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
 39 Nxa²ha¹te¹ txa²wã¹xai²na² te²yã¹nxe³ki³sxa³wa².
 Hai³txi³ txa²wã¹si³yon³nãu³a² ĩ²sxã³
 sa²si³wa²nha²ki³sxa³lho³la². Yxãn¹ta¹
 sa²si³wa²nha²ki³kxai²nãn²tu³ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na²

khon³hxa³n³xi²nē³lha³ta²wa². Yxān¹ta¹
 hai³txi³ nxe³ki³sxa³wa². Yxo²i²ki³tā³la².
 Nxe³ki³sa²kxai³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² sa²hau³kot³sxā³
 yxau³ya³nhē³na³la².

11

Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ki³jau³su²

1 Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ki³kxai²nān²tu³ ha³lo²a²
 wah³nxe³ki³kxe³khai³nū³a² ya²la³tu³ wxā³tu¹wa².
 Nxe³sxā³ yen³kxi³khai³xa² i²ki³sxa³kxan²ti³:

— Yen³kxi³khai³xai²li² ya²la³tu³tā³na¹.
 Nxe³hī³ki³tā³la². 2 Txa²wā¹si³yah³la²nāu³xu¹tai²na²
 sa²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ai¹nha²kxai³
 Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu² wi¹lhin¹sxā³
 i²kxain¹ta¹hxai²hē¹la².

3 A²wi¹lhī¹nu¹tai²na² Txa²wā¹sū³nu²su²
 te²kxai³lu² hāi¹sxā³ i³ye³ka³tu³ txa²wā¹ha³lo²ai²na²
 i³yū¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³kxe³su² Txa²wā¹sū³na²
 yxo²i²ki³sa²kxai³ ā³ne³wxe³ki³tā³la². Nxe³sxā³
 yen³kxa² i²ki³kxa² he³la³kxa² tē³sxā³ yu³tā³xa²
 we¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Hāi¹sxā³ a²wān³txa²
 i³ye³hī¹na¹ i³yū¹ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³ju³tai²li²
 yxo²i²ki³tā³la².

4 Nxa²ha¹te¹ A³be²lah³lu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² yxo²i²ha²kxai³ yen³kxa² tē³sxā³
 Txa²wā¹sū³na² ū³hū¹ta¹hxai²hē¹la².
 Ka³i²ah³lu¹tai²na² yen³kxa² tē³sxā³ Txa²wā¹sū³na²
 ū³hū¹nūn³ta¹hxai²hē¹la². Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na²
 yxo²i²ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹:

— A³be²lah³lai²na² yen³kxa² ā²la² wi¹na³na¹.
 Yxo²i²sai¹nha²kxai³ wi¹lhin¹te²lo³txa¹xā¹. Yen³kxa²

ũ³hũ¹sa³kxa² wi¹lĩ³li²na¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³jut3su² A³be²lah³lu¹ta²na²
 kxãn³su² ya³lu²kxan²ti³ nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³
 ĩ³tih³nxe³nẽ³na³la².
 5 Nxa²ha¹te¹ E³no²kah³lu¹ta²na²
 hin¹hĩ¹nũ¹ta²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²ĩ²ta²hxai³hẽ¹la². Yxo²ĩ²ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 ya³lu²ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Hã¹sxã³ Sũ³na²
 hxi²kai²na² ã³sa²so¹nũ²la² Sũ³nai²na²
 ha³lo²ai²nãn²tu³ oh³xai²nãn¹ko³xai²nãn²tu³
 ã³wih¹ta¹hxai²hẽ¹la², ya³lu²nxa³kxan²ti³na².
 Sũ³nai²li² yxo²ĩ²sxã³ ĩ³wi¹lxon³kxi²ha²kxai³
 ã³sa²so¹ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹txã³nxa² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — E³no²kah³lu¹ta²na² ã³sa²so²nxa³ta³lxa¹
 Txa²wã¹sũ³na²yen³nã³a²ĩ³wi¹lxo³kxi²sa²tẽ³ta¹hxai²hẽ¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³kxai³la¹
 yuh³xai²nãn¹ko³xan¹tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² ã³te³nain¹kxan²ti³ hai³txi³
 ĩ³ha¹txain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². 6 Jã¹nxe³jut3su²
 yxo²ĩ²ki³sxa³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³wi¹lxo³kxi²hĩ³ki³sxa³wa². Nxe³sxã³:
 — Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³a¹tũ¹xã¹.
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³:
 — Txa²wã¹sũ³na² ya²la³tu³ ka³ten³su²
 yxau²na³na¹. Txa²wã¹sũ³nai²li² ã³te³na¹kxai²nãn²tu³
 wi¹lĩ²sa²sxã³ ain³kxi²sa³tũ¹xã¹. Nxe³ki³jau³su²
 yxo²ĩ²ki³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³wi¹lxo³kxi²hĩ³ki³tã³la².
 7 Nxa²ha¹te¹ No³e²ah³lu¹ta²na²
 te²yã¹nxe³nũn³jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² wãn³txa² an³txi³jau³su²
 ha³lo²a² ko³ton³kxi³nũ³su² jau³jau¹xai²na²

au³ta¹hxai²hē¹la². Ko³ton³kxi³ju³ta²
 i²xa³ta³lxa¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 yxo²i²sxā³ sa²yxo²we¹ta¹hxai²hē¹la².
 Sa²yxo²we¹tū²la² na³vi²o²tē³na² ar²ka³tē³na²
 a²sxe³xa³ka³lxa² whāi²na¹ a²wē³ha³lxa²
 whāi²na¹ ā³wih¹sxā³ yxau³ka³lo³nū³a² txon³
 ā³si³wxe³yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³te³na¹
 kāin² wē³hā¹ha²kxai³ i³yau³xa² kāin²
 hū³tha²kxai³ nxe² ā³si³wxe³ye²ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³kxan²ta² No³e²ah³la² wē³ha³lxi³yu³ta²
 so¹lxi³ i³yau³xa² ka³ten³ta² hāu¹ya²xai³lhxā³
 yxau³ah³lxi³ta¹hxai²hē¹la². A²nū²a²
 a²yxo²ha³kxa¹ ya³lun¹txa²hxan³kxan²ti³nū¹
 No³e²ah³la² wē³ha³lxi³yu³ta² so¹lxi³ ka³ten³ti³
 yxau³ah³lxi³ta¹hxai²hē¹la². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 jau¹xa²kxai³lu² No³e²ah³lu¹ta¹na² yxo²i²ha²kxai³
 nū³ka³txi³ ā³xa² yxo²i²ai¹nxa³te²a² nxe³ye²ha²kxai³
 nxe³ye²ta¹hxai²hē¹la².

8 Nxa²ha¹te¹ A³bra³āu²ah³lu¹ta¹na² sa²kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²i²ha²kxai³
 sa²yxo²we¹ta¹hxai²hē¹la².

— Ha³lo²a² tah²ko³nū³a² ũ³hū¹nxa²ha¹tu¹wi¹
 A³li³sxā³ ā³nxain¹tāu³a² ũ³hū¹nxa²ha¹jen³nū³a²
 wain³txi³ au³ū¹nxa²ha¹tu¹wi¹. Txa²wā¹sū³na²
 i³ye³kxi²jau³su² ha²kxai³ A³bra³āu²ah³lu¹ta¹na²
 yxo²i²ta¹hxai²hē¹la². Nxe³te³na¹ ha³lo²a²
 tah²ko³nū³a² ai³tīh³na² i²xa³kxan²ti³
 a²si³yah³la²nāu³xu¹ta¹na² a²ha³lo²khai³xu¹ta¹na²
 ā³sxā³ ai³ta¹hxai²hē¹la². 9 Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² yxo²i²sa²tē³ha²kxai³ ha³lo²a²
 tah²ko³xa² Txa²wā¹sū³na² ũ³hū¹jen³nū³ai³tā²
 kwa²hāi¹nxe² yxau² ā³la³kxi²sa²the³ta¹hxai²hē¹la².

Nxe³sxã³ a²wẽ³sa² I³sa²kah³lu¹tai²la³ha²kxai³
 a²sa³wi³sa² Ja³ko²ah³lu¹tai²la³ha²kxai³
 ha³lo²a² ko¹xai²na² sxi²ha² ka³yxuh³xa²
 wã²la² we¹thĩ³na² kwa²hãĩ¹nxe² yxau²
 ã³la³kxi²sa²the³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² jau¹xu¹tain²txi³ ain³kxi²sxã³
 yxo²ĩ²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². 10 Jã¹nxe³jut3su²
 A³bra³ãu²ah³lo²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² sxi²je³na²
 ta²hĩ³na² wah³nxe²sa²thet3xai³ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³thĩ³nai²na² Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
 thi³nũ³ai²na² ĩ³hau³kot3sãn²nũ²la²
 txon³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³thĩ³na² txah³lxa³kxa³txa²
 a²si³yxau³tãu³a² au³tũ³whxe³ha²kxai³ hxi²kan¹txi³
 ã³kho³te²sxa³yu²hẽ³la². Jã¹nxe²na³la².
 Nxe³thĩn³thĩ¹nai²li² A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 wah³nxa³kxi²xai³ta¹hxai²hẽ¹la².

11 Nxa²ha¹te¹ Sa²ra³ka³lxu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² yxo²ĩ²ha²kxai³ a³ka³lxon¹kxan²ti³
 Txa²wã¹sũ³nu²su² te²kxai³lu² wãĩ²lxa²
 we²nxi²ki³lxo³nxe³yah³hĩ¹na¹ wẽh³ni²ta¹hxai²hẽ¹la².
 A³bra³ãu²ah³la² wẽ³sa² wẽh³ni³ya³ta¹hxai²hẽ¹la²,
 wẽh³ni³kxi³je³na² wa³to²hi²kxan²ti³na².

— Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³ye³kxi²sa²jau³xai³tã²
 kãĩ³ũ¹sa³tũ¹xã¹. Yxo²ĩ²a¹xã¹. Ta¹ka³lxu¹tai²na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². 12 Nxe³ha²kxai³
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² yah³lon¹khai¹nxe³sxã³
 hin¹kxan²ti³ jah¹la²kxai³lu² a²nũ²a²
 ka³na³ka³na³kxan²ti³nu¹ ka³lxa¹khai¹nxe³sxã³
 a²ne³tah²nãu³lon³ta¹hxai²hẽ¹la². Oh³sĩ³na²
 i³la³ka² wẽ³ha³lxa² ka³lxa¹kxe³jã¹nxe²
 a²ne³tah²nãu³lon³ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³
 ka³wã³lxa² kxun²nãu³a² ka³yã³la³nũ³a²
 ki³ka³lxa¹ti³te²jai¹tu³wa². Nxe³kxa² yã¹nxe³sxã³

a²ne³tah²nãu³lon³ta¹hxai²hẽ¹la².

13 Jã¹nxe³jut³su² tũ¹ka³txi³nãu³xai²na²
 a²yo²ha³kxa¹ yah³lon¹sxã³ a³ka³lxon¹sxã³
 nxain¹nũ²la² ya³lu²te³lhxã³ tãu³a²
 ã²la² kan²txi³ yxo²i²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Yen³kxi³nũ³a² Txa²wã¹sũ³na² au³ũ¹hain¹kxai³tã²
 so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Hãi¹sxã³
 u²ten³sa²tã³kxi³hũ³nxe² a²yen³kxa² u²lan¹te²hũ³nxe²
 so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hẽ³la².

— Yuh³xan¹ko³xai²na² yxau²xai³ko³xai²na² hai³txi³
 txa²ha³lo²khai³sxa³wi¹. Hãi¹sxã³ ai³la¹ko³xai²la¹wi¹.
 Ten³sai¹nhxai²nxa³hẽ¹li¹. Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

14 Nxe³sxã³ jau³jau¹xai²na² nxe²e³kxain¹tũ³ka³txa²
 e³la¹ ha³lo²a² tah²ko³xa² yxau²khai³ain¹ko³nũ³a²
 ã³ten³ye¹nx2tain¹na³la². 15 Hai³txi³
 ta³ko¹xai²na² yxau³ai¹nhxai²ko³xai³tã²
 a³li³ain¹ko³xai³tã³ ã³wã³li²sxã³ yxau³xain¹te³lhxã³
 te³nain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Te³nain¹ke³la³te²kxai³
 ã³wã³lai¹nhĩ³nx2na³la². Nxe³yãn¹ta¹
 te³nain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². 16 Nxe³yãn¹ta¹ ha³lo²a²
 yxau³khai³xain¹ko³nũ³a² ã²la² wi¹ko³nũ³a²
 ã³te³nain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Oh³xan¹ko³xa²
 ã³te³nain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Oh³xan¹ko³xa²
 ã³te³nai¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³nu²su² te²kxai³lu²
 ãu²li²te²sai¹nxa³wa².

— Txa²wã¹sũ³nu²su² nhi¹lxi¹. Nxe³si¹hain¹kxan²ti³
 ãu²li²te²sai¹nxa³wa². Nxe³kxa²yan³ti³tu³ti¹ sxi²ha²
 oh³xan¹thĩ³na² ãu¹la³kxi²nũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

17 Nxa²ha¹te¹ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² yxo²i²kxe³ju³ta²
 a³ya³txi²te³lhxã³ ta¹hxai²hẽ¹la².

A³bra³ãu²ah³la² wê³sa² a³lxi²ju³ta² ã³sen³sai¹sxã³
a³lxi²sain¹te²la¹ku¹. Nxa¹nha¹. Nxe³sxã³
a²wê³sa³khai³xa² I³sa²kah³la² sa²kxai³lu² tē³nũ²la²
Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹xi²si¹jau³su² i³ya²lu¹te³lhxã³
ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² i²kxi²nũ²la² hãi¹nxã¹si¹jau³su¹
i³ye³kxi²ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jah¹lai²na² sa²kxai³lu²
kãin² a²ne³tah²nãu³lon³kxe³nũ³su² ha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² a²yxo²a² au³ta¹hxai²hē¹la².
I³sa²kah³lu¹tai²li² a²ki³lha³lxan²tu³ ka³na³ka³na³te²a²
so¹lxi³ wêh³ni²sxã³ wet¹ja¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³kxe³su² sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi²xi²kxan²ti³
wê³sa² nũ¹ta² ki³lha³lxa²khai³xa²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹te³lhxã³ nxe³ta¹hxai²hē¹la².
18 Kxã³nhxĩ¹nai²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
e³kxi²ta¹hxai²hē¹la². A³bra³ãu²ah³la² a²ne³nxê³na²
i³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— A³bra³ãu²ah³lãi³. Wxa²ki³lha³lxa² I³sa²kah³la²
so¹lxi³ we¹tin¹jah¹la² ka³lxa¹tũ³ka³txi³su²
txon¹tu¹wi¹. Kãin² a²ne³tah²nãu³lot³tu¹wi¹.
Nxe³ta¹hxai²hē¹la². 19 Nxa²ha¹te¹:

— Txa²wã¹sũ³na² hxi²kai²na² sa²kxai³lu²
txa²wê³sa² ya³lu²kxi²sa²kxan²ti³ ka³ten³ta³
i³sa²yxau³xi²sxã³ ka³ten³yah³lo²nũ³a²
ũ³hũ¹xi²sa³tũ¹xã¹. A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ka³tu³ti¹ a²nũ²a²
ya³lu²te²nãu³xai²na² I³sa²kah³lo²kxai³lu² ka³ten³ta³
i³sa²yxau³xi²kxe³hũ³nxe² A³bra³ãu²ah³lo²kxai³lu²
ka³ten³ta³ so¹kxi²xi²ta¹hxai²hē¹la².

20 Nxa²ha¹te¹ I³sa²kah³lo²kxai³lu² yxo²i²ha²kxai³
a²wê³ha³lxi³khai³xa² ha¹lin¹te²kxai³lu²
tē³sxã³ yen³kxa² wi¹kxa² ũ³hũ¹ju³ta³nũ³a²
au³ya³ta¹hxai²hē¹la². Wê³ha³lxa² a²i³lxa²

Ja³ko²ah³lo²su² ha²kxai³ E³sa³u²ah³lo²su² ha²kxai³
nxe³ya³ta¹hxai²hē¹la².

21 Nxa²ha¹te¹ te¹yā¹nxe³sxā³ Ja³ko²ah³lu¹ta²na²
yxo²i²jah¹lo²su² ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jah¹la²
yah³lon¹sxā³ ya³lu²te³lhxā³ tãu³u¹ta²na¹
Jo³se²ah³lu¹ta²na²wē³ha³lxa²a²ne³tah²nãu³lot³te³lhxā³
ĩ³kaix¹ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³te²na² tē³lxi²sxā³
wãn³txa² wi¹jau³xa² wi¹lxon³kxi²nũh¹ju³ta³nũ³a²
au³ya³ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jah¹la²kxai³lu²
Ja³ko²ah³la²kxai³lu² tãu²nxa² ũ³haik¹ka³txa²
ũ³hĩ¹nha²sxā³ yxau³sxā³ Txa²wã¹sũ³na²
ĩ³sa²nēn¹kxi²ta¹hxai²hē¹la².

22 Nxa²ha¹te¹ Jo³se²ah³lu¹ta²na²
yxo²i²nũn³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³sxā³
yah³lon¹sãn²nũ²la² ya³lu²ju³ta² ya³son³tãu³a¹
a²sa³wi³ha³lxi³nũ³ka³txa² ĩ³kaix¹sxā³
ĩ³ye³kxi²ta¹hxai²hē¹la². ĩ³ye³kxi²sxā³
au³ain¹te³nah¹lxi¹, I³sa³e² a²nũ³ka³txa²
E³ji²ta²ko³xa² a³li³sxā³ ih³hain¹ju³ta³nũ³a²
au³ũ¹hain¹ta¹hxai²hē¹la². Au³ũ¹hain¹ka³tũ³ti¹:

— Txai²li² ya³lu²na¹ju³ta² ya³son³na³li¹.
Nxe³na¹ha²kxai³ ya³lu²na¹kxan²ti³ ta²ko¹xai²na²
E³ji²ta²ko³xai²na² a³li³hxan³yah³lxin¹tãu³a¹
txa²su³a² ya³lu²na¹ta³su³a² ã³tē³jah¹lxi³hē¹li¹.
Nxe³ta¹hxai²hē¹la².

23 Nxa²ha¹te¹ Moi³se²ah³lu¹ta²na² a²wĩ³na²
a²hã³ka³na² khai³su² ye³te²kxai³lu² a²wē³sa²
Moi³se²ah³lo²kxai³lu² kwēn¹ta² a³li³lah¹jah¹la²
so¹sxā³ hãĩ³a² sa²no¹wxe³ya³ta¹hxai²hē¹la².
Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ya³ha²kxai³
nxe³ya³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³sxā³ i³la³ka²

ki³ha¹li¹ ka³na³ki¹ sa²tã³tĩ¹tãu³a² hãĩ³a²
sa²no¹ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

— Wẽ³sai²na² wi¹khaix¹te²la¹xã¹
Ha³lo²a² a²wa³kxẽ³yah³lai²na² wãn³txi³su²
ĩ³ye³kxi²sain¹jau³xai³tã²: “Wxa²wẽ³ha³lxa² in³txi³su²
kxai²nãn²tu³ su²lhã³jah¹lxi³hẽ¹li¹.” Nxe³jau³xai³tã²
yuh³lxi³ya³sa²nxa³nha¹. Sa²yxo²ã³ya³ha¹tũ¹xã¹.
Ya³jau³su² Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²ya³ha²kxai³
nxe³ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

24 Nxa²ha¹te¹ kxã³nãu³a¹ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
in³txi³lon³tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
yxo²ĩ²ha²kxai³ a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

— Fa³ra³o²ah³la² a²ka³ne³lxa²na²
wẽ³sa²ki³lot³sa²ju³ta² ten³sa²nxa³nha¹.
Ã³na¹a¹tũ¹xã¹. 25 I³sa³e² nũ³ka³txa²
Txa²wã¹sũ³na² nũ³ka³txi³su² ha²kxai³ kãin²
khãuh³lxa³txi³nyhain¹kxan²ti³ te²yã¹nxe²
khãuh³lxa³txi³nhain¹kxa² yã¹nxe² nxe³ju³ta²
ten³sa³nha¹. “Ko³nxe³ti³ kãĩ³a¹kxe³su²
ĩ³wi¹lxo³kxi²na¹tũ¹xã¹.” Nxe³na¹jau³su²
ten³sa²nxa³nha¹. 26 Nxe³sxã³ E³ji²ta²ko³xa²
a²wa³kxẽ³yah³lai²na² sa²kxai³lu² a²yen³kxa²
ũh³wxe³ain¹kxa² a²yxo²ha³kxa¹ ã³hũ¹sain¹kxan²ti³
ten³sa²nxa³nha¹. Txa²wã¹sũ³na² wa³ka³la²
o²la³kxi²na¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha¹. Nxe²
o²la³kxi²na¹kxai²nãn²tu³ khãuh³lxa³txi³sain¹tã³nxa²
ko³te³kxi²sain¹tã³nxa² nxe³sain¹ju³ta³nũ³a² ã²la²
wai³nhĩ³nx2na³na¹. Kxãn¹ton³tãu³a¹ a²yo³yhu³ta²
wain³txi³ ã³hũ¹sa³tũ¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
ũ³yho³hi²sa²ju³ta³nũ³a² so¹lxi³ ten³sa³nha¹.
Moi³se²ah³lu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

27 Nxe³ka³tu³ hã²wxã³txa³ E³ji²ta²ko³xa²
a³li³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
yxo²ĩ²ha²kxai³ Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³lu²
a³li³ta¹hxai²hẽ¹la². E³ji²tan¹ko³xa²
a²wa³kxẽ³yah¹lu¹tai²li² kãin² ĩ³an³ta³kxi²kxan²ti³
hai³txi³ ĩ³yuh³lxi³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na²
hxi²kan¹txi³ ĩ²kĩ³sxa³jah¹lai²li² ĩ²kxi³te²hũ³nxe²
ya³lo³txi²sxã³ yxau²xai³ta¹hxai²hẽ¹la².
28 Jã¹nxe³tãu³a² yxo²ĩ²ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² sa²yxo²we¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Sa²yxo²we¹te³an¹jau³kxai³lu²:

— Ka³yuh³xa² wi¹te²a² a²ti³ha²yau³xa²
tẽ³sxã³ sxi²ha² a²yxo²a² a²yxo²hẽt³si²ka³txa²
ũ³tõ¹la³kxi¹nha²kxai³ sxih²yxo²a²
a²yxo²ka³kxi²ka³txa² ũ³tõ¹la³kxi¹nha²kxai³
a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³ kãi³jah³lxi³hẽ¹li¹.
Sa²yxo²wet¹sah¹lxi³hẽ¹li¹. Sa²yxo²wet¹sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
wi¹lhin¹sxã³ yxau³yah³lxin¹tu¹wi¹. Yxã¹ta¹
sa²yxo²wet¹sah²lxan³kxai²nãn²tu³ wxa²wẽ³sa²
in³txa² wẽ³sa² hxi²kan¹te²nãu³xa² a²yxo²ha³kxa¹
ĩ³ya²lu¹tai¹nha³ta²wi¹. Yxã¹ta¹ a²ti³ha²yau³xai²li²
sxi²ha² ũh³yxo²hẽ¹jah³lxin¹kxai²nãn³tu³
ĩ³ya²lu¹tain¹ju³ta³nũ³a² yũ²nxa³lho³li¹.
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² kxã³nxai³kxai³ txa¹hxai²hẽ¹
nxe³jau³kxai³lu² yxo²ĩ²ha²kxai³ wain³sxã³
kãi³ta¹hxai²hẽ¹la².

29 A²lan²nũ³tãu³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
yxo²ĩ²ha²kxai³ Moi³se²ah³lu¹tai²na² hi²sen³kxai³lu²
ĩ³sa³e² nũ³kã³txa² a²yxo²ha³kxa¹ ĩ³ye³na² kah³je³na²
ĩ³yxo²ha³ti³sa¹yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². ĩ³ye³na² tĩh³na²
ĩ³nxũ²kwai³hai¹tĩh³na² ĩ³nxũ²kwai³tet²tĩh³nu³su²

ha²kxai³ ĩ³yx²ha³ti³sa¹yah³lxi³ta¹hxai³hē¹la².
 Nxe³nxa²ha¹te¹ E³ji²ta²ko³xan¹tũ³ka²txa²
 ĩ³hi²txi²nyhain¹sxã³ a²ē¹nãn¹jau³xa² nxe³te³nah¹lxi¹:
 — I³sa³e² nũ³ka³txai²na² ĩ³ye³na²
 ĩ³nxũ²kwai³hai¹tĩh³na² yxo²ha³ti³lhi³ain¹na³na¹.
 Te²a² yã¹nxũ³na¹tũ¹xã¹. Ain¹jau³su²
 kxan²ti³ ã³nxai³te²i³ ĩ³ye³na²kxai³lu¹
 ĩ³wa³nũ³kxi²xi²nha²te³nah¹lxi¹ ãn³si³hē¹tũ³ka³txa²
 ĩ³lo³nxe² ĩ³ya²lun¹ta² hxa³nain¹ta¹hxai²hē¹la².

30 Nxa²ha¹te¹ kwẽ³kon³ ka³lxa¹tãu³ãn²tu³
 Je³ri³ko²thĩ³na² ko³nxe³ti³ kãi³yah³lxi³thĩ³na²
 ĩ³kj³hain³kxain¹ta¹hxai²hē¹la². ĩ³ki³hain³kxi²sxã³
 ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹
 a³lan²tãu³a² ĩ³ki³hain³kxi²xai³ain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³
 nxe² kãi³ain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³te²kxa³kxa¹
 sxi²je³nai²na² ki³tã¹kxi²nha²thĩ³na² ki³kxan²ti³
 wã²nxũh¹lxi³sxã³ ã³yxun¹na³ah³lxi³ta¹hxai²hē¹la².

31 Nxe² ã³yxun¹na³ah³lxi³nũ²la²
 Je³ri³ko²thĩ³na² yxau²xai³tũ³ka³txai²na²
 ã³ya²lu¹ta³lxi²hxa³jah³lxi³ta¹hxai²hē¹la².
 Hãi¹nxe³sxã³ Ra³a²ba³ka³lxa² so¹lxi³
 hin¹ye²ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ta¹ka³lxa² yãn³txai²na¹
 ko³nxe³thin¹sxã³ o²la³kxi²ta¹ka³lxu³su²
 ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³sxã³ ta¹ka³lxa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ² ã³si³wxe³ha²kxai³
 I³sa³e² nũ³ka³txa² a²in³txai²na² sa²no¹wxe³ha²kxai³
 wi¹lhin¹sxã³ kãi³ũ¹hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³lu² hin¹ye²ta¹hxai²hē¹la².

32 Nxe³nxa²ha¹te¹ yxo²ĩ²tũ³ka³txu¹ta²na²
 ka³lxa¹txi³lon³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³yãn¹ta¹
 a²yx²ha³kxa¹ ĩ³ya¹ũ¹nx2ta¹ju³ta²

hxi²kan¹sa²nxa³nha²wa².
 a³lu²xa³wa².
 Ba³ra²kah³lu¹tai²na²
 Je²tah³lu¹tai²na²
 Sa³mu³e²lah³lu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ĩ³hen³txi³tū³ka³txu¹tai²na² nxe³yah³lxi³sxā³
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²i²yah³lxi³te²nāu³xa²
 ka³lxa²on³yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la². 33 Nxe³sxā³
 yxo²i²ai¹nha²kxai³ a²ko¹ko¹nū³ka³txa²
 nū³kxūn³khai¹nxe³tū³ka³txi³su² nxain¹kxan²ti³
 wā³ka³ton³yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la². Wain³ju³ta²
 kāi³ai¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³nai²na²
 kāi³ūh¹ju³ta³nū³a² au³ū¹hain¹jau³xai³tā²
 ũ³hū¹ain¹ta¹hxai²hē¹la². Ka³yxuh³xa²
 ha³nxe³lxi³te²a² le³āu²su¹ nxe³hxai²na²hē³la².
 A²nxe³te²a² a²yxo²a² Txa²wā¹sū³na² hxi²ka²
 kwa² ũh³yxo²tū¹ha²kxai³ a²nū²a² hxi²kan¹ti³
 ĩ³so¹jī²ta¹hxai²nxa³hē¹la². 34 Ha³nxe²a² ĩ³tho³xa²
 ũ³he³nha³kain¹kxan²ti³ hai³txi³ ā³nĭ³xa³ha²kxai³
 wān²nxa³hā²kxai³ nxe³ta¹hxai²hē¹la². A²nū²a²
 ā³xa² yxo²i²te²na² a²ko¹ko¹nū³ka³txa² hi³ki²a³la²
 ha³nxe³lxi³ka³txa² tē³sxā³ wxā³kxan²ti³
 ka³ten³ti³ ih³sau³nain¹ta¹hxai²hē¹la². A²nū²a²
 ā³xai²na² sa²kxai³lu² hxi²tha²on³khai¹nxe³kxan²ti³
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²i²ai¹nha²kxai³
 ĩ³nū³kxūn³tain¹ta¹hxai²hē¹la². A²nū²a²
 ā³xai²na² sa²kxai³lu² a²ko¹ko¹nū³ka³txa²
 he¹kxi²te³lhxā³ wxā³kxai²nān²tu³
 nū³kxūn³txi³ sa²hxi²ka¹tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Wa³nūt3tū³ka³txa² wxā³sxā³ wa³ka³ti³lo³te³lhxā³
 wxā³kxan²ti³ ih³hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 35 Te²yā¹nxe³jut3su² tu¹txi³nāu³xai²na²
 sa²kxai³lu² a²wē³ha³lxa² ya³lu²kxi²tai³tā²

ka³ten³su² ĩ³sa²yxa³xain¹ta¹hxai²hē¹la²,
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². Yxã¹ta¹ ã³xai²na²
 sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ã³na¹si¹jau³su²
 ĩ³khãuh³lxa³tain¹yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la²:

— Txa²wã¹sũ³na² ã³na¹yah²lxan³kxai²nãn²tu³
 wã²nhxa³txa²lxa¹tu¹wi¹. Nxe³jau³xai²na² ã²la²
 ain³kxain¹kxan²ti³ Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²ain¹kxe³su²
 ã³na¹ain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².

— Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ kxã³nãu³a¹ ka³te³na²
 wi¹yxa³na¹ju³ta³nũ³a² wah³nxa¹tũ¹xã¹.
 A²ẽ¹nãn¹jau³su² ta¹hxai²hē¹la². 36 A²nũ²a² ã³xai²na²
 sa²kxai³lu² ko³te³kxi²nũ¹hai¹nha²kxai³ ã³xai²na²
 po¹na² wã²la² tẽ³sxã³ u³kxi²tĩh³na² wet¹sãn²nũ²la²
 khãuh³lxa³txi³sxã³ ĩ³ta³lo³wai¹tũ¹hai¹nha²kxai³
 a²nũ²a² ã³xai²na² sa²txai³kxi²sãn²nũ²la²
 sxi²ha² kan²thĩ³na² so¹sxã³ ũ³whi¹hi²
 nxe³sxã³ ũ³tĩ¹kxain¹yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la².

37 A²nũ²a² ã³sa²nũn³te²na² sa²kxai³lu²
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³ txah³lxa³kxa² tẽ³sxã³
 ã³nan³sxã³ ã³ya²lut¹txa³lxi³ta¹hxai²hē¹la².

Ã³xai²na² sa²kxai³lu² se³ho²ta²ka³lo³a²
 tẽ³sxã³ ũ³ha³la³jo³li² ya²lu¹tain¹ta¹hxai²hē¹la²,
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². Ã³xai²na² sa²kxai³lu²

ko³nxe³ti³ kã³si³sain³si¹nyhain¹ta¹hxai²hē¹la², Sũ³na²
 wãn³txa² sa²yxo²ã³si¹hain¹jau³sa³. Ã³xai²na²
 sa²kxai³lu² hi³ki²a³la² tẽ³sxã³ ũ³ja³lu³kxi²sxã³
 ũ³ya³lu¹txa³lxi³yhain¹ta¹hxai²hē¹la²,

yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². Ã³xai²na² sa²kxai³lu²
 wã²la²ka³lo³la³ yũ²ai¹nxa³ha²kxai³ o³ve²a²

wã²la² tẽ³ĩ² ka³bri²ta² wã²la² tẽ³ĩ² nxain¹sxã³
 ũ³whi²kxi²nha²ka³lo³a² we¹tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Ã³xai²na² sa²kxai³lu² he³ja³lu²jut³su² ha²kxai³

nxe³ta¹hxai²hē¹la². Āh¹ ā³xai²na² sa²kxai³lu²
 kāin² ĩ³khāuh³lxa³txai¹nha²kxai³ āh¹ ā³xai²na²
 sa²kxai³lu² ko³nxe³thin¹sxā³ kāi³ū¹hai¹nha²kxai³
 nxe²xai³nyhain¹ta¹hxai²hē¹la², yxo²i²ai¹nha²kxai³la².
 38 Ha³lo²ai²na² a²nū²a²yū²nxa³ko³xai²na² ā³nxai³sxā³
 ho³hai¹nha²kxai³ ain¹ta¹hxai²hē¹la². Wā³la³ka³tē¹na²
 yxau³ai¹nha²kxai³ kxīh³nxē¹na² yxau³ai¹nha²kxai³
 nxain¹ta¹hxai²hē¹la². Wi¹lhin¹tū³ka³txi³su² ha²kxai³
 hxi²kan¹ti³ yuh³xai²nān¹te²a² hxi²ki³kxai³lu²
 ā³te³nain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².

39 Jā¹nxe³jut3su² tū³ka³txai²na² a²yxo²ha³kxa¹
 Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ai¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³nu²su²
 te²kxai³lu² wi¹lhin¹sxā³ a³ya³tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxain¹kxan²ti³ yen³kxa² wi¹khai¹nxe³ju³ta³nū³a²
 au³hxai²kxai³tā² so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 40 Nxe³yān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu²
 ha³lo²a²nū³su² ā²la² wi¹ju³ta³nū³su² ā²la²
 āu¹la³kxi²nū¹nhē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³sxā³
 tū¹ka³txai³ta³lxi³ txa²wa¹kxi³na¹xain²txi³
 a²wi¹lhin¹si¹ki³jau³su² ta³lu³ti²nū¹nhē³ta¹hxai²hē¹la².

12

Sū³nu²khai³su² Txa²wā¹wī³nu²su¹jau³su²

1 Jā¹nxe³jut3su² txa²wā¹ki³nāu¹xai²na²sa¹.
 Tū¹ka³txai²na² yxo²i²ain¹tū³ka³txai³tā²
 ĩ²nē³lain¹na³la². Nxe³nē³lai¹nha²kxai³
 ĩ³wā³txa³kxi²nha¹ki³jau³xai²na² whāi²na¹
 ā³na¹a³sah¹lxi³wxa². Ko³nxe³ti³ kāi³ki³ju³tai³tā²
 ā³na¹a³sah¹lxi³wxa² Nxe³sxā³ sa³nxe³la³kxi³nāu³xa²
 kwa² ā³nih³yah³lxi³te²ju²hē³la². Kwa²
 ā³nih³yah³lxi³kxai²nān²tū³ ā³ni³ha²
 ĩ³ne³ka³ta³yah³lxi³te²ju²hē³la². Tīh³na²

ne³ki³san¹tīh³na² so¹lxi³ u²kxan²ti³
 ten³sa²tā³yah³lxi³te²ju²hē³la². A²wā³tāu³a²
 nxe³ta³nxa² a²wi¹nē³tāu³a² nxe³ta³nxa²
 ten³sa²tā³yah³lxi³te²sxa³yu²hē³la².
 Te²yā¹nxe³te²hū³ki³tā³la². Txa²wā¹sū³na²
 yxo²i²te²ki³nāu¹xa² wain³tīh³na² so¹lxi³
 ya³nān³ta³ki²la²sxā³ ā³nxai³a³sah¹lxi³wxa².
 Kō³nxe³tīh³na² ten³sa²tā³a³sah¹lxi³txa³hē¹la².
 2 Je³su²jah³la² so¹lxi³ ten³sa²tā³sxā³
 i²a³sah¹lxi³wxa². Nxe³sxā³ Je³su²jah³lai²na²
 ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ya³lu²kxi²nē³lhī¹nān¹te²tu³ jah¹lai²na² so¹lxi³
 yxo²i²ki³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lai²li²
 kxā³nxai³kxai³lu² ũ³hxi²kī¹la³kxain¹ju³ta³nū³a²
 yān³ta¹ yxau³so²nxa³ta³lxa¹ a³la³kxain¹kxan²ti³
 hai³txi³ i³yuh³lxa³kxi²sxā³ ā³na¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 Nxe³yān¹ta¹:

— Yxan¹nāu³a¹ i³ka³li³sa²ju³ta³nū³a² yū³sa³tū¹xā¹.
 Nxe³sa³ha²kxai³ hī¹na² khāuh³lxa³ti³sain¹ju³ta²
 hxi²waun³ta³kxi²nha²nxa³lho³na¹. Hi³sa³ka³txa²
 i³hxi²kī¹la³kxi²sain¹kxan²ti³ Txa²sū³na²
 āu²li²sa²nxa³lho³na¹. Je³su²jah³la²
 a²ē¹nān¹jau³kxai³lu² ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ka³tu³
 ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²nū²la² nxe³hī¹nān¹te²tu³
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³ka³txa² a²wi¹nē³tāu³a²
 ā³wxe²xai³ta¹hxai²hē¹la². Ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹
 a²wa³kxēn³si²ya³ta¹hxai²hē¹la².

3 Jā¹nxe³sxā³ khāuh³lxa³tain¹ju³kxai³lu²
 sa²wa²lho¹xi²sxā³ ain³kxi¹xi¹jxah³lxi³hē¹la².
 Kō³nxe³ti³ kāi³tū³ka³txa² hi²sen³kxai³lu²
 Je³su²jah³la² i³an³ta³kxain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³nūh¹kxan²ti³ nxū²kwai³lxū¹txi³

hxi²tha³ta¹hxai²nxa³hē¹la². Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe²
 yxo²ī² hxi²tha³yah³lxi³txa³hē¹la².
 Yxo²ī²yah³lxin¹ju³ta² ā³na¹ah³lxi³txa³hē¹la².
 4 Ko³nxe³ti³ kâi³ju³ta² nū³kxūn³sxā³
 sa²yxo²ā³yah³lxi³ta¹hxa³nhē¹la². Wxa²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³kxa²hxan³kxi¹nx2ti³sxā³ya³lu²kxi¹nx2ti³kxan²ti³
 nū³kxūn³sxā³ sa²yxo²ā³yah³lxi³ta¹hxa³nhē¹la².
 Nxe³hī¹nān¹te²tu³ wxa²ti³ha²yau³xa² ha³li³kxa²
 hxan³kxi¹nx2ti³kxan²ti³ ya³lu²kxi¹nx2ti³xa³ta³lxa¹
 ko³nxe³ti³ kâi³kxe³su² nū³kxūn³sxā³
 sa²yxo²ā³jah¹lxi³hē¹la². 5 Txa²wā¹sū³na²
 wān³txu¹ta²na² ne³wān²yah³lhin¹thai¹la²?
 Wī³nu²su² a²ki³lha³lxa²nāu³xai²na²
 ī³yon²ta³kxi²te³lhxā³ ī³kwai²kxain¹te²ju²hē³li¹.
 Nxe³kxa²yā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu²
 ī³nxū²kwai³lxū¹nū¹nhē³jau³su²ī³ye³kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³jau³kxai³lu¹:

— Txa²ki³lha³lxāi³ Txa²wā¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² ī³wai²kxi¹nxa²kxai²nān²tu³
 wix1nha²sxā³ ain³sē¹li¹. ī³kwai²kxi²sxā³
 ī³tih³nxe¹nxa²kxai²nān²tu³ yxo²ī²in¹kxa²
 yxo²ī² ā³na¹txa³hē¹li¹.

6 Jā¹nxe³kxe³hū³nxe² txa²wā¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² hi²sen³su² a³lxi²te²a²
 ī³wai¹tū¹sa²tē³na³li¹. Te²yā¹nxe³sxā³:
 “Jah¹lai²na² txa²ki³lha³lhxu² ti³hi¹ta¹tū¹xā¹.”
 Nxe³te²na² sa²kxai³lu² sa²wai³kxa²
 wxe³te³lhxā³ ī³wai¹te²ju²hē³li¹.

Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

7 Wxa²wī³na² yā¹te³hū³na³la². A²wī³nu²su²
 te²kxai³lu² a²ki³lha³lxa² ī³sa³wai³kū¹te³lhxā³
 ī³kwai²kxi²te²ju²hē³la². Wī³na² ī³kwai²kxi²kxe³nū³a²

kāi³ūh¹xa³te²a² yū³te²sxa³yu²hē³la².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² wxāi² ī³nxai²na²
 sa²kxai³lu² khāuh³lxa³txi³nx2ti³ju³ta²
 ī³wai³kxū¹nx2ti³ju³ta³nū³ai²la¹wa².

— Txa²wēn³su² ti³hi¹ta¹ha²kxai³ ī³kwai²kxi²na¹xā¹.
 Txa²wā¹sū³nān¹jau³su² nxe²na³la². 8 Txa²wā¹sū³na²
 wē³ha³lxi³khai³xa² ī³kwai²kxi²ju³ta²
 kāi³ū¹hain¹te²jai¹ti²tu³wa². Wxāi² ī³nxai²na²
 nxe³kxa² yā¹nxe² kāi³ūh¹yah³lxan³kxai²nān²tu³
 hai³txi³ Sū³na² wē³ha³lxi³khai³su²
 ti³hi¹txa²lxi³hī³nx2nxa³wa². Hāi¹sxā³ ka³yxuh³xa²
 wē³ha³lxi³hū³nxe² yah³lxi³hī³nxa¹lxa².
 9 Txa²wā¹wī³nu²khai³xa² wīn¹txi³sxā³ we¹tē³jah¹la²
 ī³kwai²kxi²nē³kxan²ti³ sa²nēn¹kxi²sa²tē³ki³tā³la².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² Txa²wā¹sū³na²
 Si³yxau³jah¹la² ā²la² kāin²khai¹nxe³jah¹la²
 txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² sa²hau³ko³tū¹nhē³jah¹la²
 ā²la² kāi²non³sxā³ sa²yo²we¹ki³tāu³lon³ki³tā³la².
 10 Kho³kho³txi²nē³lhī¹nai³tā² hxi²kan¹ton³ki³sxa³hī¹nai³tā²
 jū¹nxa² ha³la³jen¹nāu³a² Txa²wā¹wī³nu²khai³xa²
 ī³wai³kxi²te³lhxā³ ī³kwai²kxi²sa²tē³nē³lain¹to³hxai²na²hē³la².

— Ju¹tai²na² wain³na³na¹. Nxain¹te²jai¹ti²tu³wa².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² Txa²wā¹sū³na²
 hi²sen³kxai³lu² sa²wai³wai³kxi²sa²tē³ū¹nhē³lain¹te³lhxā³
 ī³kwai²kxain¹toh³na³la². Nxe³sxā³:

— Nxe²kāi³ū¹hai¹na¹kxai²nān²tu³
 wi¹lhi¹na¹ju³ta³la³ wā²nhū¹ai¹na¹tū¹xā¹.
 Txa²wā¹sū³na² a²ē¹nān¹jau³la³ nxe²na³la².
 11 ī³kwai²kxi²nē³ju³ta² kāi³ū¹nhē³tāu³la³
 ī³ka³li³kxi²nē³jau³sxa³wa². Yxān¹ta¹
 jū¹nxa² yan¹nāu³a¹ āin²ta³kxi²nē³ju³ta³la³

ne³wã²na³ki³sa²kxai³ wain³txi³ kãi³ki³sa²kxai³
txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² hãu²non³nxe³nẽ³lha²kxai³
nxe²na³la².

Wãn³txa²ĩ³tih³nxe³nẽ³jau³su²

12 Jã¹nxe³jut3su² nxe³ha²kxai³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
yxo²ĩ²jah³lxi³hẽ¹la². ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹jah¹lxi³hẽ¹la².

13 Te²yã¹nxe³sxã³ wain³tĩh³na² so¹lxi³
ã³nxai³yah³lxin¹tĩh³nũ²nũ³a² ã³ten³jah¹lxi³hẽ¹la²,
wain³txi³ yxau²xai³yah²lxan³kxa²yã³txi³sa³.

14 Nxa²ha¹te¹ hãu²non³sxã³ yxau²xai³nyhu¹jah¹lxi³hẽ¹la².
Wi¹lhin¹ju³ta² so¹lxi³ ya³lo³txi²sxã³
kãi³jah³lxi³hẽ¹la². Nxe³kxe³su²

kãi³yah²lxan³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² ã³nũ²kxi²sxã³
yxau³yah²lxan³so³la². 15 Wxa²ẽ¹nãu³ai²na²

yxo²ĩ²yah³lxin¹jau³xa² ĩ²khai¹nxe³nha¹jah³lxi³hẽ¹la².
Yxãn¹ta¹ nxe³yah²lxan³kxai²nãn²tu³

Txa²wã¹sũ³nai²na² kãin² thãi³ti³la²
a³lxi¹nx2ti³ju³ta¹ ha³nãu³hi²ye²yah³lxi¹nha³ta²wa².

Wxa²nũ³ka³txa² a²ha³tih³ ĩ³nxa² wã²nxũh¹lxi³sxã³
kwa²to³to³h³lxi³ ĩ³ã³ta³kxi¹nyhu¹yah³lxi³txa³hẽ¹la².

Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² wã²nxũh¹lxi³sxã³ kwa²to³to³h³lxi³
ĩ³ã³ta³kxi²nyhu¹yah¹lxin¹kxai²nãn²tu³

ĩ³kãi²non³sxã³ wen¹nyhah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
wxa²wã³tã³xai²na² yxo²ĩ²sxã³ hxi²tha²o³nha³ta²wa².

16 Te²yã¹nxe³sxã³ txu¹ha² ã³xa²
wa³ni³lon³nyhu¹ah³lxi³txa³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³

Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ã³te³nxa³te²a²
te²xa²yã¹xah³lxi³txa³hẽ¹la². Nxe³sxã³

E³sa³u²ah³lu¹ta²na² te²xa²yã¹nxe²
kãi³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lu¹ta²kxai³la¹

E³sa³u²ah³lu¹ta²kxai³la¹ ye³kan¹jah¹lo²su²
 a³li³lah¹ta¹hxai²hē¹la². Ā³ta³lo³hē¹thi¹nai²na²
 sa²kxai³lu² Ja³ko²ah³lo²su² ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³te²kxai³lu¹ E³sa³u²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 he³ja³lu²ha²kxai³ a²yen³kxi³khai³xa² ye³kan¹te²na²
 a²yen³kxi³khai³xa² tē³nū²la² Ja³ko²ah³la²
 hxi²ka² ũ³hū¹nyha³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³te³na¹
 Ja³ko²ah³la² sa²kxai³lu² yain³txi³yau³xa² tē³sxā³
 ũ³hū²nyha¹ta¹hxai²hē¹la². Jā¹nxe³kxan²ta²
 E³sa³u²ah³lu¹ta²na² a²ē¹nān¹jau³kxai³lu²:

— He³ja³lu²sa²te³nha¹. Na¹ta¹ yain³txa²
 yū³sa²nxa³nha¹. Nxe³ha²kxai³ yen³kxa²
 ye³kan¹jah¹lo²na¹xai²nān¹ta² yen³kxa²
 a³lxi²sa²nxa³nha¹. Ũ³hū¹na¹kxai²nān²tu³
 yain³txa² ũ³hū¹sain¹tū¹xā¹. A²ē¹nān¹jau³kxai³
 nxe³nha²ta¹hxai²hē¹la². 17 Nxe³nū²la²
 hā²wxān³txa³nū² a²wi³nu²khai³xa² yah³lon¹sxā³
 ya³lu²te³lhxā³ nxe³hī¹nu¹ta²na² yen³kxa²
 wi¹kxa² so¹kxi²ju³ta³nū³a² E³sa³u²ah³lu¹ta²na²
 sa²kxai³lu² a²wi³nu²kxai³lu² e³kxi²ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe² e³kxi²kxan²ti³nū¹ a²wi³nu²su² te²kxai³lu²
 hxi²kan¹txi³ wān³txai²na² i³ya¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 E³sa³u²ah³la² kāin²nān³kxan²ti³ wān³txi³la³
 i³ya³txi³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

18 Nxa²ha¹te¹ kxā³nhxī¹nu¹ta²na² I³sa³e²
 nū³ka³txu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³te²nāu³xai²na² wā³la³ka³txa² Si³na³i²ka³txa²
 ā³tī³sxā³ yxau³ain¹ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu²:

— Wxa²wxai³yah³lxi³txa³hē¹li¹. Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu²
 nxe² kwa³na³kxain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nū²la²
 Txa²wā¹sū³na² a³ka³nxi²kxai²nān²tu³ wā³lai²na²
 a²ne³ka³nah²nāu³a² ha³nxe²a² kāin² i³ha²kxai³

ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹ kãin² ka³nxa³hi²ha²kxai³
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 a²nũ²a²nãu³xu¹ta²na² ĩ³yuh³lxain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³sxã³ it3ta² waun³txa² ĩ²ah³lxi³ha²kxai³,
 19 wãi²lhũ³ka³txa² ĩ³yau¹je²yah³lxi³jau³xa²
 ain³kxah²lxi³ha²kxai³ a²nũ²a² wãn³txa²
 yxo²kãin²e³jah¹la² ain³kxai¹nha²kxai³
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jau¹xai²na²
 ain¹kxain¹te³na¹ ĩ³yuh³lxi³yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
 ĩ³yuh³lxi³yah³lxi³te³nah¹lxi¹:

— Hãi¹nxã¹sa²sĩ¹nhẽ³li¹. E³kxi²sah¹lxi³sĩn¹txa³hẽ¹li¹.
 Nxe³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². 20 Nxe³ju³ta²na²
 wãn³txa² e³kxi²nyhain¹jah¹lai²na² wãn³txa² kãin²
 ĩ³yon²txi³nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³kxan²ta²
 ĩ³yon²txi³nyhain¹jau³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 e³kxi²ti³ãn¹jau³kxai³lu¹:

— Wã³la³ka³txai²li² ka³yxuh³xa²
 wãi²lot3jah³lxin¹kxa² wxa²wxai³kxai²nãn²tu³
 wxa²nũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² a²hxi²ki³kxai²li²
 txah³lxa³kxa² hxi²tẽ³nha²sxã³ ã³tĩ³jah¹lxi³hẽ¹li¹.
 ã³tĩ³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ ka³yxuh³xai²li²
 txah³lxa³kxa² ã³nan³sxã³ ã³ya²lu¹jah¹lxi³hẽ¹li¹,
 a³ka³nxĩ²sxã³ yxau³na¹ha²kxai³lu¹.
 Nxe³nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la². 21 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³lu² kãin² ĩ³yo²lha²kxai³
 e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Yuh³lxi³khaix1sa³nha¹. Hxi²ka³ta³ta³sxã³
 yuh³lxi³khaix1sa³nha¹, Txa²wã¹sũ³na²
 a³ka³nxĩ²jen³su² ha²kxai³lu¹. Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³jut3su² te²yã¹nxe³ka³txa²
 hai³txi³ ã³tĩ³yah³lxa³lxa².

22 Nxe²nxa³ha²kxai³la¹ Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ī³tih³nxe³nx2ti³te³na¹ oh³xai²nān¹te²a² ha³lo²a²
 ā³tī³kxe³hū³nxe² yxau³yah³lxi¹lxa². Wā³la³ka³txa²
 Si³āu²ka³txa² ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³na²
 ka³ten³yah³lai²na² a²sxi²je³na² ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³
 Je³ru³sa³lē²thī³na² oh³xan¹thī³na² nxe³thī³nāu³a²
 oh³xan¹te²nāu³xai²na² ka³lxa¹khai¹xain¹sxā³
 yxau²xai³lain¹na³la². A²nxe³thī³nān³tu³
 ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³yah³lxi¹lxa².
 Nxe³te²hū³nxe² yxau³yah³lxi¹lxa². 23 A²nxe³sxā³
 Je³su²jah³lai²na² wān³txa² yxo²ī²sxā³
 yxau²xai³tū³ka³txa² kxā³nxai³tā² yuh³nāu³a²
 yxau²xai³lain¹na²hē³la². Yxān¹ta¹
 ya²lun¹txi³ha²kxai³ oh³nāu³nān¹te²a² ha³lo²a²
 yxau³ah³lxi¹nha²wa². Nxe³tū³ka³txai²na²
 Txa²wā¹sū³na² ha³teh³nxā³na² a²ī³lxa²
 a²yxo²ha³kxa¹ ū³wha²li¹lah³lxi³ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³tu³ka³txai²na² ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³
 ka³lih³khai¹nxe³tū³ka³txa² ā³yā³nū²kxi²kxa²
 ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³te²nū³ka³txai²na²
 nxe³yah³lxi¹lxa². Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹lai²na²
 yuh³xai²nān¹te²a² nū³ka³txa² a²yxo²ha³kxa¹
 kāi³yah³lxi³kxe³su² a³ya³ti²sxā³ wi¹lhin¹ta³na²
 ko³nxe³thin¹ta³na² nxe² ī³yī¹li²jah¹lai²na²
 ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³ yuh³xai²nān¹te²a²
 Sū³na² wān³txa² sa²yxo²wet1sān²nū²la²
 ya³lu²kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na²
 ī³wi¹lhin¹ti³hi¹tain¹na²hē³la². Nxe³tū³ka³txa²
 ā³tī³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³yah³lxi¹lxa².
 24 Je³su²jah³lo²kxai³lu² wān³txai²na² tah²yau³xai²na²
 ī³ye³yxo²ka²la¹hū³nyhu¹kxi³jau³xa² ā²la²

ĩ³ye³kxi²nẽ³na²hẽ³la². A²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³hxan³sxã³ ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ha²kxai³ A³be²lah³lu¹tai²na² Ka³i²ah³la²
 hxi²ka² su²lhã³nyha¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ti³u¹ta²kxai³lu² ĩ³sa²wa²lho¹xi²ki³tãu³a¹
 nxe³hĩ¹na¹ txa²wã¹ẽ¹nãn¹jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sũ³nãi³. A³be²lah³lu¹tai²na²
 ya³lu²ti³u¹tai²na² ĩ³wa³lxĩn³txai¹nhẽ³li¹. Nxe³jau³su²
 nha²ki³tã³la². Nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu² nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu² ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ju³kxai³lu² ĩ³sa²wa²lho¹xi²ki³tãu³a¹ nxe³hĩ¹na¹
 txa²wã¹ẽ¹nãn¹jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Je³su²jah³lãi³. Ya³lu²kxi²nũ¹sa²nhẽn¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 txa²wã¹ko³nxe³ti³kãi³ki³ju³ta² ne³wã²na³kxi²nũ¹nhẽ³na²hẽ³li¹.
 Nxe³jau³su² nha²ki³tã³la². A²nxe³jah¹lain²txi³
 Je³su²jah³lain²txi³ ã³tĩ³yah³lxi¹lxa². 25 Jã¹nxe³jut³su²
 wãn³txa² ne³kat¹jah¹lxin¹jau³xai²na² Je³su²jah³lai²na²
 wãn³txai²na² ne³kat¹jah¹lxin¹jau³xai²na² ain³kxi²sxã³
 sa²yo²ã³yah³lxi³txa³hẽ¹la². Kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na² o³nhãn¹jau³xai³na²
 ĩ³yau¹ũ³hain¹jah¹la² sa²yo²ã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² e³kxain¹jah¹la²
 sa²yo²ã³ain¹ta²hxai²hẽ¹la². Sa²yo²ã³ain¹te³na¹
 hxi²kan¹txi³ ã³nih³sxã³ hãĩ³ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
 Te²yã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txi³khai³xa²
 o³nhãn¹jau³xa² ne³kat¹sxã³ ain³kxi²ki³sãn²nũ²la²
 hã²wxãn³txa³ sa²yo²ã³ki³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
 ã³nih³sxã³ hãĩ³ki³sxa³lho³la². Txa²wã¹sũ³nu²khai³xa²
 ĩ³ye³kxi²nẽ³lha²kxai³ nxe³jau³xai²na² ã²la²
 wã³nxĩn¹jau³xai²la¹wa².

26 Jã¹nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² jau³jau¹xu¹ta²na² ne³ka²kain¹jau³xai²na²
ha³lo²a² yuh³xan¹ko³xu¹ta²na² kãin²
ka³ta³ta³ti³hi¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nxa²ha¹te¹
jah¹lain²txi³ Txa²wã¹sũ³nain²txi³ e³kxi²toh³na³la².
E³kxi²to³te³nah¹lxi¹:

— Kxã¹nhxĩ¹nu¹ta²na² e³kxi²na¹hĩ¹nu¹ta²na²
ha³lo²a² yuh³xan¹ko³xai²na² kãin²
ka³ta³ta³ti³hi¹ta¹hẽ³li¹. Te²yã¹nxe³sxã³
e³kxi²xi²na¹tu¹wi¹. Nxa¹kxai²nãn²tu³ yuh³xan¹ko³la³
so¹lxi³ ka³ta³ta³ti³hi¹txa³lho³li¹. Yuh³xan¹ko³xai²na²
whãi²na¹ oh³xan¹ko³xai²na² whãi²na¹
ha¹lin¹ko³xai²na² ka³ta³ta³ti³hi¹ta¹tu¹wi¹. Nxe²
e³kxi²toh³na³la² 27 Nxe³ha²kxai³lu¹ wãn³txa²
e³kxi²jau³xai²na¹:

— Te²yã¹nxa¹tu¹wi¹. Nxe³jau³jau¹xai²na²
ĩ³yau¹ũ¹nhẽ³na³la². ĩ³yau¹ũ¹nhẽ³te³nah¹lxi¹
yen³kxa² a²wi¹lhĩ¹nu¹ta²na² ĩ³ye³sxã³
ĩ³yũ¹te³nu¹te²a² a²yo²ha³kxa¹ ka³ta³ta³ti³hi¹tu¹wa².
Ka³ta³ta³ti³hi¹te³na¹ yen³kxai²na² a²yo²ha³kxa¹
ã³na¹sa²sai¹ti³hi¹tu¹wa². A²nxe³ju³ta²na²
ĩ³yau¹ũ¹nhẽ³jau³xai²la¹wa². Hã²wxãn³txa³nũ²
yen³kxa² ka³ta³ta³ti³hi¹txa³te²a² so¹lxi³
yxau²sa²tẽ³tu¹wa².

28 Jã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a²
oh³xan¹ko³xa² tah²ko³nũ³a² a²wa³kxẽn³su²
si¹nhẽ³jau³su² ũ³hũ¹nẽ³na³la². Nxe³ko³xai²na²
hai³txi³ ka³ta³ta³ti³hi¹txa³ha²kxai³
nxe³ko³xai²la¹wa². Nxe³jut³su² ha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa².
A³lxi²nha²sxã³ sa²yo²we¹ja³sah¹lxi³wxa². Sũ³na²
ĩ³ka³lxih³ju³ta² so¹lxi³ wet¹ja³sah¹lxi³wxa².

29 Jã¹nxe³jut³su² a²ya³la³tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³jah¹la² sa²kxai³lu² ha³nxe²hũ³jah¹lai²la¹wa².
 Ha³nxe²a²kxai³lu² yen³kxa² ko³nxe³kxa²
 i³hxa³te²ju²hẽ³la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxa² yen³kxa²
 yuh³xai²nãn¹te²a² a²yen³kxa² Sũ³na² hxi²ki³kxai³lu²
 ã³na¹hxa³tu¹wa².

13

*Txa²wã¹sũ³na²
 i³tih³nxe³jau³su²*

sa²nẽn¹kxi²ki³kxe³su²

1 A³lxi²waun¹nyhu¹sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².
 Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²kxi²sxã³ yxau³kxi²nyhu¹ah³lxi¹nha²kxai³
 txa²wã³tã³yah³lxi¹lxa². 2 A²nũ²a² wa³nũ³ta²
 wxã³te²a² wi¹kãi³ũh¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Wxa²yain³txa² wã²nhũ² sxa³sxã³
 ãu³xah³nhĩn¹ju³ta³nũ³a² hau³ko³ti²
 nxe³nũ¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³ju³ta²
 kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na² txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na²
 kãi³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ai¹nhĩn¹nu¹tai²na²
 oh³xan¹tũ³kã³txa² wi¹kãi³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la²,
 wa³nũt³su² nxe³ye²nyhain¹kxa² ha³tã³nxãn²txi³na².
 3 A²nũ²ai²na² sxi²ha² kan²thĩ³na²
 ũ³tĩ¹kxi²si¹hain¹kxai²nãn²tu³ne³wã²na³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Ũ³tĩ¹kxi¹nx²tain¹kxa² yã¹nxe² wxa²ẽ¹nãu³ai²na²
 au³txi³ i³yan³ta³kxi¹tain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Khãuh³lxa³thi¹nain¹te²a² te²yã¹nxe³sxã³ au³txi³
 i³yan³ta³kxi¹tain¹yah³lxi³hẽ¹la², Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ã³nũ²kxi²sxã³ yxau³kxi²nyhu¹yah³lxi¹nha²kxai³la².
 4 In³txa² txu¹ha² so¹nhyu¹kxi³ju³ta² wain³na³la².
 ã³na¹sxã³ ã³waix³kxi²nyhu¹ah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Nxe³sxã³ wxa²txu¹khai³xa² tã³nxa²
 wxa²in³txi³khai³xa² tã³nxa² so¹lxi³

ũ³whĩn¹ti²nyhu¹sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².
 A²nũ²a² ã³lxi³jah¹la² ta³nxa² ã³lxi³ta¹ka³lxa² ta³nxa²
 ũ³whĩn¹ti³nhyu¹ah³lxi¹nha²kxai³ a²nũ²a² i²li³te²a²
 kuh³lxa³thin¹sxã³ wa³ni³lon³yah³lxi¹nha²kxai³
 yxah³lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
 ko³nxe³ti³ i³yĩ¹li¹nxa²lxi³ha³ta²wa².

⁵Yen³kxa²yxo²kwain³tãu³lot³sa²tẽ³ah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Hai¹nxe³sxã³ ha³lo²a² hi¹nho³yhah³lxin¹kxa²
 hãu²non³sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².
 A²nxe³ju³ta¹li² i³nxũ²kwai³lxũ¹nẽ³jau³xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² i³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 i³ye³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Hai³txi³a³li³kxi¹nx²ti³sxã³ã³waix³kxi²nx²ta¹ju³ta³nũ³a²
 yũ³ti³he¹nxẽ²nx³tho³li¹. Hai³txi³sa²yxo²ã³nx²ti³sxã³
 ã³na¹nx²ta¹ju³ta³nũ³a² yũ³ti³he¹nxẽ²nx³tho³li¹.
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
⁶Jã¹nxe³jut³su² nxe³ha²kxai³ nxũ²kwai³lxũ¹sxã³
 i³wa²lũ³xi²ki³tu¹wa². Nxe³ki³te³nah¹lxi¹:

— Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
 hxi²nũ¹nẽ³jah¹lai²la¹wi¹. Hxi²waun³txi³ki³ju³ta³la³
 yũ³nẽ³lxa³lho³li¹. Nxe³kxe³su² ha²kxai³
 hxi²kan¹txi³ a²nũ²a² i²li³te²a² ko³nxe³ti³
 kã³ũ¹nhẽ³kxan²ti³ yuh³lxi³ki³sxa³lho³li¹.
 Nxe³hĩ³ki³tã³la².

⁷Sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi¹xi¹jxah³lxi³hẽ¹la².
 A²wi¹lhĩ¹na² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 i³hen³txi¹nx²ti³jau³xai³tã² ain³kxi¹xi¹jah³lxi³hẽ¹la².
 Wxa²hxi²kan¹txi³nãu³xai³tã² ain³kxi¹xi¹jah³lxi³hẽ¹la².
 Wi¹lhin¹sxã³ hin¹sxã³ yxau³ain¹sãn²nũ²la²
 hã²wxãn³txa³ hãu²non³sxã³ ya³lu²ain¹na²hẽ³la².
 Nxe³kxe³su² ain³kxi¹xi²sxã³ kan²txi³

yxo²i²ain¹kxai³ jā¹nxe³sxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 yxo²i²jah³lxi³hē¹la². 8 Nxe³sxã³ Je³su²
 Kris²tu³jah¹la²kxai³lu² yxo²i²ki³jah¹lai¹ta³lxi²na³la².
 Kxã³non³kxan²ti³ hai³txi³ ã³lxi³to³nxa³lho³la².
 9 Wãn³txa² wain³jau³xa² so¹lxi³
 ain³kxi¹jah³lxi³hē¹la². Wãn³txa² yau³xã³xai²na²
 tah²yau³xai²na² i²yah³lxan³jau³nũ³ai²na²
 i²li³jau³xai²na² i³tih³nxe³nx²tain¹kxai²nãn²tu³
 sa²yxo²we¹jah³lxi³txa³hē¹la². Wain³jau³xa² so¹lxi³
 sa²yxo²we¹jah¹lxi³hē¹la². Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
 kãin² thã³ti³la² a³lxi²nē³na³la². Yxãn¹ta¹:
 — Yain³txi³su² wain³txi³ yain³kxi³te²ju²hē³.
 Nxe³jau³jau¹xai²na² i³tih³nxe³sxã³
 sa²yxo²we¹ki³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ hxi²kan¹ti³
 i³wi¹lhin¹ti³hi¹tē³jau³sxa³wa².
 10 Ju³te²a² nũ³ka³txa² wã³nxĩn¹ti³
 i³ye³ũ¹hain¹kxe³su² o²la³kxain¹tũ³ka³txa²
 o²la³kxain¹ta¹hxai²hē¹la². A²nũ²a² ko³nxe³kxe³su²
 ã³wa²su¹ju³ta²nũ³a² o²la³kxain¹kxai²nãn²tu³
 ka³yxuh³xa² sĩ³na² Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹kxai²nãn²tu³
 nxe³ta³sĩ³na² i³yain³yah³lxi³ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 11 Hãi¹nxe³sxã³ tũ¹ka³txa²kxai³lu² a²wa³li³kha³lah³la²
 sa²kxai³lu² ka³yxuh³xai²na² a²ti³ha²yau³xa²
 so¹ta¹hxai²hē¹la². So¹nũ²la² sxi²hai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² sxi²ha² wi¹lhin¹thi³na²
 ã³wih¹nũ²la² a²ti³ha²yau³xan²tu³ tē³ta¹hxai²hē¹la².
 Tē³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³nũ²la² hã²wxãn³txa³ ka³yxuh³xa²kxai³lu²
 a²sĩ³na² tē³sxã³ sxi²je³na² a³li³ta¹hxai²hē¹la².
 A³li³nũ²la² ha³lo²a² i³hxan³ye²ta¹hxai²hē¹la².
 12 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Je³su²jah³lo²su² te²kxai³lu²
 sxi²je³na² a³li³sãn²nũ²la² ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².

A²ti³ha²yau³khai³xa² ha³li³hxa³sxã³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ha³li³hxa³sxã³
 ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³ a²nũ²a²nãu³xa²
 ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta² hxa³kxi²nẽ³ju³ta³nũ³a²
 ta³lu³ti³nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². 13 Jã¹nxe³ju³kxai³lu²
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² ĩ³ya²lut¹ju³ta³nũ³a²
 yau³son³ye²kxan²ti³ hai³txi³ wa³li³nhãn²nxa³ha²kxai³
 wi¹lhit¹sxã³ khãuh³lxa³ti³nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² a²nũ²ai²na² Sũ³na²
 wãn³txa² yxo²ai¹nxa³te²na² khãuh³kxi²nẽ³kxan²ti³
 Sũ³nai²na² a²ten³ju³ta² sa²yxo²wet¹sxã³
 kãi³sa²tẽ³a³sah¹lxi³wxa². 14 Yuh³xai²nãn¹ta³ko³xa²
 ha³lo²a² yxau³ki³ko³xai²na² hai³txi³ sxi²je³na²
 ha³lo²lo³ki³thĩ³nai²na² yũ³nẽ³lxa³wa².
 Oh³xan¹thĩ³nũ³a² wxã³nũ¹nhẽ³thĩ³nũ³a² so¹lxi³
 wah³nxe³ki³tã³la². 15 Jã¹nxe³jut³su² Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³ txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² ã³wa²su¹kxi²nẽ³na²hẽ³la².
 Nxũ¹nhẽ³lha²kxai³ ĩ³ka³li³kxi²ki³jau³su²
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa².
 Nxe³sxã³ ĩ³sa²nẽn¹kxi²sa²tẽ³a³sah¹lxi³hẽ¹la².
 16 Wxa²nũ³ka³txi³nãu³xa² wi¹kãi³ũh¹nyha¹jah¹lxi³hẽ¹la².
 Hxi²nũ¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Nxe²
 kãi³ũ¹nyhah¹lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² ĩ²nx2ti³tu¹wa². ĩ²nx2ti³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sa³wi³ha³lxi²na² wi¹kãi³ũ¹whaun¹nyhain¹na³na¹.
 ĩ³ka³li¹lxi²sain¹nha¹. Txa²wã¹sũ³na² nxe²na³la².

17 Wxa²hxi²kan¹txi³nãu³xai²na² wãn³txa²
 ain³kxi¹jah³lxi³hẽ¹la². ĩ³ye³kxi¹nx2tain¹jau³xa²
 sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². A²nxe³tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 sa²hau³ko³tũh¹nx2tain¹tũ³ka³txai²la¹wa².

Nxai¹nha²kxai³wxa²ẽ¹nãu³a²wi¹lhin¹si¹yhah³lxin¹ju³ta³nũ³su²
o²la³kxi²yah³nx2ti³na³la². Nxe³nx2tai¹nha²kxai³
sa²yo²we¹tain¹yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
ka³lih³kxi²nha²sxã³ o²la³kxi²nũh¹nx2tain¹tu¹wa².
Yxãn¹ta¹ i³ãn²ta³kxi²si¹hain¹yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
hxi²kan¹txi³i³hau³ko³tũh¹nx2tai¹nxa³lho³la².

18 Txa²wã¹sũ³na² i³nxũ²kwaj³lxũ¹si²sa²jau³nũ³a²
ten³sa²sĩn¹nha²wa². Nxe³sa²sĩ¹nha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² i³ye³kxi²xai³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
nxe³sa²sĩn¹si¹yhah³lxin¹jau³su²i³ye³kxi²sa²tẽ³jah¹lxĩ³hẽ¹la².
Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² au³txi³ e³kxi²nha¹kxi³jau³xa²
wi¹lhin¹jau³su²na³la². Wain³ju³ta²kãĩ³sĩ¹na¹ju³ta²
so¹lxĩ³ten³sa²sĩn¹nha²wa². 19 Jã¹nxe³na¹jut³su²
wa³su³txi³ wã³li²sxã³ i³nx2ta¹ju³ta³nũ³a²
ten³khaix¹sa³nha²wa². Nxe³si¹sa²jau³su²
Txa²wã¹sũ³na²i³ye³kxi¹jah³lxĩ³to³hẽ¹la².

Txa²wã¹sũ³na²i³ye³kxi²jau³su²

20 Nxa²ha¹te¹ kxã³nhxĩ¹nai³tã² Je³su²jah³la²
Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la²
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²ti³ha²yau³xa²
ha³li³hxan³sxã³ ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ka³tu³ Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³su² Hãun²te²a² Si³yxau³jah¹lo²su²
ha²kxai³ ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³te³na¹ ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²
a²yo³wa³hxa² ũ³yho³hi²ta³lun²ta¹hxai²hẽ¹la².
A²nxe³jah¹lo²su² Je³su²jah¹lo²kxai³lu² o³ve²a²
a²wa³kxẽn³yah³lo²hũ³nxe² txa²wã¹wa³kxẽn³yah³la²
A²si³yxau³jah¹lo²lo³ta¹hxai²hẽ¹la².

21 A²nxe³jah¹lo²su² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
i³hxi²ka¹txa²lxĩ³ju³ta²ten³sa³nha²wa². A²ten³kxi³su²

wi¹lhin¹sxã³ sa²yo²we¹jah³lxin¹kxi³nũ³a²
 i³hxi²ka¹txa²lxi³ju³ta³nũ³a² ten³sa³nha²wa².
 A²nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹lai²na² hxi²ka²
 nxe²kãi³ya³nhẽ³tu¹wa². Nxe²kãi³ya³nhẽ³kxai²nãn²tu³
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² i³sa²nẽn¹kxi²sxã³
 yxau³ki³tu¹wa².

Ã³wa²sut1jau³su²

22 Jã¹nxe³na¹jau³su² wãn³txa²
 ã³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹jau³xa² a³lu²xa³wa².
 Yau³ka³lxa²jau³sxa³wa². Nxe³sxa³ha²kxai³
 wi¹lain³kxi²sa²sxã³ sa²yo²wet1sah¹lxi³hẽ¹la².
 23 Nxa²ha¹te¹ Ti³mo²jah³lai¹tã² txa²wã³tã³ah³lai¹tã²
 sxi²ha² kan²thi³na² ã³tĩ¹kxain¹te²jai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ta¹ kwẽn¹tai²na² sxi²ha² kan²thi³nai²na²
 ã³wa²sut1sxã³ a³li³xi²na²hẽ³la². Wa³su¹txi³
 i³xi²kxai²nãn²tu³ wxã³si²nx2ta¹tãu³a¹
 ã³sa²so¹ai¹na¹tu¹wa².
 24 Txa²ha³tã³nxa² i³hen³txi³txai¹nhẽ³la².
 Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²i²sxã³
 yxau²xai³yah³lxin¹te²i³nxai²na² wxa²hxi²kan¹txi³nãu³
 i³nxai²na² nxe³sxã³ txa²ha³tã³nxa²
 i³hen³txi³txain¹nũ³nhẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³
 I³ta²lya²ko³xan¹te²a² txai²yã¹nxe³sxã³
 yxo²i²te²nãu³xa² a²ha³tã³nxa² ã³sa²si¹hã³ũh¹nx2tain¹nũn³na³la².
 25 Jã¹nxe³jut3su² Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² thãi³ti³la²
 wi¹lhin¹ti³hi¹txa²lxin¹ju³ta² ten³sa³nha²wa².
 Nxe³ya³nx2ta¹wa². Ta³lu²na¹wa².

Txa²wã¹sũ³na² Wã³txa²
New Testament in Nambikuára, Southern
(BR:nab:Nambikuára, Southern)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nambikuára, Southern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nambikuára, Southern [nab], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nambikuára, Southern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

5198f7a7-ab9d-5d69-b112-d94960f81d2a